

هژمار (٦٢) خزيران ٢٠١١

سىيلاقت

هاندان ناراج بو سيلاق:
من دقيقت نهز نموونهك
بم بو كچا كورد ل
شه مي جها

كوشاره كا هه يقانه يا رهوشه بيري گشتي به ل تاميدين دهرده كه شيت



بتني دهوله ت چاره يا بنهره تي يا كيشا مهيه

ههتا کهنگی ب چاقی دوزمنکاری دی بهری خوده نه دسته لاتی؟

خالد دیرهشی

د هه می بواراندا دان و ستاندن ریگا ئیکانه یه بو چاره کرنا هه ر ئاریشه و ئالوزیه کا د که فیه د نافه را دوو جوینیته هه فرک، یان هه فسوزدا، و وهک تیتاله کی دان و ستاندن، پیدفیه هه می روینشتن ل سه رخو و ب زمانه کی دیلوماسی و نه رم ب ریقه بچن، داگو بگه هه دوماهیکیته قهنج و باش و بدویف دا زی، ئانکو پشتی روینشتن و دهرکه فتنا هه ر خرقه بوونه کی، یا فه ره زمانی نه رم و دویر ژ ئیک شکاندن و زفری بهیته ب کارئینان، داگو به ره می وان دان و ستاندن ب هه روه نه چیت و ریگ بهیته خوشکرن بوو گرفت و ئالوزیته مای، نه فه ب کورتی تیگه ه و مه بده ئی هه ر دان و ستاندنه کی یه ل سه ر هه می ئاستیته سیاسی، له شکه ری، چقاکی و.... هتد.

پشتی بهارا عه ره بی ل پتیریا وه لاتیته عه ره بان ده ستپیکری، (کو ل کوردستانی به ری بیست سالا نه فه گوهورینه ب خوفه دیتبوون) ل گه له ک پارچیت فی جیهانی، چاقلیکرنا فی بهاری هاته کرن و هنده ک ده فه ریته کوردستانی زی که فتنه بهر فی گیله شوکی و چاقلیکرنا کوره و فی ئیکی بوو نیزیکی سی هه یقان فه کیشا و فه ریژیت وی زی، نه ره حه تی، دوودلی، راوه ستانا بازاری، شه هیدبوون و برینداربوونا چه ندین که سان، ب دویف خو دا هیلان و باوه ردکه یین کو هه تا فی گا فی زی باندورا خو هه ر هیلا یه سه ر ده رونی خه لکی کوردستانی.

پشتی نه و دویکلیا چاقلیکه ره فه ره قیایی و ته نا هی جاره کا دی بوو وان ده فه ران زفریه فه، هه می ئالی ل ریکیته چاره کرنا فی ئاریشی گه ریان و ده سته لاتا کوردستانی زی، (کو به ری فان بوویه ران زی بهرنامی چاکسازیان هه بوو) ده ست ب چاکسازییته بهر فره هاته کرن و ده سته لات و ئوپوزسیوون ل هه فه جقیان و ده ست ب دان و ستاندن هاته کرن و بزاقیته مه زن هاتنه کرن بوو په یداکرنا ریگ و نه لترناتیقیته گونجای بوو گه هشتنا هنده ک ریگان زفراندنا باوه ری ل نافه را هه ردوو ئالیان دا، و تاگو راده کی گه له ک باشی نه فه ئارمانجه هاتنه هنگافتن، به لی تشتی دفان هه فکیشان دا دبیه ته جهی دلگرانی خه لکی کوردستانی نه وه راگه هاندنا ئالیته ئوپوزسیونی قهت ریژی ل دان و ستانکاریته خو ناگرن و گه له ک جاران نه و دان و ستانکار بخو زی ریژی ل هه لویستی خوی د کومبینا دا ناگرن و نه وا نه و د وان جقیان دا دبیزن و پهیره و دکه ن، ل ده رفه پیگری پی ناکه ن و نه گه ر کیمه کی زی مروفه سه حکه ته راگه هاندنیته وان، دی بینی هه ر ب زمانی زفر و دژوار، یی (مخاتبا) هه مبه ریته خو دکه ن و ب چاقه کی گه له ک دویره ژ تیگه ه و مه بده ئی دان و ستاندن، و ژلایی دیترفه راگه هاندن و داخویانیته ده سته لاتی بهر و فازی گوتار و دیتنیته وان، گه له ک ل سه رخو و نه رم، سه ره دری دگه ل فی بابه تی هه ستیاردکه ن و ب بهر پرسیارانه و ب هشیاری دچه دنا ف نافه روکا فی مژاری دا، نه وژی دا کو پتر ریگ بهینه خوشکرن بوو پتر لیگ تیگه هشتنی و ئارمانجیته دان و ستاندن و نه م د وی باوه ری داینه کو ئارمانجا ده سته لاتی نه وه دا کو توفی ئومیدان و گه شبینی دنا ف ده رونی خه لکی کوردستانی دا بچینیته و نه فه زی ب کاره کی شارستانی و مه ده نی ده یته ل قه له م دان و نه فه نه رکی بتنی ده سته لاتی نینه کو فی چه ندی بکه ت، به لکو نه فه نه رکی ئالی هه مبه ره زی، ئانکو ئوپوزسیونی یه، و دقیت نه و خه لکی خو هان بدن بوو خوشکرن سه قایه کی باش بوو ب ریقه چونا دان و ستاندن و سه رنیخستنا وان، نه کو بهر و فازی.

سیلاقت

هژمار
62
خزیران ۲۰۱۱

کوقارهکا هه یقانه یا رهوشه نیری گشتی یه ل نامیدی دهر دکه قیت



بازاری نامیدی دناقبهرا دوهی و نهقرودا



ریژه بهری ناحیا دیره لوک:
باشترین چاره بو خانیین ناخی پیدانا سلفا
خانوبه رانه.



حهزا کوران کچییت رهش نهسمه رن
یاکچان ژی کورین بهژن بلند و لاون



شقان پهروهه سترانا ب زاروکین سوریا یی
دبیژیت

دهرهینانا هونه ری

مجهمه د مهلا جهمدی
mehemed_sersink@yahoo.com

نوتۆ: دلوفان عه ته م
تیبلیدان: کوما کاری
چاپخانا خانی - دهوک

E_mail: guvara_sulav@yahoo.com & guvara_sulav@hotmail.com Tel: 0627633369

دهسته کا نقیسکاران

عه بدوللا مشهختی
د. ناشتی عه بدولجه کیم
مجهمه د عه بدوللا نامیدی
یوسف مجهمه د سه عید
سهردار هیئتوتی

خودانی نیمتیازی

مجهمه د محسن

سهرنقیسکار

خالد دیره شی
xaliddereshi@yahoo.com

نه دریس :

نامیدی - کانیا مالا
موبایلا سهرنقیسکاری:
Mobile: 4642107

www.amedye.com

سیلاقت ل سهر تورا نینته رنییتی:

- ههر بابته تی دگه هیته سیلاقت، بهیته به لاقکرن، یان نه، بو خودانی ناهیته زفراندن.
- ژیلی نهو گوتاریت ناقتی سیلاقت ل سهر نه م بهرپرسیار نینن ل نافه روکا چ گوتار و بابته تیته دهینه به لاقکرن.

بتنی دولت چارهیا بنهرتی یا کیشا مهیه

یوسف صبری

ب خواندنهکا هوویرا رهوشا عیراقی ژ تالیی یاسایی و سیاسی و ئەمنی قه، بو مه دیار دیت کو ئارمانجین راگه هاندین دەستوری و سیاسی مه حکوم ب شکه ستیننه، نه خاسمه سیستهمی فیدرالی د عیراقی دا، چونکه ئاستهنگ و پالنه رین بجه نه گه هشتا قان ئارمانجان گه لهک پترن ژ پالنه ر و هوکارین سه رکه فتا وان، و د ماوی قان ۶ سالیی چوووی ژ دانانا دهستورهکی ههردهمی بو عیراقی و گوهورینا چهن دین کابینین ویزاری، هیشتا عیراق گه لهکا دویره ژ سیستهمهکی فیدرالی و دناسویهکا نینزیک ژی چ رونا هییهک لی دیار نابیت، (هه لهبت ژبلی راگه هاندین ههریما کوردستانی کو به ردهوام عیراقی وهک وهلاتهک فیدرال پیشان ددهن)

لی دراستی یا خودا نه دهستوری ههردهمی عیراقی بشی ئاواپی دکاریت سیستهمهکی فیدرالی ل قی وهلاتی بچه سپینیت و نه سیاسی و خه لکی عیراقی ئیرادا ب فیدرالی بوونی ههیه و نه وهلاتین جیران دهیلن عیراق بیته وهلاتهکی فیدرالی (بوونا ههریما کوردستانی و بکار ئینانا دهسه لاتین ههریما کوردستانی ژ پتر ژ ئیرادا سه رکردهتی یا ههریما کوردستانی هاتیه بوونی و ئەف ههریما وهک دیفاکتوویهک بهری دهستور و روخانا رژیما به عس، بوونا خو هه بویه و تا نوکه ژی پاراستیه. نه ب دهقین دهستوری، یان ب ئیراده و پیکهاتنا سیاسی عیراقی،

لهوما ئەگه ر چاکسازییهک دپیشاژوویا فیدرالی بوونا عیراقی و بنهجه کرنا تهقایی یا دهستوری نه هیته کرن پیشاژوویا فیدرالی بوونا عیراقی مه حکوم ب شکه ستی یه و دی رهوشا قی وهلاتی به رهف ئالوز بوونهکا مهزن چیت، چونکه ئەف ریگری و ئاستهنگه

د ریکا قی پروسیسی دا هه نه:

۱- ئاریشین گریدای ب دهستوری ههردهمی عیراقی:

- دهستوری ههردهمی عیراقی بی سالا ۲۰۰۵ کو ئیکه م دهستوره ل هه می دیروکا قی وهلاتی دا ژلای هه یئهکا دامه زرینه ر هاتیه داریشن و د راپرسییهکا ئازاد دا خه لکی عیراقی ب ئازادانه دهنگی خو ل سه ر دایی و هاتیه په سه ندرن. لی ئەف دهستوره بی قالا نینه ژ کومهکا کیماسیان کو ئاستهنگن د ریکا ب جهکرا وی دا، کو خو د قان کیماسیان دا دینیهته قه :

أ - دهنگدان ل سه ر دهستوری سیمایهکی نه ته وهمی و مه زه بی وه رگرتبوو، چونکه بتنی (۶۳٪) دهنگه رین عیراقی پشکداربوون ددهنگ دانن دا کو ب ریژا (۷۸٪) قان دهنگه رین پشکدار بووی ب (به لی) دهنگی خو بو دابوو. ئەف چهنه نه ئاریشهیهکا مه زنه، به لکو ئاریشا مه زن ئەوه کو پیکهاتا عه ره بین سونه ب پرانی دهنگی خو ب (نه خیر) دابوو قی دهستوری، نه خاسمه ل (ئەنبار - صلاح الدین - دیاله - موصل - سه ماوه . . . هتد) کو تا نوکه ژی خه لکی قان پاریزگه هان باوه ری ب دهستوری نینه و هه ر دهمی بو وان ده رفهت هه لکه قیت دی قی دهستوری هه لهوشین. (ههروهک ل هه لبرارتین ۲۰۱۰/۳/۷، درویشمی سه ره کیی حیزب و که سایه تین قان دهقه ران دژایه تی و راستقه کرنا دهستوری بوویه و وان که س و حیزبان دهنگ برن کو هه لگرین قان درویشمان بوینه و باومر نه بوونا خو بو دهستوری دابوونه خو یا کرن.) و تا نوکه ژی راستقه کرنا دهستوری ل گور به رژه وهندیین خو ب گرنگترین کاری خو دزانن. کو ئەف رسته کرنه ژی مه زترین ترسه ل سه ر به رژه وهندیین ههریما کوردستانی و سیستهمی فیدرالی، لی ژ بیر نه کهین کو راستقه کرنا دهستوری

گریدایه ب به لانسای هیژی ب عیراقی قه . ب مخابنی قه دکارین بیژین کو دهستوری ههردهمی عیراقی دهستورهکی ناکوکه دگه ل خودا و ب دههان (هه قذزی) د مادین وی بخو دا هه نه، و هندهک ماده بو جه نه بوئا هندهک مادین دیتر هاتینه دانان. و ئەف چهنه ژی بوویه هوکار هه ر ئالیهک ل گور هه ز و به رژه وهندا خو شروقه یا قان ماده یان دکهت. لهوما گه لهک جارن دینین حکومهت و په رله مان جودا ژ هه ف دوو وی ته فسیر دکهن و به روفاژی دهق و روحا دهستوری رهفتاری دکهن، جودا ژ قی راستی کو چاره کرنا گه لهک کیشه یین هه ستارین عیراقی د دهستوری دا بو ئابندهی هاتینه ئاراسته کرن و چاره یین ریشالی بو نه هاتینه دیتن. جودا ژ قی راستی کو گه لهک ژ مادین یاسایی ژی گریدایه ب (یاساین تاییهت) کو دی ل په رله مانی ده رچن. و یا خو یایه ژی کو یاساین په رله مانی گریدایی ب (پرانی و کیماتی) قهیه و هه قانیهت و رهوایی یا هندهک کیشا د گیزه قانکا مملانین سیاسی دا هندا دبن و دمینن دهقین دهستورین ههک و بیی بنه جه کرن. وهک بابه تین گریدای ب (دروستکرنا جقاتین فیدرالی ل گور مادین ۶۵ و ۱۲۷) یان (پیک ئینانا ههریمین فیدرال لگور مادهیا (۱۱۸) یان بابه تین په یوهست ب دابه ش کرنا سامانی نهفت و گازی لگور مادئ، (۱۱۰ و ۱۱۲ و ۱۱۵) دهستوری، کو تا نوکه نه بوینه یاسا و ب هه لاویستی مایه.

ج - هه ر وهسان دکارین بیژین کو دهستوری عیراقی گه لهک مژهوی = شیلیاتی (دهندهک ماده و بابه تاندا هه نه و نه کاریه گه لهک ئیدیهم و زارا قان ب باشی شروقه بکهت، بو میناک نه کاریه ب دروستی جوداهین دنافه را (پاریزگه و ههریمین) دا بکهت، چونکه ل گه لهک جهان دا (پاریزگه) ب

هه‌فکویفی (هه‌ریمی) ئینایه خاری و کریه خودانی هه‌مان ئیمتیازات و دمه‌لاتان. کو ئەف چه‌نده ژێ هوکاره‌که بو زوی پێک نه‌هاتنا هه‌ریمین فیدرال جودا ژ هه‌ریمما کوردستان.

۲- کیشه‌یا دمه‌لاتا یاسا دانانی :

گرنگترین ساخه‌تا سیته‌می فیدرالی هه‌بوئا (دو‌جقاتین) یاسادانانی یه. کوجقاتا ئیکه‌م گریدایه ب ریژا ده‌نگین هه‌ر کیانه‌کی سیاسی و و جقاتا دووم گریدایه ب بوونا هه‌ر هه‌ریم و پیکهاته‌کا ب وئ ده‌وله‌تی فه، و جقاتا دوویی وه‌ک گرهن‌تییه‌ک بو پیکهاتین جودا‌جوداین وه‌لاتی ل هه‌مه‌به‌ر جقاتا ئیکی و کیماسین پرانی و کیماتین سه‌رده‌ریی دکه‌ت و به‌لانس هیزێ دناقبه‌را پێک هاتین ده‌وله‌تا فیدرالی رادگریت، دمه‌ستوری عیراقی دا مادها (۱۲۷) تاییه‌ته ب پێک ئینانا فی جقاتا دووم، یان جقاتا (هه‌ریمان)، لی ب خواندنه‌کا ره‌وش و عه‌قلیه‌تا سیاسین عیراقی، چ ئاسویه‌کی نابین کو ئەف جقاته به‌یته پێک ئینان، و تا نوکه ژێ عیراق خودان ئیک جقاتا یاسادانانی یه و کار تیدا ب سیسته‌می (پتری و کیماتی) ده‌یته کرن (هه‌ر چه‌ند ئیدیما (توافق) نوکه هه‌یه لی ئەف شیوازه یا به‌رده‌وام و هه‌رده‌می نابیت و هه‌ر ده‌می عه‌ره‌ب کاودانان ب گونجایی بینن دی فی ئیدی‌می بن ئاخ که‌ن و مانا عیراقی ژێ ب فی ئاویی مه‌زنترین هه‌ره‌شه‌یه بو سه‌ر سیسته‌می فیدرالی و ده‌ستوری هه‌رده‌می عیراقی، ل گور بوچونا من (پروژی پێک ئینانا جقاتا بلندا سیاسه‌تین ستراتژی ل عیراقی) کو لیستا ئه‌لعیراقیه دخازیت (ئهیاد عه‌لاوی) بکه‌ته سه‌روکی وئ، دخازن بکه‌نه ئه‌لترناتیقا فی جقاتی (حه‌تا ئه‌گه‌ر بو ده‌مه‌کی کورت ژێ بیت)

۳- نه‌بوونا مه‌رجین سه‌رکه‌فتنا فیدرالیی ژ ئالیی سیاسی و جفاکی فه:

هوکارا سه‌ره‌کی یا هه‌ول بو دورستکرنا سیسته‌می فیدرالی ل عیراقی بو چاره‌کرنا کیشه‌یا (نه‌ته‌وه‌یی و تائیفی) بوویه، له‌وما

چاره‌ ده‌قی سیسته‌می دا هاتیه دیتن (ئەف چاره‌یه ژێ پتر ژلایی پارت و نوخبه‌یا سیاسی یا وه‌لاتی هاتیه هه‌لبژارتن) لی ئەزمونا پرانی یا نه‌ته‌وان ده‌قی جووری فیدرالیی ب نه‌گونجایی ده‌ته‌خویا کرن نه‌مازه دناقبه‌را نه‌ته‌وه و پێک هاتین جودادا، چونکه سه‌رکه‌فتنا فیدرالیی به‌ری هه‌ر تشته‌کی گریداییه ب چه‌ندین مه‌رجین دیترین گریدای ب (ره‌هوشه‌نبیری یا جفاکی و هوشیاری یا سیاسی و دیموکراتیه‌تی) فه، کول عیراقی ناهینه دیتن. بو میناک:

أ- هه‌بوونا یه‌کگرتنه‌کا ئاره‌زوومه‌ندانه. ئەف مه‌رجه بناغی سه‌رکه‌فتنا فیدرالییه‌تی یه، کو دیت ژلایی پیکهاتین جودایین وه‌لاتی فه دره‌برین ژێ به‌یته کرن. لی ب هویر بیینییه‌کا کویر ل ئیرادا راسته‌قینه‌یا پیکهاتین عیراقی خویا دیت کو چ پیکهاته‌کا عیراقی ئەف فیانا پیکه‌ ژيانا ئاره‌زوومه‌ندانه نینه. عه‌ره‌بین سونه د راپرسیی دا ل سه‌ر ده‌ستوری ره‌دکرنا خو بو پیکه‌ ژيانه‌کا هه‌فسوو و وه‌که‌ه‌ف دگه‌ل پیکهاتین دیتر ده‌ربری، کوردان د راپرسینا سالا ۲۰۰۵ ب ئاشکرای حه‌ز و فیانا خو بو ده‌وله‌ت بوونی خویا کر، عه‌ره‌بین شیعه ژێ ب ره‌دکرنا پروژی (هه‌ریم بوونا به‌سرا و ده‌قه‌رین دیتر) نه‌باوه‌ری بوونا خو ب سیسته‌می فیدرالیی راگه‌هاند. دراستی دا هه‌ر سئ پیکهاته‌بین عیراقی ژ نه‌چاری و ترس ژ چاره‌نقیس و ئایینه‌ده‌کی نه‌دیار ب سیسته‌می فیدرالیی رازی بوینه. لی هه‌ر ئیک ژ فان پیکهاته‌یان د هزر و به‌ره‌ه‌فی یا تشته‌کی مه‌زنتره بو خو، و هه‌ر ده‌می کاودان و ده‌مه‌کی گونجایی بو هه‌ل بکه‌فیت دی خو ژ فی (گریدانی) رزگارکه‌ن.

ب- نه‌بوونا بنه‌مایین دیموکراسیه‌تی: سیسته‌می فیدرالیی ب ئیک ژ به‌ره‌م و ده‌ست که‌فتین دیموکراسیه‌تی ده‌یته هه‌ژمارتن. کو خو د هه‌ف دو قه‌بوول کرن و ریزگرتنا نه‌ته‌وه و پیکهاتین جودا و فره‌که‌لتوری و فره‌حیزی و پارقه‌کرنا دمه‌سلات و سامانی دا دینیته‌فه، ئانکو

ب کورتی (مرکزیه‌تی) ده‌مه‌می بیافین ژيانی ره‌د دکه‌ت، کو ئەف مه‌رجه ژێ ل عیراقی تا نوکه هه‌بوونا خو نینه. و گه‌له‌کا بزه‌حه‌ته‌ل ل به‌ر سیبه‌را که‌لتوره‌کی شووفینی و ره‌ها و خوسه‌پین، ئەف بنه‌مایه ده‌لیقا بیهن هه‌لکیشانی بده‌ست بینن. چونکه دیموکراسیه‌ت پروسه‌یه‌کا دوم دریزه‌ کو ژ په‌روه‌رده‌یا تاک بو خیزانی و ژ وئ بو جفاک و ده‌وله‌تی ده‌یته فه‌گوه‌استن، و سیسته‌می (عه‌لمانی) ژێ ئەو زه‌مینه و ژینگه‌هه‌ کو ئەف بنه‌مایه تیدا گه‌شه دکه‌ن. ب تیفیکرینه‌کا کورت ل حیزب و که‌سایه‌تی و جفاکی عیراقی دینین کو ده‌نگ و ره‌نگین زال (شووفینی یا نه‌ته‌وه‌یی و دوگمایی یا مه‌زه‌به‌یی و عه‌شیره‌تگه‌ری) یه. و جفاک و نوخه‌بین سیاسی درابردوویه‌کی دویر دا خه‌تمی مایه و عه‌قلیه‌تا (مرکزی) هه‌می بیافین ژيانا (سیاسی و که‌لتوری) داگیرکریه. و ژبلی (هه‌لبژارتنان) هه‌لبه‌ت ئەو ژێ (بتنی وه‌ک روی سپیکرن بو سه‌رکه‌فتنا خو) چ تشته‌کی دیتر ژ دیموکراسیه‌تی قه‌بوول ناکه‌ن و چ لایه‌نه‌کی ژێ ب دروستی ئینتماو بو وه‌لاتی عیراقی و سیسته‌می وئ یی سیاسی نینه. به‌لکو ئینتماو بو نه‌ته‌وه و مه‌زه‌به‌یی زالتره ژ هه‌مو ئینتماه‌کا دیتر.

ج - نه‌بوونا هه‌ستا پیکه‌ ژيانا جفاکی: ئیک ژ مه‌رجین سه‌رکه‌فتنا سیسته‌می فیدرالیی هه‌بوونا هه‌ستا (تجانس اجتماعی) و قه‌بولکرنا پیکه‌ ژيانی و خو ب هه‌قه‌به‌ری ئیک دو زانینه. کو ئەف هه‌سته د ناقبه‌را پێک هاتین سه‌ره‌کیین عیراقی دا یا هندایه، تا نوکه ژێ عه‌ره‌بین شیعه ل عیراقی د (کبد) استه‌ما هه‌زاران ساله دا دژین، ئەوا ژ ده‌ستی خه‌لیفه‌بین ئەمه‌وی و عه‌باسی و حکومه‌تین ئیک ل دویف ئیکین (عه‌ره‌بین سونه) یین عیراقی دا دیتین دژین و عه‌ره‌بین سونه ژێ هه‌ر دان ب عه‌ره‌بین شیعه دا نانن و خو ب (قوم الله المختار) ده‌ه‌ژمیرن و خو ب هه‌لگرین (رساله‌ خالده) دزانن و شیعه‌یان ب (رافزی) دزانن و

وان (تکفیر) دکهن. کورد ژي ب پرانی تا نوکه عه‌ره‌بان ب (داگیر کهر و سته‌مکار) ل سهر نه‌ته‌وه و ناخا خو ده‌ه‌ژمیریت و تاما نه‌خوشا نه‌نفلان ژ (تصریحات و دژایه‌تیین به‌رده‌وامین وان) هه‌ست پئ دکه‌ت . و باوهری ب سوز و په‌یمانین وان نینه . له‌وما ژي دیینین نه‌ف سئ پیکهاته روژ ب روژ ژ هه‌ف‌دوو دویر دکه‌فن و ل فان سالین چوویی بۆینه خودان که‌لتور و ژیانه‌کا ژ هه‌ف دوو جودا، ب ناوایه‌کئ کو ب سه‌فه‌رکرنه‌کا دوم کورت دناف ده‌فه‌رین فان پیکهاتان دا مروف هه‌ست دکه‌ت ژ ده‌وله‌ته‌کئ بو ده‌وله‌ته‌کا دیتر دچیت .

۴- دژایه‌تی کرنا ده‌وله‌تین ده‌فه‌رئ:

هه‌می پیکهاتین عیراقئ (عمق قومی و مه‌زه‌ه‌بی) دناف وه‌لاتین جیران دا هه‌یه، ئانکو ب ناوایه‌کئ دیتر هه‌می ده‌وله‌تین ده‌فه‌رئ به‌رده‌وامی یا خویا نه‌ته‌وی و مه‌زه‌ه‌بی دناف کوویراتی یا عیراقئ دا هه‌یه، له‌وما هه‌می وه‌لات خودان به‌رژه‌وه‌ندینه د ناف عیراقئ دا و هه‌ر گوه‌ورینه‌ک د سیسته‌می سیاسی، یان جفاکئ عیراقئ دا کاریگه‌ریه‌کا راسته‌وخو ل سهر فان وه‌لاتان هه‌یه، بوونا عیراقئ ژي ب وه‌لاته‌ک فیدرال و مرچه‌په‌کا بنگه‌هینه د عیراقئ دا، کو دی رهنگ فه‌دان ل سهر فان وه‌لاتان ژي هه‌ییت، نه‌ف وه‌لاته ژي هه‌می یان (دیکتاتورین سیاسینه)، یان (دیکتاتورین نه‌ته‌وی و شمولینه)، و هه‌می ژي وه‌لاتین (ساده) ژ ئالیی کارگیری و شووفینی ژ ئالیی (نه‌ته‌وی) نه، له‌وما ب هه‌می هیزا خو‌فه دی هه‌ول دهن عیراق ژي ب وه‌لاته‌کئ (ساده) بمینت و سیماین (عروبه‌تئ) ل سهر زال بن. کو دژایه‌تی یا فان وه‌لاتان ژي ئیک ژئاسته‌نگین مه‌زنن دریکا سه‌رکه‌فتنا فیدرالیی د عیراقئ دا .

ب ل بهر چاف گرنا خالین ل سهری ئاقری پئ هاتیه دان و ب خاندنا ره‌وشا نوی یا عیراقئ کو هه‌می دهرگه هاتینه گرتن و چاره‌بوونا فان کیشان گه‌هشتینه بن به‌ستئ، نه‌خاسمه کیشه‌یین (سونه - شیعیه) کو

نه‌فه‌روهه ل ژیر نافئ پارتین (سیاسی) دا گه‌هشتینه گوپیته‌کا خو، دراستی یا خودا ناکوکیین نافه‌را (نه‌لعراقیه و ده‌وله‌تا یاسا و سه‌دریان) ره‌ه‌ندین (مه‌زه‌ه‌بی و تائیفی) هه‌نه و عه‌قلیه‌تا وان ژ دوو که‌لتورین جفاکی و ئاینین ژیک جودا دزین. نه‌ف ناکوکیین وان ژي ل سهر کیستئ پشت گوه ئیخستنا ب جهکرنا مادین ده‌ستوری (نه‌خاسمه نه‌و ماده‌یین گریدایی ب سیسته‌می فیدرالی و به‌رژه‌وه‌ندین کوردان) فه‌یه، و روژ ب روژی ژي نه‌ف لایه‌نه پتر به‌یز دکه‌فن و جهین پیین خو قایمتر لئ دکهن و کیشه‌یین کوردان ژي نه‌خاسمه (کیشه‌یین نه‌ردی و ده‌سه‌لاتئ و سامانی) ئالوز تر دبن و کورد پتر د گیزه‌فانکا عیراقئ و کیشه‌یین چ جارن چاره نه‌بن گبروده دبن.

ژ ئالیه‌کئ دیتر فه هه‌ست و فیانا کوردان بو رزگار بوونا ئیک جاره‌کئ و سه‌رخوبونئ (نه‌خاسمه دناف ریفتشین گه‌نج) خورتر لئ ده‌ییت، نه‌مازه ب ئاگه‌هدار بوونه‌کا پتر ل سهر ره‌وشا ده‌وله‌تین جیهانی و سه‌ره‌خوبوونا باشورئ سودانی □ و کوسوفو و لاواز بوونا سیسته‌مین عه‌ره‌بی ژ نه‌نجاما سه‌ره‌هلدانین گشتیین شه‌قامین عه‌ره‌بی، ژ ئالیه‌کی فه و گه‌شه‌کرنا به‌رده‌واما کوردستانئ و تیکه‌لین پتر و به‌رده‌وامین کوردان دگهل نه‌ته‌وه‌یین ئازاد و سه‌ره‌خو و ئالافین راگه‌هاندنئ، فیانا ده‌وله‌ت بوونئ و ناز نافئ (کومارا کوردستانئ) پتر ژ هه‌ر جار خو د مه‌ژی و دلئ کوردان دا دنه‌خشینیت، و پتر ژ به‌غدا و هه‌ر تشتی □ گریدایی ب عیراقئ فه دویر دکه‌فیت .

د فان حاله‌تان دا کوردان دوو ریك پتر ل بهر نین:

۱- یان دبیت به‌رده‌وامین بدینه زفرین د بازنه‌یه‌کا دائیخستی دا د چوارچوئ عیراقی بوونئ دا و ل (گودوو) یا (فیدرالی بوونا عیراقئ) بگهرین، و حه‌تا نه‌به‌د ده‌سته و په‌نجه‌یان دگهل ئاریشن عه‌ره‌بان ب (سونه و شیعیه) فه نه‌رم بکه‌ین و ل هیفی یا دیموکراسی بوونا عه‌ره‌بان و رازی

بوونا وان ب فیدرالی بین (کو نه‌فه‌ ژي مه‌حاله ل عیراقئ و عه‌قلیه‌تا زال ل سهر پیکهاتین عیراقئ دا روی بدمت و روژ ب روژ دی شاهدی کیم بوونا هه‌یه‌تا ده‌ستوری و هندنا بوونا بنه‌مایین فیدرالیه‌تی بین و دویر نینه جاره‌کا دیتر عیراق وه‌ک وه‌لاته‌کئ ساده بزفریته‌فه و کورد روی به روی ده‌هان نه‌نفال و کاره‌ساتین دیتر بین)

۲- یان دبیت باوهری بینین کو مه‌حاله عیراق ببیته وه‌لاته‌کئ فیدرال (چونکه نه‌و بخو یا ده‌ست چیکریه و ب خورتی هاتیه چیکرن و پیکهاتین وی هاتینه په‌چرمه کرن پیکه‌ه) و خو به‌ره‌ه‌ف بکه‌ین بو و مرگرتنا بریارا ئیک لاکه‌ر و خو ژ فئ قه‌ید و به‌ندا ۱۰۰ ساله‌یا عیراقی بوونئ رزگار بکه‌ین. ب بریارا کارکرن بو سه‌ره‌خوبوونئ و راگه‌هاندنا وی ل دهره‌فت و کاودانه‌کا گونجایی دا دی رزگاری یا ئیک جاره‌کئ بده‌ست هیٔ. دبیت بو ماوه‌یه‌کی توشی دهرده‌سهری و نه‌خوشیان ببین، لئ د ماوه‌کئ کورت و د ئیک ساله سه‌ره‌خویی دا قه‌ره‌بوویا وان هه‌می کیشه و دهرده‌سهریان ده‌یته کرن بو فئ بریارئ ژي بتئ کارکرن بو ریخستنا ناف مالی یا کوردی و دروست کرنا یه‌ک ده‌نگی یا گه‌لی کورد ل سهر سه‌ره‌خوبوونئ مه‌رجئ سه‌ره‌کی یه و دفتت نه‌ف داخازه ژ فیان و درویشما (نوخبه‌یا سیاسی و ره‌وشه‌نبیری) ببیته داخازه‌کا (میلی و جه‌ماوه‌ری) پاشان به‌ره‌ف لوبیکرنه‌کا باش ل سهر ئاستئ جیهانی بچین. ل گور باوهران من دانا فئ بریارئ دی گه‌له‌ک ب ساناهی تر بیت ژ بریارا راگه‌هاندنا شوره‌شئ چ ل سهر ده‌می نه‌یلولئ، یان گولانئ، و دی ب ساناهی تر بیت ژ بریارا گه‌لئ مه‌ دایی بو سه‌ره‌هلدانا ملیونی ل ساله ۱۹۹۱، لئ ده‌ستکه‌فتا وی دی (کومارا باشورئ کوردستانئ) بیت کوچاره‌یا راسته‌قینه‌یه و گه‌له‌ک مه‌زنتره ژ ده‌ست که‌فتا نوکه نه‌وا بناقئ (هه‌ریما کوردستانئ).

فاکتھرین کاریگھر د سھرکھفتنا پرؤسیسا ریفورمی د کوردستانی دا

هۆشھنگ تاجر

ددام و دھزگهھین خوه دا گوھورینین پیدھی بکھن، ریفورم و گوھورین ب بهرپرسیاری دهیتھه چیکرن، کھسی کو بهحسا گوھورینان بکھن ههتا د شهحسی خوه دا قی یهکی پیک نهئین نهشین سھرکھفتنی بدھستته بینن.

ژ بهر هندی ژی دقیت ئهم وهک کورد و وهلاتیین کوردستانی ب روحهکا وهلاتپاریزی سهردهریی ل گهل قی دیاردا خراب بکھین، کو نها بوویه یهک ژ تاریشهیین ههری مهزن ل وهلاتی مه دا. دقیت ئهم ههموو پیکهه پشتهفانیا سهرۆک بارزانی بکھین و بیژین سهرۆک ئهم پشتهفانیا فان گوھورینان دکھین و ناهیلین کو هندهک کھس و گرۆپ ل کوردستانی بینه نهگهری هندی ههموو بها و نرخین قی وهلاتی ب ههروه بچن، ژ بهر هندی ژی گوھورین دی دهمهکی بگههیته نهجامی خوه یی باش کو ئهم ههموو ل دژی قی شهری بکھین و کار بو وهکھهقی و عهدهالهتا جفاکی بکھین. ژ بهر هندی ژی دقیت بهریا ههر تشتهکی ههر کھس ل میژیی خوه دا گهندهلیی بکوژیت. چونکو ب گوھورینا چهند کھس و بهرپرسان، گهندهلی ل وهلاتی مه تهمام نابیت، ههتا ئهم تیگهها وهلاتیبوون و بهرپرسیاریا جفاکی ل کوردستانی پیش نهخین نهجامین پیدھی بدھستته ناهین.

یهکی بنهمایا خوه دگرن، جاران دی بینی کو کھسهک خرابیی کھت و یی دی دینیت و دهنگی خوه ناکهت و دیبیریت ما من چ شۆل ژی ههیه نه مالی منه، ئهف تیگههه گهلهک یی ب ترسه و نیشا ددهت کو وهلاتیبوون د ناقا جفاکی مه دا باش جهی خو نهگرتیه، چونکو ئهف وهلاته یی مه ههموویانه و دقیت ههر کھسهک خودان ژی دهرکھفیت وهلات تهنی یی سهرۆک و سهرکردهیان نینه، کو ئهم بیژن بلا ئهو دروست کھن و مه چ شۆل ژی نینه.

خالا دی دھزگهھین راگههاندنی دقیت ب جهسارمت و ب بهرپرسیاری بابهتین ب قی رهنگی بهلاف بکھن، بیگومان دقیت ههر تشتهک ب بهلگه بهیته بهلافکر و وهک هندهک کوچار و روژنامهیان نهییت کو ههما چاوا دلئ وان خواست بابهتان بهلاف کھن و نهجام ژی تنی ئاژاوه و ئالۆکرنا میژیی خهلکی یه و چ مفایهکی خوه نینه. دهما کو بابته ب بهلگه بهیته بهلاف کرن کھس نهشیت قی یهکی قهبوول نهکھت.

خالا دی دقیت ههموو سازیین ناقا حکوومهتی براستی ژی ب روحهکا بهرپرسیاران، نیژیکی قی پرؤسیسی بین، چونکو براستی ئهفرۆکه کوردستانی پیدھی خوه ب گوھورین و ریفورمان ههیه و ههرکھس بهحسا قی یهکی دکھت ژ بهر هندی ژی دقیت ئالیین پهیوهنیدار دهستیکی بزاقا بکھن کو

من نهقیت بهحسا هندی بکھم کا ل کوردستانی گهندهلی تا چ رادهیهکی کارتیکرنا خوه ل ژیانا وهلاتیان کریه و بوویه جهی بیزاریی، چونکو ئهف تیگهه روژانه ل سهر کۆلانان و د ناقا خهلکی دا دهیته گهنگهشهکرن، لی گرنگ تهفهیه کو نها پشتی سهرۆکی کوردستانی پرؤژها ریفورمان راگههاندیه، ئهم ل سهر هندی گهنگهشه بکھین کا دی چاوا ئهف پرؤسیسه ب سهرکھفیت و ژ بو هندی دقیت چ بهیته کرن، چونکو ههکه ههموو سازی و ئالیین پهیوهنیدار هاریکاریا سهرۆکی کوردستانی نهکھن، دی بیگومان پرؤژه نهگههیته ئارمانجا خوه یا سهرهکی و ژ بهر هندی پیدھی هندهک خالا بهرچاف وهبرگرین و ههر وهسا من دقیت بهحسا هندی ژی بکھم کا رۆلی ههر وهلاتیهکی کوردستانی ژی د قی پرؤسیسی دا چیه و دقیت چاوا سهردهریی گهل قی یهکی بکھت.

بهریا ههر تشتهکی پیدھی کو تیگهها وهلاتیبوونی دناقا جفاکی مه دا جهی خوه بگریت و ههر وهلاتیهک باش بزانت کا وی چ ئهرك ل ههمبهر حکوومهتی و دهولهتی و وهلاتی خوه ههنه و د ههمان دهمی دا دهستهلاتی ژی چ ئهرك ل ههمبهر وهلاتی ههنه، ههتا نها ژی ئهف ههر دو تیگههه د ناقا جفاکی مه دا جهی خوه نهگرتیه و گهلهک تاریشه ژی ژ قی

ئەفە چى يە ل كوردستانى چى دبىت؟

كوفان ئحسان ياسين

بەراھى: دى بزاھەكا بچويك كەين كو ھندەك خالين سەرەكى بەدەينە بەرچاڧ كرن، وەكى تيگەھشتنەكا نافخويى بو ئەفرو يا ھەريما كوردستانى، ديسان چەند تيگەھين نوى چ باش چ خراب ئەفروكە بەربەلاڧ بوينە و رەفتارا وان يا بويه دياردەھيكە دەفوكى!، كا چاوا ماموستا نەركى روزانە د دەتە قوتابيا ھوسا ھندەك تيرم و تيگەھين دەينە ھەگواھستن وژبیرنەكەن باھرا پتر ژ وان مەرەمىت كوير و دویر ديقرا نينن، مەرەم ژ ھان چەند ريزەكا دياركنا رويى فەلسەفى و ھزرى دقئ كەتوارى ئەفروكە ھەريما كوردستانى تيدا دبوريت، زانينا راستيا كەسايەتيا يان (سپيكرنا سيرين ھندەكا) ب مخابنى ھە دى بيژين گەلەكا ديوارين شيشەى لدور كەسايەتيا خو دانايينە و وى چەندى بەردەوام ھەفسەنگ دكەت ئەفروكە دى رويى وانى دروست ديار بيت، لەورا لقيرە و دناڧ باھرا پتر ژ خەلكى دناڧ شلقەكا ھزرى يا نەسروشتي دا دبورن چونكى ھندەك دياردە بو وان نە دسروشتيئە؟، چاوابيت دقئ مژارى دا ئەفروكە مللەت يى پيدقئ راستيى يە چونكە ھەر گيژبونەكا نەسروشتي كرياتا كوردستانىت بونى گيرودكەت، سەردا برن و ويرانكرن و وژبیرنا يى بەرامبەر تيورا مە يا سادە و سڧك ژ لايى تيگەھى كەسايەتيا مە د ئيخيتە بەر ترسەكا دى كا ب چ سەنگ و بەلانسا ئەفە دەمەكە ئەف مروفە دەيتە پەرەموردەكرن، ھيشيدارين چ چەكوچين كەتنى ب گوزەكين زاتى بەربەلاڧ و كەتيى ھى مللەتى نەكەفن ئەگەر نە جارەكادى ئەو قودىكا ئەم زاتى خو تيدا دبينين دى ژ مە سل بيتەفە.

كو شورەشا وان چەكدارى بو وەكى شورەشا مللەتى كورد، لدەما سەرەلدانا ۱۹۹۱ز ل كوردستانى ھژمارەكا زورا سەربازين عيراقى كەفتنە د دەستى كوردا دا لى ھەمى ھاتتە ئازاد كرن، ژ رويى فەلسەفى فە ئەفە پەيامەكا مروفايەتى بو كو مللەتى كورد كوشتن و ژنافبرن نەڧيت.

تەوهرى دووين يى شورەشا سەرکەفتى ومردگريتن ئەو خەلكى دگەل شورەشى و نەدگەل شورەشى _ھيشيدارم كەس ب شاشى دقئ چەندى نەگەھيت مەرەما مە بەھر رەنگەكى ھەبيت ھندەك ژ مللەتى پشكدارين د شورەشى دا ناكەن بەلى ب دژى شورەشى ژى ناراوستن(جەئ داخى يە كو لەندەك جارن تيگەھى ئەگەر تو دگەل من نەبى تو ب دژى منى ئەفەژى دەرەسەريەكا مەزنە؟)، لقيرە ب رون و ئاشكرا كا دەستەلاتا نوى چاوا سەرەدەريى دگەل كومەلگەھى دا دكەتن ئيكي دگريت و ئەوى دى پشت

كاركەفتى (المرحلة الانتقالية) رارهوى فئ قوناغا نازك سى تەوهرين سەرەكى فەدگريتن:

يا ئيكي دانانا دەستەلاتەكا نوى بەھمى چەق و چمبلين خوڧە ل جەئ يا دەستەلاتا ھەرفتى، ل ھندەك سيستەمىن شورەش گيرى دا كوشتن و تەپەسەركرن وەكى رى دديت بو بەردەوام بونا شورەشى و سەرگرتنا پەياما وى يا دارشتى، وەكى شورەشا كوبا ۱۹۵۹ز ب سەرکردايەتيا فيدل كاستروى و براينى وى رەئولى و لاوى شورەش گير (چى گيقاراراي)، ب تايبەت رەئول دەھاتە نياسين وەكى جەلادى شورەشى و ئەفى مروفى خەلەكەكى مەزن سیدارە و گولە باران كر بو ئەگەرا وى چەندى كو خەلەكەكى مەزن ژ كوبا برەڧيت دا ژبەر زولما شورەشا وان كرى قورتال بيت!، ھندەكين دى پشتى شورەش سەردگريت كرياتا ئازادى و نەتوند و تيزيى بەلاڧ دكەن سەرەراى وى چەندى

شورەش ب تيگەھى چەكدارى و نەتوند و تيزى فە:چاوابيت سەركرەدە ھزرين مللەتان داجرینن بو پينگافەكا شورەش گيرى ئەوان كوم دكەنە فە، جا چ ئەف شورەشە نەتەوھى بيت وەكى شورەشا كوردان، يان ژى يا تەخ و چينا بيت ب دژى رەگەز و مروف پەرستين وەكى شورەشا رەش پيستن ئەمريكى (مارتن لوسەر كينگى) كو ب شورەشا نەتوندو و تيزيى و دادپەرەريى دەيتە نافبرن، يان شورەشين ئازادين بن كو بو سەرخابونا مللەتان بەيتە كرن وەكى لقينا زەبلەحى نەتوندو و تيزيى ل جيھانى(مەھاتما غاندى) ل وولاتى ھندى، ھەر چەندە گەلەك جارا تيگەھين ڧان شورەشا تيكەھل دبن بونموونە شورەشا كوردا بو ئازادين سەربەخويى مافى مروفا ھتد دەھاتە كرن، ھەر شورەشەكى چەفەنگ و دروشمين تايبەتين خو بين ھەين، ئەو شورەشا سەردگريت دكەڧيتە دناڧ قوناغەكى داکو ديژنى قوناغا ژ

کوه څه دهافیتن یا ژى هه څسه نگیی دخیخته دناځ دا وگه لهک جارا ناستی روشه نبیری و هزریی یی کومه لگه هی سهره دهریی دیار دکهت، یان نه گهر شوروش دناستی پیدفی دا نه بیت رهنگه هر زوی هندهک زفری دروست ببیت و لدوماهیی ببیته دژایه تیهک بقه باره کی مه زن دگهل وی شوروش و دهسته لاتین سهرگرته دا بهیته کرن.

ته وهری سیی پستی سهرگرته هر شوروشه کی سیسته می دهسته لاتی یه کا ئایا نهف سیسته مه دیموکراتی یه یان دکاتوری یه یان هر سیهسته مه کی دهسته لاتی بیت، پتیریا شوروشا ده می سهردگریت سیسته مه کی نه رمی دهسته لاتی ب کار دئین نه گهر نه هه قبه ری بکه یان دگهل دهسته لاتا هه رفتی و چوی، بو وی چه ندی مللهت هه ست ب گوهرینی بکه تن و بزانت نه څه تشته کی نوی هاته د گوره پانا میشکی وی دا.

سهرده می هوشمه ند و فه یله سوف وروشه نبیرا: پتیریا مه نه څه روکه یی سیسته می سیاسی و ریڅه برنی ل کوردستان هه قبه ری دکهل سیسته می شوروشا فرهنگسی ل سال ۱۷۸۹ز دکه یان، ل وی ده می کومه کا روشه نبیر و هونه رمنه ند و فه یله سوف بزاځا گوهرینا دهسته لاتا سیاسی و که نیسی ئاینی و خه لکی کری، نه څه پتر ژ (۲۰۰۰ سال) بورین شنی هوشمه ندین مه ناځی وان یی ژ بهرکری بی وی چه ندی فه لسه فا وان بزانت، ل وی ده می میشکی نه څه حه ویایی ئورپا دشلقه کا مه زن دابو نه وان دزانی چ یی ژئ کیمه، بو ځی مژارا گرنه هوشمه ند و فه یله سوفین فرهنگسی خو دیت وه کی دهیندارین (ځولتیری) و رولی وی یی سهره کی ژ بو به لا فکرنا لی بورینی و تیگه هشتا ئاینی ل ئورپا نه مریکا باکور، وان فه یله سوف روله کی سهره کی هه بو د گوهرینا کومه لگه ها

ئوروی برهنگه کی تایبهت و جیهانی برهنگه کی گشتی، بو نمونه بیرمه ند و فه یله سوفی فرهنگسی (جان جاک روسو ۱۷۶۷_۱۷۸۷ز) سه بارهت دیموکراسیه تی دیژیت: نازادی خارنه کا بهیزه لی نه خارنه پیدفی بخلاندنه کا بهیزه تره، نه ز ب وان مللهتان دکه نم نه وی بتی په یځی دیژن چونکی نازادی یا بیروزه خوزی هه می مروځ تیگه هشتبان، نه څه په یاما روسوی بو نازادی لی مخابن نازادی لدهف مه نه وه نهف به حسی بهرپرسه کی بکه یان ته شهیری ب روشه نبیره کی بکه یان نازادی پتر لدهف مه یا بکه رب و کینافه گریدایه.

مونسکیو و روسو گه هشتبونه وی هزری کو دځیت مروځ دگهل رابردویی خو بژیتن نهک هر میشکی خو رادهستی وان بیردوژین هزری بکه تن نه ځین ژ بوشایه کی هاتینه دروست کرن، دیسان دیژن نه و مللهت دی چنه سهرویرانکرنی نه گهر رهیت خو ژ دیروکی ب قه تینن، دیسان روسو لدوماهیکا ژایانا خو لده می ل باریسی دژیا بچاځه کی حه سیدانه به ری خو داباوهری ئیمان، هه ر چه ندنه مه دزاین کو وی گه لهک دژایه تیا که نیسی کریه؟! وه سا دیار دکر کو ژیان شانوگه ریه که ژ هه بون و مرنی، دیتنهک جوان و کویر و دویر بو ژیانی و دیتین فه لسه فی بو مروځایه تی، نهف ناځه شیرین کو په یامین ځان فه یله سوف د مروځایه تی بون نهک شکاندن و ژ ناف برن.

هه ځالین مه رما مه گریدانا هزر و بیرین وان فه یله سوف و دیندارایه ب هزر و بیرین دیندار و فه یله سوفین مه ځه، بونموونه هه قبه ری کرنا رهفتارا گوهرینا دسالی پینجی یادا ل نه مریکا و رهفتارا گوهرینا به حس لی دهیته کرن لدهف مه، ل نه مریکا ده می ره گه زپه رستیا رنگی هه ی و نه مریکین رهش پیست ل ژیر زولما

ئاینی و نه داد په روه ریی دا که سانهک یان قه شهک کو دکتورا ب لاهوت و فه لسه فی هه ی ده رکه فت بناځی (مارتن لوسه ر کینگ ۱۹۲۹_۱۹۶۸ز) فی که سایه تی دروشمه ک بو مروځایه تی دانا، ل ځیره نهف دی هه قبه ری کرنا ناخفتین زه لامه کی ئاینی ل نه مریکا دگهل زه لامه کی ئاینی ل سلیمانین که یان، مارتن کینگ به رده وام دوعایهک دکر و دگوت (یا خودی تو لوان بیوری نه ځین دهافیزنه ته و سفکایه تی بیسای دکهن)، و زه لامی مه یی ئاینی ل سلیمانین دگوت (جیهاده نه مرو جیهاده نه مه گه وره ترین جیهاده؟! و په یځا جیهاده نهف هه می دزاین گه لهک رامن ژئ دچن، مارتنی دگوت: من خه ونه کا هه ی (I have a dream)، مه لای مه دگوت: نه وانه گه ندن دهبی له ناو بچن، باش هه قبه ری کرنا ځی چه ندی بکه ن دا پتر د گوهرینا سځ بگه ن.

سه بارهت که سایه تیا خو مارتنی دگوت (یا خودی تو لوان بیوری نه ځی دی من کوژن؟) براستی په یامه کا مروځایه تیا جوانه ژ دلی مروځه کی ژیهاتی بهرکه فتی ده رکه فتی، لی زه لامی مه یی ئاینی ل پشت هر په رده کا هه بیت دگوت (خوایه پشتی نه وانه بشکینه!!) نه و عه قلیه تا تری کین و نه ځیان به لاف دکر، دیسان غاندی شوروشه کا مه زن دروست کر کو پتیریا وی یا سیاسی بو لی مه رامین وی باهرا پتر د مروځایه تی بون، له ورا ل سال ۱۹۰۶ز خونیشاندانه کا بهر فرمه ل نه فریقیا نه نجام دا کو تیدا داخازین خه لکی ژ دهسته لاتی کرن، غاندی بیره کی بوزیه تی دهیته هژمارتن دامه زرنه ری شوروشا نه توندو و تیژی ل جیهانی دروشمین وی د مروځایه تی بون نه داخازکرنا جیهاد و پشت شکاندنی بون.

لدهمه کی ده ما شوروش خو جه دبیت تاراده یه کی دناځ خه لکی دا ناکنجی

دبیت، ټه و شوره شا هاتیه کرن پیدقی ب شوره شه کا تمام کرنی هه یه، لقیره هوشمندی و بیرتیژ و روشه نبیر رولی سهره کی دبینن، لی ب مخابنی فه دی بیژین کو باهرا پتر ژ روشه نبیرین مه سهره خویا خو نه پاراستی یه و لژیړ چه نگالکین ټه فی و وی هه نی کار دکهن، مه نه فیټ ټه م ټامازی بناقی که سی بکه یین، لی ب رهنگه کی گشتی مه په یامین مروقیه تی ژ بیرمه ندا نه دیتن هندک لایه نین سیاسی چ دگوت ټه وان فه دگیرا ؟؟ به لکو کوردمواری و مروقیه تی هه می لایه کی بون و لایه نی خو دیارکرن و شکاندنی بی دیاربو کو ټه فروکه ناقین وان دهینه گوتن لسهر جادی، به لی ژبیرنه که دیروک دلوقانین بکه سی نابهت په نجین وی بین رهش گه له که جارا که قلی مهی و ژناف دا یا گورگی دیار دکهن و کیلبین وی ژ بیټ گورگی دژوار ترن.

پولیس کی یه و خونیشاندر کی یه و بوچی ټه ف تیگه هه؟: براستی ټه ف خاله ژ هه میان دژواتر بو کو ټه ز پالدایم بو فی نفیسنی، لدمه کی ټه ف گیله شوکه چی بو و کومه کا خونیشاندانا دهست پی کر، د ټه نجامی نه ریڅخستا راره وی خونیشاندانا ل هنده که جها به رهف ټالوزی و دژواری تاراده یه کی کوشتنی چوو، هه فالین ټه فه کریاره کا نه سروشتی یه چونکی ټه ری مه ټه و فیان بو ټاخ مله تا نینه تا ټه م فی دژایه تی ب کاربیین، بمخابنی فه من به ری خو دا خونیشاندر و پولیس من و هسا هزر دکر کو ټسرائیل و فله ستینی نه بی به را دئیک و دوو و هردکهن، جارم کادی ټه م دزفراندی نه روژین دهرده سهریا مه زن، دبیت بیهنا فی ټاخ ژی ل مه ته نگ ببیت و مروقین ټاسایی بینه قوربانین کیلبین سیاسی.

ټه و که سین خونیشاندانی دکهن (ژ بلی بین سیاسی) رهنگه باهرا پتر ژوان

داخازی و ماف هه بن و دقیت دهسته لات لدیف داخازیټ وان بچیت هه ر چ نه بیت ټه رکه کی مروقیه تی لسهر ملین خو راکه تن، لی لقیره ټه ری بوچی د ژایه تی یا ټیک کرنا گه هشته وی قوناغی کو کوشتن چی بیتن و زقربونا لقینا بهیته کرن؟ سفکایه تی کرن بهنده ک تشتین بی رامن کو جهی فه گهریانا مه یا عهقلانی یه بو چند سال، ټه ری بوچی خونیشاندر و پولیس ب چاقی کورد و مروف نابه ری خودنه ټیک؟ دی جارم کا دی ټه گهرین فی چه ندی فه گهرینه فه بو نه باوه ریا مه ب تیرمی لوقی ژیان وولاتی بون و نه ته وه، یان برهنگه کی رونتر به حس بکه یین بزاقا نها ل هه ریما کوردستان رهنگه هندک چاکسازی ژی دهرکه فن لی ټه م وی چه ندی رمت دکهن کو ټه فه ټه و گوهرینا کویر بیت یا هندک هزر ژی دکهن.

تیگه هی چاکسازی بی بویه قچکی ده فی هه میان، هه می ژی پیکمه به حس گهنده لی دکهن، ل فییره پرسیاره ک سهره لدمت و دبیزیت ټه ری مللهت ب ژناف برنا گهنده لی دهیته گوهرین؟ ټه م دبیزین نه خیر چونکی گوهرین یا گریدای فیانی یه بو ټاخ و ملله تی، ټه فه یه خالا سهره کی کو ملله تان به رهف پیشکه فتن و ټاقابونی دبه تن، لقیره ټه م پیشنیارا کونگره یه کی نه ته وهی بهیته دانان بو وی چه ندی پیناسا که سایه تی مروقی کورد بکه تن وه کی مروف و ناسنامه و نه ته وه بهیته دیارکرن، ټه گهر ټه و هزرا دی بیتن ټه و گاغا شقان ل مال نه بیتن دی په ز ب که یفا خو که فیتن ټه ری بوچی ټه م هه می شقان نابین کو ټاستی هزری و پیقه گریدانا نته وهی ل به راهیا هه ر تشته کی بیت.

ژ ناقبرن و ټیکدان تیگه هی نه رهوانه چ مروقه ک بده ته به رده ستی خو و بلا ل بیرا هه وه بیت مه یا خو دیتی دناف وی چه ندی دا، دقیت ټه م وانه یه کا جان

جاک روسوی ژ دیروکا چووی و هریگرین، بلا بقی رهنگی که س خو ب چاکساز کار نه زانیت چونکی چاکسازی ب هیرش و ټاخفتین زفر ناهیه ته دروست کرن ټه فه ژ لاین وان فه ټه وی به حس چاکسازین دکهن.

دهسته لات ژی یا بی به هر نینه ژ فی کاودانی لوق لوق بتاییه ت ټه و بوشاییا دناف به را خه لکی و هندک ژ به رپرسین مه دا هه ی یا بویه ټه گه را که فتن سهر ټیک یا کینداری، ل ټاسته کی ټه و وولاتی هه ست بتی و بی خودانین دکهن، هیشیدارین پتر نریکبونه ک چی بیتن ټه گهر خه لک رهخنا و گازندا بکه تن ب دله کی به رفره و هریگرن چونکی نه ته وه وه ک کورد ژ هه ر تشته کی دی پیدقی تره، و لقیره پرسیارا دو ماهی دی ژ هندک به رپرسا که یین ټه ری بوچی که س ژ به رپرسین سلیمانی د خورا نابینیت بچیه ناف خونیشاندره دا؟ و که سه کی وه کی پاریزگاری هه ولیری به رده وام بیټ ناف خه لکی دا!؟.

بو فی فه کولینی مفا ژ فان ژیده ری لخاری هاتیه و هریگرتن:

۱_ کو فان ټحسان: خرش و خاقیا تیرمی نه ته وه بون (زقربا ټاخ په رستی و بی زاریا وولاتی بونی)، کوفارا چایخانه، ژماره ۲، ۲، چریائیکی و دووی ۲۰۱۰، دهوک، دیسان بنیره مالپه ری ټامیدی. www.amedye.com

۲_ ول دیورانت: قصه الحضاره، روسو و ثوره، ترجمه: فواد اندراوس، مجلد ۴۲، مکتبه الاسره، قاهره، ۲۰۰۱.

۳_ ول دیرانت: قصه الحضاره، عصر فولتیر، ترجمه: فواد اندراوس، مجلد ۳۵/۳۶، مکتبه الاسره، قاهره، ۲۰۰۱.

۴_ ټاندرو سنکلیر: چی گیقارا، و هریگران: سامان علی حامید، چاپه مه نی گه نج، سلیمانی، ۲۰۰۸.

تیرورا دەرروونی ژی یا هه‌ی!

عیماد مه‌لا یاسین

ومافی مروفقان هه‌تا کو مژدکرین دژی حکومه‌تین خوه و هه‌ر پشتی دمه‌کی کورت پشگوه هافیت وه‌لویت هیلا هه‌لاویستی و ده‌لیشه دکره ده‌پن حوکمه‌تین واندا کویا بقیته دگهل بکه‌ن ئه‌ری مانا دکه‌قیته د بازنی تیرورا ناقبریدا؟ چونکه ئه‌مریکا بخۆ ئه‌فرو یا به‌روبومی خویی گه‌نمی نافریکه‌ته ژ دهرقه‌ی وه‌لاتی وه‌هروه‌سا ژ میژموهره ژی پترولا خوه ژی نا بکارئینیت و یا ژ وه‌لاتین مه‌دکریت هه‌تا نوکه ب هه‌جه‌تا هندئ کویا ئه‌و یا د به‌ره‌مه‌ئینانا هیژی بکارئینیت هه‌ر د وه‌لاتیدا، لئ ئه‌فه‌ژی ستراتیژییه‌کا نوویه و مه‌رما وی ل پشت ئه‌فنی پینگافنی برسیکرنا گه‌لانه وه‌ه‌ژاریکرنه، ژ پیخه‌مه‌ت بشیت هه‌ر یا زالبیت لسه‌ر جیهانی، ئه‌ری ما تیرور دەرروونی یا ب شاخه‌؟ هه‌ما بو سه‌لماندنا فنی مژاری ته‌نها به‌سی مه‌یه دیروکا داگیرکه‌ران ل روژه‌ه‌لاتا ناقین بخوینین.

کو گهلین وانا وب تاییه‌ت بین عه‌ره‌بی بیت دهنده‌ک بارودوخین سه‌خت و دبن فشاره‌کا دەررونی ب هیژدا دژین، کو وه‌لوا دکه‌ن ته‌نها هزرئ ل تولفه‌کرنئ بکه‌ن دژی ده‌سته‌ه‌لاتین شوپینین خوه، مینا ئه‌فا ئه‌فرو ل (لیبیا و یه‌مه‌ن و سوریا یی وه‌تد...) چونکه وه‌لاتین وانا چ ئومید نه‌مان کو حوکمرانین وان ئیدی دگهل جفاکی خوه پیکه‌پین و خوه بگوهرن و چاکسای پهدابکه‌ن د وه‌لاتیدا، فیجا نه‌چاربون ده‌ست ب جه‌کداریکرنا ب قایشین مین رشتی و تورمبیلین بومبه‌کری ودمزگه‌فتادا وه‌تد... بکه‌ن، ته‌نها ژ پیخه‌مه‌ت ده‌سته‌ه‌لات هه‌ست ب هه‌بونا وه‌لاتیان بکه‌ت و ریژی لیبگریت و مافین وانا به‌رچاف بکه‌ت.

ئه‌فرو مه‌ زور وینه هه‌نه بین فنی تیرورا دەرروونی مینا: گرمکرنا ده‌نگ و باسئ هه‌لامه‌تی پهدابونا قه‌یرانا ئابوریا جیهانی، وه‌هروه‌سا پشته‌فانیا وی بو خویشاندهرین ده‌وله‌تین ده‌قه‌ری بنافی دیموکراسیه‌تی

هه‌می ئالافین راگه‌هاندنا نیف ده‌وله‌تی ژ میدیا و ئازانسا و تورین ئه‌نترنیته‌ی و هه‌روه‌سا که‌سانین روشه‌نبیر و نفیسه‌ر و چافدیرین سیاسی هه‌رده‌م ته‌نها ئاماژه‌ی ب تیرورا خوینوله‌یی دهن مینا کارین خوکوشتن و په‌قاندنی ودانانا تینتیا د ری و تورمبیلادا وه‌تد... و زور ناقین درندانه ئه‌فان گروپا دهنه پیناسه‌کرن بو خه‌لکی جیهانی.

دیسا باره‌کی دی دئینه‌سه‌ر ملین گه‌لی خوه دهمی ده‌سه‌ه‌لات دخازیت ژ بودجا حکومه‌تی به‌شه‌ک بیته ده‌ست نیشان کرن ب مه‌رما به‌ره‌نگاریکرنا ئه‌فنی ره‌نکی تیروری، دینیت ژ پیدفین ئه‌رکه کو جه‌که‌کی له‌شکری مودیرن و ب ته‌کنه‌لوژیا ئه‌فرو بکریت، وه‌رامبه‌ر ئه‌فنی هه‌می پیته‌دانا بی سنور ئه‌م ناینین که‌سه‌کی ژ ئه‌فین ناقبری کو ئاماژه‌ی ب تیرورا دەرروونی بده‌ت کو د بنه‌رتدا هه‌ر ئه‌وه‌ دبیته ئه‌گه‌ری پهدابونا تیرورا خوین ریتکه‌ر ب هه‌می ره‌نگین خوئه .

ئه‌فجا ئیمپریالیا جیهانی یا نوی ئه‌فا سه‌رکیشیا وی ئه‌مریکا و ئه‌وروپا دکه‌ت، هه‌ر ئه‌ون داهینه‌رین ئه‌فنی تیرورا دەرروونی کو دکاردئینن لسه‌ر ته‌ف گهل وه‌لاتین جیهانی ل ژیر ئارمه‌کی بریقه‌دار کو دیژرن (رژیما جیهانی نوو)، لئ نه ته‌نها ب زه‌ندین خوه به‌لکو به‌اریکاریا ئه‌وان رژیمین تاکه‌که‌سی و دکتاتوری کو ده‌سه‌ه‌لات کونترول کری، و بین کو چ ره‌نکین ترساندنئ و فه‌جریانئ نه‌ماینه دگهل وه‌لاتین خوه نه بکارئینابن، ژ پیخه‌مه‌ت مان لسه‌ر ده‌سته‌ه‌لاتین مینا: زوربه‌ی حکومه‌تین روژه‌ه‌لاتا ناقین.

له‌وما ئه‌گه‌ر ئه‌م بیین ته‌ماشه‌ی ئه‌وان فه‌کولینین ریکخراوین مه‌ده‌نی و مروفایه‌تی بکه‌ین دی ب ئاشکرانه گه‌هینه وی قه‌ناعه‌تی

په‌نه‌ما دیروک و گرنگیا ستراتیژی



نارام دهوکی--Canada

د دهرفته‌کا نه جافری کری دا وه‌سان هه‌لکه‌فت کو سهردانه‌ک و گه‌شته‌کا وه‌لات و شاری‌په‌نه‌ما بکه‌م. له‌وان ژی پستی دیتنه‌کا فی وه‌لاتی ژ نیژیکه‌ نه‌و ئینا بیرا من کو راپورته‌کی بۆ خاندنه‌قانی کورد لسهر فی وه‌لاتی بنقیسم و هه‌نک خالین گرنگین فی وه‌لاتی بچیک و پر گرنگ بنقیسم. دوو خالان نه‌ز پالدام بۆ بابه‌تی. یه‌ک. دوراتیا فی ناوچی ژ مه‌ مینا کورد کو گه‌له‌ک بکیمی کورد بگه‌هنه‌ جهین وه‌سان دوور، یا دوان ژی دهریکی په‌نه‌ما که جهه‌ک گه‌له‌ک سترایژی بوویه د دیروکا دنیایی دا بتاییه‌تی ل واری ئا‌قا نیقنه‌ته‌وی و هه‌روه‌سان جوانیا گه‌له‌ک به‌ر قه‌راغین زه‌ریان کو هه‌رسال ژماره‌ک‌نه‌کیم قه‌ستا فی وه‌لاتی دکهن. ئه‌شان خالان و چه‌ندیین دن نه‌ز پالدام بۆ داریزتسا فی بابه‌تی.

بکورتی چه‌ند زانینه‌ک دهرباره‌ی په‌نه‌ما: ئه‌ف وه‌لاته‌ ژ لایئ جوگرافی قه‌ د که‌فه‌ ناقبه‌را ۲ وه‌لاتان و ۲ زه‌ریان. باکوور: کوستریکا و ژ باشوور: کولومبیا ل روژه‌ه‌لات: زه‌ریا نه‌تله‌سی و ژ روژ ئا‌قا: زه‌ریا هیمن. ئه‌ف وه‌لاته‌ هاتیه‌ دیتن بۆ جارا یه‌کی ژ لایئ کولبوس ل ۱۵۰۲. پستی کو خاستیه‌ ژ ژیر ده‌ستیا ئسپانیا رزگاربه‌ بویه‌ به‌شه‌ک ژ وه‌لاتی خۆ یی جیران کولومبیا. ژ به‌ر کو ئه‌ف وه‌لاته‌ گه‌له‌ک ستراتیژی بوو ژ به‌ر که‌نالی په‌نه‌ما هه‌رده‌م وه‌لاتین زل هیژ چه‌ز کریه‌ کو د بن ده‌سته‌لاتا و ان قه‌به‌ بتاییه‌تی ئه‌مریکا که بۆ سالیین دریز په‌نه‌ما پستی سه‌رخوبونا خوه‌ ژ کولومبیا ژی هه‌ر لبن

چاقدیری و فشارا ئه‌مریکا قه‌ بوویه. وه‌سان خۆ یا بوویه هه‌تا کو ئه‌مریکا به‌شکه‌ری خۆ هیژشی سه‌ر سه‌روکی به‌ری یی په‌نه‌ما کریه‌ نوریگا و دنا‌قا وه‌لای ویدا گرتی و ئیخسیر کری. قیته‌ خویا کرن کو فشار و له‌سکه‌ری ئه‌مریکا ل ۱۹۹۹ ئه‌ف وه‌لاته‌ بجه‌یلایه‌ و نه‌و مینا وه‌لاته‌ک دیمکوراتیت نیاسین و هه‌ر ۴ سالان جاره‌کی هه‌لبزارینان دکهن. وه‌کو بۆ مه‌ خویا بووی هاوولاتی په‌نه‌ما گه‌له‌ک و گه‌له‌ک ئارام و که‌یف خوشبیه‌ بچوونا ئه‌مریکا ژ نا‌قا وه‌لاتی‌وان نه‌و گه‌له‌ک‌شانازی دژین و وه‌لاتی‌وان د نا‌قا له‌پین وان دایه‌ و ئه‌ بخۆ بی باج و خیک و خه‌راج سه‌ره‌پرشتیا دهریکی په‌نه‌مان دکهن.



بۆ ئابووری نهتهوی.

ئهف وهلاته ههر چهنده ئیک ژ خه لکی وهلاتین سیی تین هه ژمار لی مینا ل بهر چاف ئهف وهلاته خه ریکه گه له ک پشکه قشین ئابووری، تکنولوژی، سیاسی، روشنیری بخو فه د بینیت. ئه فه ژی تیت دیتن ژ ئافاهیین وان بین نوو لناقا فی وهلاتی و ههروهسان خه لکه کی گه له ک زور فه ستا جهین وان بین دلبه ر کهر دکهن بتاییه تی مینا گه شتیار.

خه لکی فی وهلاتی گه له ک رینجه بهر و ئارام و دوستانه تینه فه بوول کرن. چاندی وان مینا چاندی ئسپانی و تیکه ل د گه ل چه ندین ملله تین دی بین مینا پیست سوورین خو جه ل فی وهلاتی و چینی و هتد. ژاری و زحمه تا ژیان هیشتان یان بناقا چافین هه میان فه. لی د ههر گه شته کی دا مه گوئی لی دبوو کو پشتی وهلاتی وان ژ دیکتاتوریه تی و ژ بن دهستی ئه مریکا رزگار بووی ئه فی وهلات و ملله تی بی پیکولین مه زن دکهن کو هه می شیانی ت خو بکه ن یه ک داکو ئابوور و ره وشا هه ف وهلاتی خو باشتی لی بکه ن. ئه ف گوئا وان ل پیش چافین مه هه میان دکه ت و نموونه ژی گه له ک بوون بگره ژ ئافاهیین نوو، بازارین پری شتوومه ک و کالا و بزاقا خو رتا ئابووری و هه بوونا تکنولوژیه ک هه فچه رخ.



تیپه ر دبوون. وهکو دیار گه می ل چار ده میان ده رباس دبن. ل ههر ده ریه کی ئافی بهر دده نه ئه فا دن دا کو ئاستی ئافی وه سان بلند به هه تا کو گه می بسانه می ده رباسی ده ریکی دی بیه. ههر گه میه کا دناقا فی ده ریکی ده رباس به دقیت خه رجیا خو بده ده سته لاتا په نه ما مینا بو مه هاتی گووتن کو ههر گه میه ک د مینه کانی باری وی چیه و چ هه لگره. لی ده رافه ک مه زن دگه هته فی وهلاتی ژ فی ده ریکی که روژانه بملیونا دولا ر ژی چیدبن

قه ناتئ په نه ما د چه ند خالان دا:

- قه ناتئ په نه ما د ناقه را سالین ۱۹۰۴-۱۹۱۴ ده ست بدروستکرنا وی کریه و بدیماهی هاتیه.
- مه زن پرۆژی قه ناتان تیت نیاسین د ناقا قه ناتین جیهانی دا.
- بو جارا یه کی کول سالین ۱۸۰۰ فه ره نسا فی قه ناتی فه که ت لی پتر ۲۱,۹۰۰ کارکه را مرن و نه گه هشتن ئارامانجی. لی بو جارا دووی ئه مریکا ئه ف هه ولده دا و شیان پشتی ۵,۶۰۰ قوربانیان ئه فی پرۆژی وه سان مه زن بدیماهی بینن.
- دریزای نیژیکی ۷۷ کلم.
- ئه ف قه ناته ۹,۶۰۰ کلم ریکا سه فینا کورتر لی دکه ت، ژ بهر کو ئه گه ر ئه و ده ریک نه به دقیت گه می بچن بو ژیریا ئه مریکا ژیری و لبن وهلاتی شیلی بزفرن و پاشان وهرن سه ر ئه فراز.
- ئه م مینا گه شتیار چووین بکوم و مه گه له ک ژ نیژیک فه ئه ف قه ناته دیت و مه شیا گه له ک وینان بگرین بتاییه تی لده می گه مین ههر مه زن دناقا که نالی را



ریڙه بهریٰ ناحیا دیره لوک:

باشترین چاره بو خانین ئاخی پیدانا سلفا خانووبه رانه.

دیره لوک: سهر دار هیتوتی

ناحیا دیره لوکی کو دکه فیته روژهلای قهزا ئامیدی ب دیراتیا ۱۷ کیلومه تران ریژه کا ههره مهزنا خه لکی دهقه ری ل هئی ناحی د ئاکنجینه، و هیشتا ب دروستی ئاریشین وان هنده ک نه هاتینه چاره کرن و ریڙه بهریٰ ناحی ژ ی بهرسقا چهند پرسیاره کی سیلافا ددهت.



دویره ههتا کو بشین نه خوشین خو بگه هینه نه خوشخانئ و ب تایبهت دی ل دانئ شهقئ ری ب ری ئالوزیان بن و مه ژ ی وهک ریڙه بهریا ناحی پیشنیار کریه و مه ریڙه بهریا ساخله می ژ ی ئاگه هدار کریه و دی چاقه ری وان بین).

سیلافا: پتر ژ ۳۰ سالان ل سهر ئاڤا کرنا شان خانین ئاخی دمرباز دبیت و دیمه نه کی نه یی ریگ و پیگ ههیه ل ناحی، دی ههوه چ پینگاڤ ههبن بو شان خانین ئاخی؟

ریڙه بهریٰ ناحی گوت: (ژبوی خلاس کرنا خه لکی ژ شان خانین ئاخی و دروست کرنا دیمه نه کی جوان ل سهنته ری ناحی و کومه لگه هین سهر ب وی قه مه پیشنیار کریه کو سلفا خانووبه را بو خودانین شان خانیان بهیته دان و دی دگه ل وان دا هاریکار بین ژ ی).

سیلافا: بوچی تا نوکه هوین وهک ریڙه بهریا ناحی یان ژ ی باژیرقانی دیره لوکی نه شیاینه سنووری باژیرقانی دیره لوکی بهر فرهتر لئ بکهن

بوی قئ یهکی ههوه چ لبهره و دی چ کهن؟

قادر عزیز دبیت: (راسته ئاڤا وی گوندی یا کیمه بهس ئه قه نه ژ کیما سیین حکومتی یه به لکو ئاڤا وی گوندی ب خو یا کیمه و ئه م ژ ی کار ل سهر دکه یین و نوکه ب بهر دهوامی تانکه ره کی ئاڤا بو وان دچیت و ئاڤا قه خارنی بو وان دابین دکهت و ژ لای خوقه ژ ی مه پیشنیار کریه کو بیره کا ئیرتیوازی بو وی گوندی بهیته کولان داکو ژ ئاریشا کیما ئاڤا بهیته قورتال کرن).

سیلافا: ئاریشه زیده ههنه ل گوندان و خه لکی ۶ گوندین ئاڤا یین دهقه را زیباریا ژ ی چاقه ری بنگه هه کی ساخله می نه، و پیشتر سوز ب وان ره هاتبوو دان لئ ههر مانه قه بی بنگه هه؟ ریڙه بهریٰ ناحیا دیره لوکی لدور قئ پرسیارئ ب قئ شیوهی دهیته ئاخفتی و دبیت: (چ پینه قیت کو وان پیدقی ب بنگه هه کی ساخله می ههیه ژ بهر کو خه لکه کی ل وی دهقه ری دژیت و ریگا وان ژ ی گه له کا

سیلافا: ئه قه نیژیکی سی سالان بورین و هیشتا باخچی دیره لوکی ژ مالان نه هاتیه هالا کرن و خانین وان ژ ی ههر د نیقا ریڙه، ژ بوی ئاریشا وان چ پینگاڤ هاتینه هاقیتن؟

قادر عزیز ریڙه بهریٰ ناحیا دیره لوکی لدور قئ پرسیارئ دبیت: (ب بریاره کا حکومتا هه ریما کوردستانی ۱۲۸ خانی بووان خه لکی د ئاڤا باخچه ی دا هاتینه ئاڤا کرن و د قوناغا ئیکی دا ۱۲ ملیون دینار بو وان هاتبونه تهرخان و نوکه پاریزگه ری دهوکی ژ ی ره زامه ندی نیشان دایه بو تهرخان کرنا ۵ ملیون دینارین دیتر و ئه م چاقه ری وان پاران) و لدور قئ یه کی کانئ ژ ئالی خزمه تگوزاریان قه چ بو وی تاخی هاتیه کرن؟ ناقبری گوت: (سه بارهت لایه نی خزمه تگوزاری ژ ی تورا ئاڤا بو وان ۱۲۸ خانیان هاتیه راجاندن و مه لبهره کو کاره ب ژ ی بو وان بچیت و د پلانا باژیرقانی دایه کو ریکی وان ژ ی بهیته دروست کرن). سیلافا: ل گوندی بلاقه ئاریشا کیما ئاڤا ل هنده ک مالان ههیه، ژ

ل سہنتہری وی کومہ لگہہی ہاتینہ
 ئافاکرن وک پروژی ئافاکرنا ۴۷
 خانیاں بو ئاکنجیئن قوتابخانا سیریئ
 و چیکرنا قوتابخانہ کا ۱۸ ریزی و
 دگہل چیکرنا ۳ کیلومہ ترین ریکین
 نافخوی و دانانا تورا ئافی و چیکرنا
 یاریگہہہ کا بچیک یا وەرزشی بو لاوان
 و گہہاندنا تورا کارہبی و گہلہ کیئ
 دیتر و دہمان دہم د امہ پیشنیار
 کریہ کو ۳ کیلومہ ترین ریکین نافخوی
 ل سیریئ بہینہ چیکرن دگہل ہولہ کا
 بیرہوہریا و ریکا گوندی بیرا روژہہلات
 ژی بہیتہ چیکرن).

یہ و ئہو کومہ لگہہا کارگیری یا کو
 ئہم تیدا نوکہ ۶ فہرمانگہہ ب فہرمی
 دہوامی تیدا دکہن کو د سہری دا ب
 تہنی بو ریٹہ بہریا ناحیئ و دارایی و
 بنگہہی پولیسان ہاتبوو ئافاکرن لی
 نوکہ ہەر ئیک ژ دادگہہ و فہرمانگہہا
 باری باژیروی و بنگہہی زانیاریان ژ
 د فی ئافاہی دا دہوامی دکہن و مہ
 ژی پیشنیاز کریہ کو قاتہ کی دیتر ل
 سہر ئافاہیئ ناحیئ بہیتہ ئافاکرن دا
 ژ فی ئاریشیئ خلاس ببین).

سیلاف: کومہ لگہہا سیریئ زیدہتر
 ژ دیمہ نیئ گوندا یا نیزیکہ، چ بو وی
 کومہ لگہہی ہاتیہ کرن؟

قادر عہزیز دبیژیت: (ل فان
 سالیئ دوماہیئ گہلہک پروژین باش

دا خہلکہک یئ مفادار بیت ژ وی
 پیئنگاہی؟

قادر عہزیز ریٹہ بہریئ ناحیا
 دیرہلوکی گوت: (نوکہ ئہم بین کار
 دکہین کو چہند پارچہ عہردہ کیئ
 دیتر بیخینہ د سنووری باژیرقانیئ
 دا و ئہو ئاریشین کو ہہین ژ
 ہیدی ہیدی بہرہف کیئ بوونی دچن
 و د دہمہ کیئ نیزیک دا دی سنووری
 باژیرقانیئ زیدہتر لی ہیئ).

سیلاف: ئہگہر کسہک سہرہدانا
 ناحیا دیرہلوکی بکہت دی بینیت کو
 قہرہبالغیہ کا مہزن ل قیرہ ہہیہ،
 ئاریشہ چیہ و دی چاوان چارہ بیت؟

ریٹہ بہریئ ناحیئ ل دوور فی یہ کیئ
 دبیژیت: (ئاریشا مہ بہرتہ نگیا جہی



سهرتیب مستهفا:

ئهگهر رستن و فههاندنا دهقهرا ئامیدی بگههیته بهر دهستی مه ب ههمی دلسوزی و باوهری فه دی نیشا خه لکی دهین و جهی ریزی یه.



ههولیز: کوفان ئحسان

شینوار و کلتورین مللهتان هیمایهکی بلند و شکویی یه بو وان و گرنگیهکا مهزن پی ددهن بو وی چهندی دیروکا مللهتی خو ژ بیر نهکهن دیسان شارستانیتهتا باب و باپیریین خو بزانی، و نهف شینواره برییا موزهخانا چ د شینواری یان فلوکلوری یان رستن و فههاندنی یان لهشکهری یان..... هتد، ههر چاوابیت دانه نیاسینا کلتور و بیروباوهرین مروقایهتی برییا فان جوهره موزهخانا کارهکی مهزنه، ل فان دوماهییا و پشته چاقین مللهتی کورد فهبوین هیدی هیدی نهف هزاره یا جهی خو دکهت دناف دلسوزین ولاتی مهدا، ههر ژ بو فی مههمی مه بضر دیت نه م موزهخانا رستن و فههاندنی دناف کهلها دیرینا ههولیرییدا بکهینه گهشتهکا سیلافا رنگین و بهریز (سهرتیب مستهفا) کارمهندی موزهخانی بهرسقا چهند پرسیارین مهدا.

ئهف موزهخانه کهنگی هاتیه

دامهزراندن؟

ئهف موزهخانه ل ۲۰۰۴/۱۲/۱۵

هاتیه دامهزراندن نهفهژی پشته رهنجهکا مهزن ژ دهف خهمخور و دلسوزی کلتوری کوردستانی (لولان مستهفا) ی کو ئه و چهندهها سال بو بو ئهفی مههمی کاردکر تا خهونا وی هاتی و ژ ولاتی سویدی هاتیه بتنی دا کلتوری کوردستانی بو خه لکی بدهته نیاسین .

موزهخانه میری یه یان کهسایهتی یه؟

ئهف موزهخانه یا کهسایهتی یه و یا ریقهبهری وی (لولان مستهفا) یه و لسهر پاری خو پی کهسایهتی دامهزراندی یه ههر چهنده حکومهتی جه بو وی دابین کریه و شیایه گهلهک ژ کلتوری رستن و فههاندنی دناف دا کوم بکهت .

روژانه چهند کهس سهرا ههوه د دهن؟

روژانه نزیکي ۱۴۰ کهسا قهستا مه دکهن و گهلهک ژ وانا ژدهرقههی ولاتی

دهین بو وی چهندی کلتوری مه پی مهزن بیین و جهی مهندههوشیا وانایه، ئه و دیژن ههون خودان کلتورهکی مهزن و دیاره کلتوری ههوه بیاشی مایه و ههون دشین ئهفا مای پاریزن و ره ریشالین یا کهفن دهریخن بتایبهت شاندین ئورپی بهردهوام سهردهانا مه دکهن و گهلهک گرنگی پی ددهن بتایبهت نهخش و نیکارا کوردهواریا ب ناف و دهنگ .

ههون چهند فهرمانبهرتیدا کاردکهن؟



ههوه نهف تشته چاوا بدهست خو قه

ئینانه و ژبلی نهفانا ههوه چ دی ههیه؟

ژ بلی ئەو تشتین مه بهس کرین ئەز دشیم بیژم سێ جار هند مه ههنه لێ ژ بهر نهبونا جهی ئەم نهشیین ههمی تشتا نیشان بدهین و باهرا پتر ژ فان تشتا مه کرینه ژ بلی هندهکا کو خهلکی بو مه دیاری ئیناینه و بهردهوام ئەم دکرین، مخابن بهری چهندهکێ ئەنتیکهخانا ههولیرێ ژ ئەگهرێ شورتیهکێ ئلکتریکێ کهفته بهر سوتی و گهلهک ئەنتیکین مهزنین کوردا ژ ناف چوون ئەقهژی دربهکیدی بو بکتوری کوردا کهفتی ههر چهنده ئەو موزهخانه یا برهخ مه قهبو لێ خوشبهختانه ئاگرێ وێ نه گههسته مه.

بهیاما ته بو خهلکی دهقهرا نامیدی

چی یه؟

ئەز یی هاتیمه وێ دهقهری براستی بهههسته وخودان کلتورهکێ مهزنه و تشتی خوش ئەوه کو تا ئەقرو کوردهواریهکا باش و تازه دناف دا مایه ئەز هیقیدارم ل ویره موزهخانهیهکا ب قی رنگی ههبيت و ههمی کارین کوردهواری تیدا بهینه نیشاندان، و ئەم وهکی موزهخانا رستن وقههاندنێ ل ههولیرێ د ئامادهینه ههر تشتهکێ ژ دهقهرا نامیدی بهیت ئەم نیشا خهلکی بدهین و سهرفهرازی و دی ههمی پیزانینا لسهر تومارکهین و دی سوپاسیا وی خهلکی کهین ئەوی مافورهکا ب نهخش و نیگاری وێ دهقهری پیشکشی مه بکهت، و براستی ئەز گهلهکێ خوش حالم کو ئەقروکه ژ وێ دهقهری گوڤارا سیلاف دهردچیت و گرنگی بقان بابهتا ددهت و داخازا سهرکهفتنی بو ههوه و گوڤارا ههوه دخوازم.

لدهما قهکرنا موزهخانی ئەم بتنی ۲ کهس بوین لێ پشتی قهکرنا وێ ئەم بوینه ۱ کهس و دهواما مه ژ سپیدی تا ئیقاری یه و مه لبهره ئەم ۲۶ فهرومانبهری دی بخو بینین ژ بهرکو موزهخانا مه روژ ب روژ یا مهزنتر لێ دهیت وخهلهکهکێ مهزن قهستا مه دکهت.

موزهخانا ههوه ژ چهند پشکا پیک

دهیت؟

ئەگهر ئەم بهری خو بدهینه هول ژ ناف دا دی بینین کو مه تشت بگشتی بهلافکرینه ئەقهژی یا بی مهرم نهبو کو ههر کهسهکێ قهستا مه بکهت بی دوو دلی بایی کلتور وژیانا کوردا بههلهکیشیت، دیسان ژ ناف دا مه چهند ژورهکین تاییهت ب بهرکین دهقهری کوردستانێ ههنه ژ وان ژورهک بو نیشاندا نا بهرک و مافورین دهشتا ههولیرێ، و ژورهکا تاییهت ب دهشتا دزهیا و دیسان ژورهکا تاییهت ب رهقهند و کوچهرا و ژورهکا تاییهت ب مافور و کهپه نییت گهرمیانیا، دیسان چهند لایه نهک ب خرار و کهپهن و جلکین شقانا و کوپال و ئامیرین ژ یانی پیک دهیت.

ژ بلی رستن وچینی ههوه چ تشتی دی

یئ فلوکلوری کوردهواری ههیه؟

راسته موزهخانا مه یا رستن وقههاندنێ یه لێ ههر کهسێ سهردهانا مه بکهت دی گهلهک تشتین ئەنتیکهیین دی بینیت وهکی سهماوهر وتاس وخهنجهر و جوانکارین ژنا وهکی گردانه و رستکین کهفن کو براستی گهلهک دکیم و رنگه هندهک نمونه ژ وانا بتنی ل موزهخانا مه بدهست کهفن، دیسان کومهکا ئامیرین کهفتین کوردهواری وهکی ههفجار و گیسن و گهلهک تشتین دی.

بازاری ئامیدی دناقبهرا دوهی و ئهقرودا

ئامیدی: نهشوان گوهه رزی

بازیری ئامیدی ژ کهفتندا جهی رهوشهنبیرا بوو و سهدههان کهسین خودان نهزمون ل فی باژییری مهزن بوینه و ههروهسا فی باژییری دیروکهکا کهفتنار و تژی رویدان ههیه و ناخی خود دیروکا کوردستانی دا تومارگریه و ههروهسا د باری ئابوری دا و بازرگانی دا ژ ی یا بی بههر نهبویه ژبهرکو ژ دهمی کهفتندا جهی بازرگانی بوو و خه لک ژ ههمی جهین کوردستانی تا دهرقهی کوردستانی ژ قهستا هه باژییری دکر و ببو جهی ژیری تایبته بو خه لکی گوندین دهوروبه رین ئامیدی کو روزانه قهستا بازاری ئامیدی دکر و کهلوپه لین خو دفروشتن و ژیا نا خوب ریقه دبر ب هه ر جوره کی هه بیت و هییدی هییدی بازار ل فی باژییری دکیمی دایه تا نوکه ج بازاری وهسا نهمایه بو پتر رونکرنا بابته تی مه ئهف راپورته بهرهه فکریه:

دوکانداران دگهل خه لکی دهقری و وان کهسین قهستا ئامیدی دکر چاوا بو؟ دیژیت: براستی مامو گهلهک سه ردهریه کا جوان دگهل مه دگر دوکاندارین وی دهمی ژبهرکو مه گهلهک وهستیان دیت تاکو ئه م گه هشتباینه ئامیدی و دوکانداران ژی ئه فه ل پیش چاقان هه بوو و هاریکاریا مه دکر و بهرامبه ری هندی ژی مه ژی گهلهک هاریکاریا وانا دکر و ئه گهر ئه م گهلهک ماند بیاین ئه م دبرینه مالین خو تاکو روزا باشتر.

دوکانداره کی بناقی (سبحی محهمه د عه بدولقادر) کاری وی فروشتا ته حینا ئامیدی یه کو ئه ف ته حینه هه ر لسه ر دهمین کهفتندا زور بازار لسه ر هه بویه و تانوکه ژی هه ر بازار لسه ر هه یه و ناف و دهنگیا خو زور هه یه و هه می دهقرین کوردستانی قهستا کرینا فی ته حینی دکهن ژبو رهوشا بازاری وی هه سا بومه دا دیارکرن و گوت: هه ر ل دهمی کهفتندا ژی ئه ف ته حینه هه ر هه بوو جونکی تامه کا تایبته و خوشیه کا تایبته هه یه ژبهرکو ته حینا ئامیدی هه می ب ئاشی ئافی دهیته جیکرن و زور یا ب تامه و یا خوشه لهوما پتر بازاری ته حینی ل مه ها زفستانی هه یه لی ئه م دهه لگرین ژی بو مه ها هاقینی ژی جونکی زور داخازی لسه ر هه نه.

و بهرامبه ری هندی ژی بومه ژی باش بو ژبهرکو ژ هه می باژییرین کوردستانی قهستا مه دگر ژ (زاخو و ئاگری و هه ولیر و سلیمانی . . . هتد) و تا به خدا ژی قهستا بازاری مه دگر.

هه ر دگه ریا نا مه دا مه چاف ب مام (سعید) کهفت کو خه لکی ئیک ژ گوندین دهوروبه رین ئامیدی یه دناق بازاری ئامیدی مه دیت کو هندهک گیایی بهاری دانایه و بی بخو دفروشیت مه ژی پرسى باشه چ جداهیهک هه یه دناقبهرا رهوشا بازاری ئامیدی یه دوهی و ئه قرو؟ مام سعید بومه هوسا گوت: براستی گهلهک جداهى یا هه ی ژبهرکو هه ر لسه ر دهمی کهفتندا ژی کاری من ئه فه بو و من جوتیاری دکر و من گیا و فیقی دئینانه فی بازاری نوکه تو دینی لی مامو باوهر بکه ئه ز روزا بی مایمه بریکى فه تاکو من باره گی داران ئینابا فی بازاری و من دفروشت بهرامبه ری (۲ درهه مان) و من بهرامبه ری هندی (به تله کی گازی بو چراکی ب شه فی روناها یا مه ئه و بو و منه کا قه سبا و وهقیه کا توفی چاین) بومن پی دهات من بو زاروکین خو دبرن لی نوکه ئه و تام و ئه و خوشی نهمایه مامو ئه فه سپیده کا زی ئه ز هاتیمه قیری هیشتا من حه قی ریکا خو شول نه کریه, هه ردیسان مه گوتی مام سعید لسه ر دهمی کهفتندا سه ردهریا

ل دهستپیکى مه خو گه هانده دوکانداره کی بناقی (ئیسلام سه عدولا ئیسلام) خه لکی باژییری ئامیدی یه و لسه ر دهمی کهفتندا ژی هه ر دوکاندار بو و تانوکه ژی هه ر یه به رده وامه لسه ر کاری خو مه ژی پرسى ئایا بوجی وهکی جارن خه لک ناهیه ته بازاری ئامیدی ب دیتنا ته ئه فه بو ج دزقریت؟ دیژیت: ژبهرکو لسه ر دهمی کهفتندا گهلهک هه ژاری هه بوو تاراده کی زور و خه لکی گوندین دهوروبه ران ژ نه جاریا ژیا نی و هه ژاری ب روزان مانه ب ریکى فه تاکو گه هشتبانه باژییری ئامیدی و ئه و کهلوپه لین خو دفروتن و بهرامبه ری هندی بخو تشت دبرنه مالین خو بو زاروکین خو و هییدی هییدی ئه ف بازاره دکیمی دا ب هه ر ئه گه ره کا هه ی ئه ف بازاره نه ما و پتر بو هندی دزقریت گهلهک تشت ل بازارین دهرقهی کوردستانی دهیته بازارین مه و جوتیارین مه ژی ئه و تاقت نه ماینه کو کهلوپه لین و فیقی بی ت وان ناهیه ته فروتن وهکی وانا بقی ت ئه ف جار بقی ریکى بازاریت مه وهکی جارن نامینیت, و ههروهسا دریزی دا ئاخفتنا خو و گوت: ئه و بها و قیمه تا مه دا جوتیاران و خه لکی گوندان دزور بها بون ل سه ردهمی کهفتندا و باری ئابوری یه خه لکی زور یه لاواز بو مه ژی تا راده کی مه گهل و په لین وان ب قیمه ته کی باش ژی دکرى

مودهیین نوو ژبو بهرزه کرنا که لتوری نه تهوی

مسلم دۆله مەری

ئهفه بناسیت دهوروبه ران بیت، بۆچی ئهفه هه بیت؟ بۆچی یا سهیر بیت کو ژنهک ب جلئ کوردی بچیته بازاری و بازاری خو بکهت؟ ئه ری ئه م هه می نه کوردین ؟ ئه ری ئه م ب کوردی ژ دایک نه بۆینه و ب کوردی ژ ناژین؟

پرسیاره کا دی بۆچی ئه م زارۆکیین خو هه ر ل ده سپیکئ فییری جلئ کوردی نه که یین؟ ژبو هندئ دهمئ مه زن ژئ دبیته، ئه ف هه زان هه ر ب مینیت و ئه و ژئ نه فئیین خول سه ر قئ هه زئ فیرو په روه رده بکه ن.

ئه ز ناژم هه ر دهم بلا جلئ کوردی ب پۆشن. نمونه: ل ده سپیکئ بلا راگه هاندنا مه دگه ل ریژین مه بو هنده کان، لئ هژماره کا وان ل جها به لافکرنا هنده ک تشئین بی بها بلا پتر پویته ی بدنه فه ژاندن وب کارئینانا که لتوری مه یی ره سه ن، و ل قیره دبیژم بۆچی په رله مانئ کوردستانئ یاسایه کئ نا په ژرینیت بو هندئ هه رچه نه بیت هه فئیین جارمکئ ژئ بیت هه می کارمه ندین کوردستانئ ب جلئ کوردی دهوامئ بکه ن، و ب تاییه تی ل خاندنگه هان، کو قوتابی ژئ پشکداریی بکه ن، ژبو هندئ داکو هه ر ل زاروکینیئ هه ستا کوردایه تیئ ل ده ف ب هیژ بکه فیت و بکارن هه ردم ب پاریزن.

ره سه نا مه یا کوردیه، هه ر چه نده ل ده فه ریئ چیا یی، ئانکو خوجه یین گوندان، پتريا هه ر دوو ره گه زان جلئ کوردی ب کار دئینن، کو جهئ ده ست خوشیئ یه بو وان، کو دشیم ب بیژم ژبلی جلئ کوردی ب ده هان تیتالین که فئین باب و باپییرین مه پاراستینه، کو پتريا خوجه یین باژیران و ب تاییه تی به ره بابئ نوی هه ر هه ستئ ژئ پی نا که یین، قیجا بۆچی ئه م وه نه که یین کو ئه ف که لتوری میژوی و گرنگ کو ب سه دان ساله باب و باپییرین مه پاراستیه نوی نه که ینه فه و ب پاریزین.

پرسیار دکه م ئه فه ئه رکئ کئ یه؟ ب دیتنا من ئه فه ئه رکئ هه ر که سه کی یه، کو بزاقئ بکه ت هه که روژانه ژئ نه بیت، هه ر هه فئیین چه ند جارمکان جلئ کوردی ب کار بینیت، ب تاییه تی ژئ توخمئ نیر، چونکی ئه و پتر یی ل ده رفه و یی ل به ر چاقه، و ژنئین مه ژئ هه ر ب وی رهنگی، بۆچی ل دهمئ دهرکه فتننا خو ژ مالئ پتر جلئ بیانی ل به ر خو دکه ن، ژبو خه ملاندنا خو بۆچی جلئ کوردی دهرناکه فن.

ئه ری ئه فه ئه گه ریین دهوروبه رانه، یان ئه فه خاسته کا وانایه، ئه ری خه مل و خیزا ژنان پتر ب چ جله کی فه دیار دبیته؟ ئه گه ر

هه ر نه ته وه ک دجیهانی ب که لتوری خو دشیت ل نیف خه لکئ دیتر دا بهیته نیاسین، یان ژئ خو بده ته نیاسین و ئه فه ژئ گه له ک روپانه، چونکه هه ر پشکه ک ژ پشکئ که لتوری نه ته وی ناساندنه که، بو ناساندن و به رچاقکرنا شارستانیا خو یا نه ته وی، ئه فجا ژ هه ر لایه کئ فه بیت، لئ گه له ک جارن که لتور و تیتالین ملله ته کی وه دکه ت کو خو ب سه ر که لتور و تیتالین ملله ته کئ دیتر دا ب سه پینیت، ئه و ژئ ب دروستکرن و بزاقئین وان ب ریکا موده یان بو تیکدان، یان کیمکرنا گه له کئ دیتر، قیجا بو هه ر مه ره مه کا بیت، ل قیره دی رو ناهیئ ئیخمه سه ر پشکه کا وان موده یان کو روژانه ئه م دینین و روژانه پشکه کئ ژ که لتوری باب و باپییرین مه ب قان به رزه دکه یین، ئه و ژئ موده یا جلاکایه یین هه ر دوو توخمان نیر و می.

راسته جلك پیدقیه کا گرنگا ژیانئ یه و دهرئیخستا جوانی و سه رفه یا هه ر که سه کیه، لئ پیدقیه ل سه ر هه ر که سه کی وه کی ئه رکه کئ نه ته وی و نیشتمان په روه ری ژئ جلئ کوردی ل به ر چاف بگریته و بزاقا فه ژاندن و پاراستنا وان بکه ت، چونکی ب کارنه ئینانا که لتوری جلئ مه یین ره سه ن، ب راستی هندنا بو نا پشکه کا مه زنا ناسناما

داستانا سهری ئامیدی (۱۹۸۴)

هەر ژ دەست پیکرنا هه‌لبوونا ناگرئ شوره‌شا گولانا پیشکەفتن خواز ل چیاپین کوردستانئ پیشمه‌رگین قاره‌مانین پارتی و بارزانی ب ئیراده‌کا بهیز روی ب روی دوژمنی بوون ل سهرتاسه‌ری کوردستانئ و ب بیرو باومه‌رکا پیلائی و ب هیقیا چانتکئ خو و تقه‌نگا خود ماوه‌یه‌کئ کیم دا شیان دوژمنئ ملله‌تی ئالوز بکه‌ن و به‌رسقه‌کئ بو خه‌ون و خه‌یالی‌ت وان بده‌ن و ئومیدی بده‌نه خه‌لکئ کوردستانئ.

داستانا سهری ئامیدی ل روژا (۱۹۸۴ / ۱۱ / ۱۰) ئ ئەف چالاکی یه ب چاقدیری خودئ ژئ رازی سید صالح به‌رواری به‌رپرسی له‌شکه‌ری لقا ئیک یا تیکوشهر و دگهل دا خودئ ژئ رازی سید برهان به‌رپرسی ل- ن ئامیدی و دگهل دا هه‌ژماره‌کا پیشمه‌رگه‌و به‌رپرسین چه‌ندین ریکخراوین ده‌قه‌ری کومبین هاته به‌ستن ل نیزک گوندئ ئیک مالا به‌رواری بالا کومبون ب به‌ره‌ه‌قبونا قان هه‌قالان هاته کرن: (خودئ ژئ رازی سید صالح به‌رواری به‌رپرس له‌شکه‌ری لقا ئیک (چاقدیری عه‌مه‌لیاتی)، خودئ ژئ رازی سید برهان به‌رپرسی ل- ن ئامیدی به‌شی له‌شکه‌ری، سید نایف چه‌لکی به‌رپرسی ریکراوا شهید شعبان عمر (هیزا ده‌ست وه‌شین سهر ب لقا ئیک فه)، تاهر هروری مشرفئ چه‌ند ریکخراوه‌کا سهر ب ل- ن. ئامیدی فه، خودئ ژئ رازی شکرئ بی‌تکاری به‌رپرسی ریکخراوا شهید عبدالرحمن حمدی، سید نوری به‌رپرسی ریکخراوا شهید خدر محمود، ئەحمەد چه‌لکی به‌رپرسی ریکخراوا شهید سعید سپینداری، حمید خاستی ئەندامئ ل. ن. ئامیدی، حمدی به‌گ به‌رپرسی ریکخراوا شهید انور مایی، مراد بامه‌رنی جیگرئ ریکخراوا اسنادا ل- ن- ئامیدی) و پشتی کومبون ب دیمه‌یک هاتی نه‌خشه‌کئ ریک و پیک هاته دانان بو ئەنجامدانا قئ داستانئ ب قئ ره‌نگئ خاری:

۱- می‌حوهرئ ئیکئ ژ لایئ روژه‌لاتئ فه پیک هاتی بو ژ دوو یه‌کا بو گرتنا دوو ره‌بیا ده‌رینکئ (که‌را) و ره‌بیا د بندا هه‌رچه‌نده ره‌بیا ئیکئ (که‌را) ره‌بیه‌کا بنلد بو هنداقا ره‌بیین دی زورا ئاسئ بو به‌س رییه‌ک دچویی، هه‌قالی‌ت پشکدار بو هیرش برنا سهر رییا ئیکئ (که‌را) ده‌مژمیر سفر دانابوو و ژ لایئ روژه‌لاتئ فه پیک هاتی بو ژ قان هه‌قالی‌ت خاری (سید نایف چه‌لکی به‌رپرسی ریکخراوا شهید شعبان عمر) هیزا ده‌ست وه‌شین سهر ب لقا ئیک فه) دگهل دا ئەف هه‌قالین پیشمه‌رگه‌ بین خاری، احمد مصته‌فا ئورمانی، عبدالخالق عبدالله کاره‌ی، احمد میرزا، قادر ئیک ماله‌یی، ادیب شعبان، حسین ته‌یار، حسن علی) و دگهل دا (خودئ ژئ رازی شکرئ بی‌تکاری به‌رپرسی ریکخراوا شهید عبدالرحمان حمدی، جمیل سپینداری جیگرئ ریکخراوی، ته‌حسین عبدالله دوتازیی). هه‌روه‌سا دگهل دا بو اسنادا هیریش برنا سهرقئ ره‌بیین (مراد بامه‌رنی جیگرئ اسنادا ل- ن- ئامیدی دگهل (۴) هه‌قالین وی، صبری زیوه‌یی، حسن فخری دگهل (۲) هه‌قالین دی).

ئهم ئەف مجموعه یا پیک هاتی ژ قان هه‌قالان سه‌عه‌ت (۴) ئیقاری ل روژا (۱۹۸۴/۱۰/۱۰) ئەم که‌تینه ری بو سهری ئامیدی بو خو فه‌شارتن ل ناف دهرزه به‌ره‌کئ دا وه‌کی شکه‌فته‌کئ بو ل بن ره‌بیا ده‌رینکئ که‌را ههر سه‌عه‌ت (۲) ئ شه‌قئ ده‌مئ کو ئەم گه‌هشتین مه خو فه‌شارت ل ناف قئ دهرزه‌به‌ری هه‌تا کو روژا پاشتر هه‌روه‌سا دوو مجموعه‌یت دی دگهل مه‌هاتبون پیک هاتی بون ژ ئەقان هه‌قالان (سید جه‌میل چه‌لکی هه‌قالئ مه بو سهر ب ریکخراوا شه‌هید شعبان عومه‌ر فه دگهل دوشکه‌کا ۱۲/م دگهل چه‌ند هه‌قاله‌کا ل ناف ته‌ختی‌ت هیسئ دابون بو اسنادامه ته‌وین مه‌خو فه‌شارتی د بن دا ل ناف دهرزابه‌ری به‌رامبه‌ری مه‌بون ژلایئ دی یئ روژ هه‌لاتئ فه پیک هاتی بو

ژفان هه قالان: تاهر هروری، سعید کیستهیی جیگری ریخراوا شهید شعبان عمر دگهل (۳۰) هه قالین دی دهمی کو هیرشنی دست پیکر بو سهر ره بییا ئیکی یا دهرینکی (کهرا) پشتی گرتنا ئەقی رهیی ئەم مجموعا ئیکی یا دگهل هه قال سید نایف هه دوو مجموعا پیکفه هیرشنی ژور دا ببهینه ره بییا د بن دا وه پاش گرتنا قی رهیی ژی ژور دا ئەم بگه هینه ئیک دگهل وان هه قالین ریخراوین دی ئەوین هیرشنی د ئینه سهر باره گایی مقهر سری عسکه ری ل جهی کهمیا ئنگیزی وه دگهل هه قالین مهیین دی ئەوین هیرشنی تینه سهر ره بییا (۴ بیا) ئەم هه می بگه هینه ئیک بو زانین ئەقه نه خشی میحوهری ئیکی بو.

میحوهری دووی ژلایی روژ ئاقایی مقهر سری و ره بییا چاریا ئەو ریخراوین دی دگهل هه قالیت وان ئەو پیک هاتی بون ژدوو کوما، کوما ئیکی بو هیرش ئینانا سهر باره گایی ره بییا (۴ بیا) و کوما دووی بو هیرش ئینانا سهر مقرر سری بو زانین ئەف هه رچار ره بی یه مغاویرین عسکه ری بون.

ئەف نه خشه ئەقی هاتی یه دانان بو گرتنا فان ره بییا ب قی رهنگی بو: خودی ژی رازی هه قال سید صالح دگهل هه قال سید برهان ل سهری چارچه لی بون بو چاقدیریا چالاکیی دگهل چهند هه قالان بو چاقدیریا وان سهعت (۴/۳۰) ی ئیقارا (۱۹۸۴/۱۱/۱۱) ی سهعت صفر دست پیکر ژلایی هه قال سید

نایف چه لکی پشتی دست پیکرنا شهری شهره کی گهرم که ته سهر هه رچار ره بیین عه سکه ری دهمی کو مه هیرش کریه سهر ره بییا دهرینکی (کهرا) و ئەم دهمی گه هشتینه بهر ساتری ره بییی و ئەم و جندییت ره بییی ب ناف ئیک و دوو که تین ب نارونجوکیت دهستی و مه شیا دست سهر ره بیی دا بگرین و ل ئەنجامی قی شهری دا بو ئەگه را برینداربونا هه می هه قالیت مه دگهل شه هیده کی قه هرمان دهمی دست پیکرنا هیرشنی ب تنی ئەز و هه قال سید نایف و شکر ی بیتکاری وه جمیل سپینداری ئەم مابوینه ساخ پشتی گرتنا قی ره بیی ب دیمه یک هاتی و مه شه هید و برینداریت خو راکرین بو پشت ره بیی دیسان مه خو کارکر دگهل هه قال تاهر هروری و سعید کیستهیی ئو هه قالیت دگهل وان دا ئەو ژی لایی دی ره بیی بون مه پیک قه هیرش ژوردا بره سهر ره بییا دبندا و مه شیا دست سهر ره بییا دی دا بگرین بیزیان و پاش گرتنا مقهر سری عه سکه ری ئەم هه می پیک قه گه هشتینه ئیک ل مقهر سری و ب قی رهنگی داستانامه ب دیمه یک

هات... زیانیت دوژمنی ژی ئەقه بوون (گرتنا (۴) ره بیین عه سکه ری، کوشتنا هه ژماره کا زورا جندیا، ئیخسیر کرنا (۹) جندیا).

دهستکهفتی ژی ئەقه بوون: (گرتنا (۴) هاو نییت (۶۰/م)، ئیک توپا (۸۲/م)، (۱۷) کلاشینکوف، هه ژماره کا ئیک جار زور یا گولیت جوار و جور دگهل هه ژماره کا نارنجوکیت دهستی، که میه کا ئیک جار زور یا ئازوقه ی)

زیانیت مه قی رهنگی خاری بون...

پشتی ئەنجام دانا قی داستانا قه هرمانانه دوو پیشمه رگه هین قه هرمان گیانی خو ژ دست دا ئوبونه قوربانی بو کورد و کوردستانی هزاران سلاف بو گیانی پاقری وان و سهر کاروانی شه هیدا بابی مه زن (مسته فا بارزانی) و (ئدریسی هه رده م ساخ).

برینداریت مه ژی ئەقین خاری بون: (حسین ته یار، ئەحمه د میرزا، ئەدیب شعبان، مسته فا مجید ئەره دنی، وه حید دیریشکی).

تیپینی: ژ بهر کو چ ناف ل سهر نه هاتبونه نفیسین له ورا مه نه زانی کانئ کیژ هه قالئ پیشمه رگه ئەف داستانه ژ بوی کوفارا مه فریکریه و داخازی ژ نفیسه ری قی گوتاری دکهین کو نافئ خو بو مه فریکهت داکو ل هه ژمارا بهیت ئاقریی پی بدهین. و داخازا مه سهر کهفتنا وان هه قالانه د ژیانئ دا و دخوازین کو هه ر که سه کی بشیت وان سهره اتیین پیشمه رگاتیئ د داستانا دا بو مه فریکهت دی بیته جهی دلخوشیا مه.

ھاندان ئاراچ بو سیلاڧ:

- من دقیت ئەز نمونەك بېم بو كچا كورد ل ھەمی جھا
- ئەز گەلەك ھەژ كوردین باشووری دكەم
- من نەدقیا بېمە سیاسەتقان لەوما ئەز بوومە راگەھاندن كار

پیشکیشقانا خودان شیان ((ھاندان ئاراچ)) چەندەك ژ دەمی خو بو مە تەرخانگریە کو دقئ دیداری دا چەند روھنکرەکا بدەتە کاری خو یی میدیاکاری و ھەمی خزمەتا خو بو خاندەقانا روھن بکەت.

پیرس نامیدی

بکەم، بەلی ھەر پیشکەفتەکا من دی بو راگەھاندنکاری و پیشکیشقانی بیت. دقئ بازاری دا گرنگیا ژنن کورد چیه و ل کیری دەردکەفتیت؟

ھاندان: ژبو دەرد و کولین ژنن کوردان بینە زمان دی ئەز گەلەك گرنگی دەمە قی کاری، چونکی ژنن مە گەلەك تشتان دزانن، بەلی کیم ب کاردنن و ئەگەر ژنا کورد کارەکی سەرکەفتی بکەت، دی ژیان بو ب ساناهیت ل هیت.

دەستپیکا تە دگەل بەردان چەوا بوو؟

ھاندان: ب راستی کو بەرنامەکی دوو کەس پیشکیش بکەن، دی خوشیەك تیدا ھەبیت، نەخاسەمە دگەل بەردانی گەلەك و گەلەك خوشە و دەستپیکا من بەردانی گەلەك ھاریکاریا من کریە وەك برایەکی من یی گەلەك بەریزە و بەردان ھونەرمنەدەکی ناقدارەو دقئ دەرگەھی را ژی گەلەکی سەرکەفتی بوویەو ھاریکاریا بەردانی ئەز سەرکەفتی تر لی کریمە و دگەل بەردان من گەلەك مفاجئە ھەبوویە، و ئەقە ھەمی ب تنی دەھەقەیقینەکی دا دروست بوو.

تە ھزر کریە بەرنامەکی ب تنی پیشکیش بکەیی؟

ھاندان: نە واللە نوکە من ل بەر

راستی دەم پی دقیت و دقیت ژ ھندەك تشتان دویرنەکەفتیت ئەو ژی خو نوی کرە و ئەز خو دبینم وەك کچەکا کورد و شیانی کچا کورد نیشا خەلکەکی دی دەم.

بەرنامی گول بارین ب تەقلیبونا تەچەوا بوو؟

ھاندان: ب راستی بەری ھەر تشتەکی ئەز نمونەکم بو کچین کورد، کانی چەوا دی خو پیشیخن من گەلەك ھەز ل سەر پروگرامەکی ب قی جوری ھەبوو و نوکە ئەز دەمە دیارکرن کو کچا کورد ئەق شیانە ھەنە و ب جوانی و سەروسیما و زمانزانی و ھەمی لایەنن دی بو دیار دكەم بو خەلکی.

بوچی تو د بەرنامەیی دا سترانا نا بیژی؟

ھاندان: چونکی ئەز گەلەك گەلەك ھەژ موزیکی دكەم، لی مخابن دەنگی من یی نەخوشە، خوزی دەنگی من یی خوش با و ئەز ژی شیابام سترانا بیژم، و ئەز بخو وەسامە ئەگەر ئەز یا ب تشتەکی رازی نەبم نەشیم بکەم.

تە چ جارا ھزر نەکریە دگەل قی روخساری جوان ببیە سترانبیژ و پروقا ل سەر دەنگی خو بکەیی؟

ھاندان: نەخیر ل دەمی کولیژی ئەز سیاسی بووم و ئەگەر شنوی خو فییر

تە چەوا دەت ب راگەھاندنکاری کریە؟

ھاندان: ب راستی ئەز قوتابی بووم ل کولیژا زانستین سیاسی و پەویەندیین نیف دەولەتی و ل قوناغا دووی من دەست ب کاری روژنامەگەری کر و خو گەھاندە تیلەقزیونا کەنال ۱ و کەنال (دی) ە ئوژی ب ھاریکاریا ماموستا ((محمد علی بیرەند)) پشتی چەندین ئەزمونا ئەز کەفتە قی کاری.

بوچی تە ئەق کارە ھەلبژارت؟

ھاندان: من گەلەك کەیف ب قی کاری دەیت و من ھەزەکا مەزن ل سەر ھەبوو کو ژ پشکا سیاسەتی و بو قی کاری من خو دگەلەك گوھورینان دا دیتیەو خاندنا من بو سیاسەتی ژی نە بو ھندی بوویە کو بېمە سیاسەتقانا کا ئەکتیف، بەھرا پتر من خو دناقا میدیایی دا ددیت و ب راستی ژی من دنەخواست ئەز ل باکووری کاری سیاسەتی بکەم لەوما بارا پتر من ئەق کارە ھەلبژارت.

وەك کچەك تو قی کاری چەوا بو کچا کورد دبینی؟

ھاندان: ب راستی دقئ کاری دا دقیت کچ ب تاییبەت یا ئازاد بیت و مروف بەردەوام خو نوی بکەت، بەرھەفکرنا کچا کورد بو قی کاری ب

يى ھەيى ھەز دكەم جار جارن ب
ريكا تەلەفونى دگەل وان باخقن و ئەز
گەلەك ھەز كوردن باشورى دكەم و
ھىقيا من ئەو ئەز روژەكى ل باشورى
كوردستانى بەرنامەكى دروست بكەم.
گوتنن تە يىت دوماھىي چنە بومە
ببىژى؟

ھاندان: سەرکەفتن بو ھەردوو
روژناموقانن چەلەنگ ((پيرس و
كارەدمير) ئىك ل باشور و ئىك ل
باكور و بو گوڤارا ھەوە يا گەلەك بەريز
و من دقئت ئەز ل دوماھىي وى ژىك
ببژم كو دقئت ئەم كورد پشگيريا ئىك
بكەين، چ سوران، چ كرمانچ چ زازاكي
و چ گوران و ئەم ھەمى كوردن و دگەل
ھىقيا پاراستا چەند زمانان و كەڤنە
شوپان.

سالان بتنى يا دەنگ و باسا بووم.

تو وەك پيشكيشقانهك ھەز دكەيى
چ بوو كوردن باشور ببىژى؟
ھاندان: ئەز ب ناڤى خو و بەرنامى
گول بارين ئەز دى ڤى پرسيارى بەرسڤ
دەم؟

ھاندان: ئەز وى باش دزانم كول
ھەريما كوردستانى مە گەلەك تەماشەڤان

نینه، بەلى گەلەك داخازی بو من دەين
كو بەرنامەكى پيشكيش بكەم، لى من
دەمى ڤالا نینه، نوکە ئەز يا مژويلى
پروژەكى باش و مەزنىم، لى ژبەرکو
بەرنامى مە يى زیندى يە و بەرھەڤكرن
پى دقئت من چ دەمى ڤالا نینه.

ل سەرڤى ئەزمونا ھەتا نوکە تو ل
سەر دچى و کار ل سەر دكەيى تو خو
چەوا دبيني؟

ھاندان: ئەز خو باش دبينم و بلا
ئەڤە نە بيته مەدحە ھەھە چونكى ئەز
گەلەك بزاقا دكەم خو بگوهورم، ئەوژى
ژ ھزرا گوهورينا ھزرا
مروڤى بخو دەيت.

بەرى گولبارينى تە بەرنامە ب
زمانى توركى پيشكيش كرينە؟
ھاندان: بەلى، بەرى كو دەست
ب ڤى بەرنامەيى بكەم،
من ل گەلەك تى ڤى يىن
توركى كار كرىه، من
دەنگ و باس پيشكيش
دكرن نزىكى چوار



كەرىم شىخو خوە ل جەھى محەمەد شىخووى ددانیت و پتر كارى ل سەر سترانىن وى دكەت

دهوك، هه‌یفا دوسكى:

كەرىم شىخو ئەو ھونەرمنەندى ناسيار ب نافتى كەرىم یزیدین بیبو كو پتریا سترانىن دبیژیت بین محەمەد شىخووى نە و پتریا سترانىن وى خرفە دكەت و ب زارفە دكەت. دگەل ھندى ژى ژبەر وى خوشیا ژ گوټا سترانى دبیژیت دوو ستران دروست كرىنە و كرىنە كلیپ، دیسا نیزیك بەرھەمى كەرىم شىخووى نوى دى كەشیتە بازارى كو سەر (ریتما) محەمەد شىخووى.

كەرىم بیبو یزیدین كو ناسيارە ب نافتى كەرىم شىخو و ئاكنجى قەزايا شىخانە. و ل سالىن ھەشتیان دەست ب گوټا سترانى كرىە. پاشى ل دوور ناسناقتى شىخووى كەرىمى گوټ: چونكو ئەز زارفە كرنا محەمەد شىخووى دكەم فیجا دەقەرا شىخان شىخو كرىە ناسناقتى،

دیسا ژلايەكى دىقە و ل دوور وان كلیپین دروست كرىن كەرىم شىخو دبیژیت: من دوو كلیپ چىكرىنە و بناقتى نمونە ژى زەینەب. ھەر وەسا

شىخو دبیژیت ژى كو ئەو ب گوټا سترانىن محەمەد شىخووى یى داغبارە و پترى كەسایەتیا وى ب محەمەد شىخووى ھاتە ناسكرن و گوټ ژى پشتى ل قى دوماھىن قىستەقالا محەمەد شىخووى ل ھەولیرى ھاتى گیران ژنوى شىخووى تىكەلى دگەل خیزانا ھونەرمنەند محەمەد شىخووى كرىە و خوە ژ ئىك كەسین مالباتا وى دزانیت. ژبەر ھندى كەرىم شىخووى ل داووى گوټ: دەمى ئەز سترانىن محەمەد شىخووى دبیژم ھەست ب ئارامیا دەروونى و ساخیا وى دكەم.



مسرئ سترانبیژا دەنگ خوش (ھەیفە وەھبە) کاندید دکن بو وەرگرتنا پوستئ وەزیرا دەرڤە یا وەلاتئ مسرئ پشتی کو وەك ئەمیندارا گشتی یا جامیعا عەربی دەستکاربووی کو نوکە زیدەتر ژ (۵۰۰) کەسا «page» کئ ئەلیکترونی دروستکره و پشتگیریا وئ دکن بو وەرگرتنا پوستئ وەزیرا دەرڤە یا وەلاتئ مسرئ و ئەو «page» رادگەھینیت بتئ بو خوشیا ژیواری سیاسی و ئەو بارئ ئالوزئ وەلاتئ مسرئ یە . دەیتە پیشبینی کرن کو ئەگەر ھەیفە وەھبە فی پوستەیی وەرگرت مسر دئ چیتە جەمسەرئ ئیکئ یئ جیھانئ و دئ پەیوەندیت وان دگەل گشت وەلاتان خوش بن .

پەرور یئ سترانبیژ رادگەھینیت کو شارەزایەکا وەسا دزمانئ عەرەبی دا نینە کو ب رەوان پەیقیت وان بیژیت لەوما نوکە مژیلی پروڤایە ل سەر فئ سترانئ و دەیتە پیشبینی کرن کو سەرکەفتنەکا مەزن ب دەست خوڤە ئینیت .



ئیدی گاگال لوبنانئ قەدەغەیه پشتی کو لیدی گاگا ستیرا ناف و دەنگا ئەمریکایی سەرکەفتن ب دەست خوڤەئینای ل «وہلاتین جیھانئ» بو بەلافکرنا نویتین ئەلبوما خو یا سترانا کو ھژمارا پیشایی شکاند نوکە ل وەلاتئ لوبنانئ ھاتە قەدەغەکرن . روژنامەیا «سەن» یا بریتانی د لاپەرین خو یین ھونەری دا بەلافکره کو ل فئ دوماھیی ئەلبوما (بورن دیش وای) یا گاگایی ل وەلاتئ لوبنانئ ھاتە قەدەغەکرن پشتی ل «۲۱» وەلاتین جیھانئ ل پلا ئیکئ ھاتی و حکومەتا لوبنانئ قەدەغەکرن وئ بو وئ ئیکئ دزفرینن کو گەلەك سفکاتیئ ب ئاینئ پیروزی مەسیحیەتئ دکەت لوما ھاتە قەدەغەکرن .

ھەیفە وەھبە دئ بیتە وەزیرا دەرڤە یا مسرئ پشتی سەرکەفتنا شورەشا وەلاتئ مسرئ کو نوکە چەندین رویدانین نوی ل وەلاتئ پەیدانوینە، نویتین رویدان ئەوہ کو خەلکئ وەلاتئ

نووجەیین ھونەری

ب: پیرس ئامیدی



شقان پەرور سترانا ب زاروکین سوریا ئی دبیژیت

بالیوزئ سترانا کوردی سترانبیژئ مەزن «شقان پەرور» پشتی فان کارین نەمروڤایەتی ئەوین حکومەتا سوریا ئی دژی ھەڤوہلاتیا ئەنجام دەت وەك دەربرین ژ سۆز و مروڤ دوستانە بو گیانئ وان زاروکا ئەوین ل چەند روژین بوری ل خویشاندانین سوریا ئی کو ژ لایئ ھیزین ئەمنی یین ھەمان وەلات قە گیانئ خو یئ پاقر ژ دەست دایە سترانەکئ ب زمانئ عەرەبی تومار دکەت و ھەژییە بیژین نافئ وئ سترانئ «ناشتی و ئازادی» یە دناڤا وئ سترانئ دا پشتگیریا شورەشا گەلئ سوریا ئی دکەت و ھیفیا سەرکەفتئ بو شورەشئ دخوازیت . شقان



شەفگیر: ل سەر سترانا سیاسی ئەزگەتیمە د زیندانی دا

زاخو: نزار گولی



گەلەك ھونەرمنەند و سترانبیژان وەك پێشمەرگەى د مەیدانا خەباتا كوردایەتیى د احو دیتینه و بونە پالەدرین شورشى و خزمەتەكا مەزن پێشكپیشى دوزا گەلى خو کرینه و سترانبیژ شەفگیر ژى ئیکە ژ وان و نها ل کوفارا سیلاف میهفانی ههوهیه .

سیلاف: شەفگیر چەوا خوە ناس دکەت؟
و شەفگیری کەنگی زانییە خودان دەنگەکی
خوشە؟

شەفگیر وەکو کوردەك خوە ناس دکەت و سەر بلندم وەکو کوردەك خوە دینم . ئەز ل دەفەرا ئالیا ل گوندی کیشکی نێزیک دیرکا حەمکو ل ساللا ۱۹۵۷ ی ژدایک بومە، بابی من داخباری سترانی بو و حەز سترانا سعید ناغا جزراوی دکر و دەنگ خوش بو، و د مالا مەدا ژى هەلبەست و چیروک و ستران گەلەك دەهاتن گوتن خەلکی خوە لی دگرت دنافا قی قەرەبالغی دا ئەز مەزن بوم و باندورا وی ل من بو .

سیلاف: بزافین تە بین ھونەری چنە؟
شەفگیر: بزافین من ھونەرا منە، سترانی من، ئەز دشییم بیژم د سالین ۷۳ دا من ستران گوتینە د نەوروزا لبنانی دا، هەلبەت ل وان دەما ستران گوتن گەلەك شەرم بی، چونکو د مالان دا ھەم بو زەلامی ژى و بو ژنی ژى گەلەك زەحمەت بو ب چافەکی دی بەریخووەدان ھونەرمنەندی ھەر وەکو ب قەرەچ ناس دکر .

سیلاف: ژ بلی بابی تە کو پشتمانی تەبی خال و جیران و دەر دورا وە ھەر ب عەیبی سەح دکر؟ و تە کەنگی خوە ناس کر کو بدروستی تو چویی دنافا ھونەری دا؟

شەفگیر: بەلی شەرم و عەیب بو د وی دەمی دا و تی بیرا من ئەز دجومە گوندی دئامی مە و خالی مە ھەبون دگوتن ئەقی سترانا دبیزت بلا نەئیت ری ل پیشیا من دگرتن یەعنی وان ژخوہ قەدی دکر . د سالین ۷۳ دا ل لبنانی و ل ۷۶ دا ل

ئوردنی کو ئەف ماوہ ھیدی ھیدی دەسپیکا من یا ھونەری بی کو پیش تر د سالین ۷۵ دا ل شامی دناف کومان دا ھاتم دیارکرن و ل وی دەمی ستران قەدەغەبی تتی دناف کوچکا دا یان ھەقالان دا ستران دگوتن . و ل ۱۹۷۵ دا ل نسکویا شورشى سی ھونەرمنەندا خەبابەکا مەزن کر بو ھزرا نەتەوا یەتی ل چەم خەلکی ئەو ژى ئەقەبون (محمد شیخو، محمد عزیز، شەفگیر) . و ھەلبەستا من یا پیشی سیاسی بو (وولاتی من یەکە ناکم چار پارچە، بارزانی تەم ناس کرین ب گەلی جیھان، بژیت پێشمەرگە، بژیت سەنگا پێشمەرگە، بژیت سەرۆکی ل ناغا پێشمەرگە) ئەف سترانە من ل ۷۳ دا گوتینە ل وی دەمی عەشق و ئەفینا شورش و ریبازا بارزانی ددلی من دا بو .

سیلاف: پشتمانی بزافى تو کیفە چوی؟
شەفگیر: پشتمانی بزافى من ل سالین ۷۹ دا سیدیا خوہ یەکەمین بەرھەفکر بناقی (وولاتی من) سیدیا من بقی سترانی تی ناس کرن وولاتی من یەکە ناکم چار پارچ کو ھەمی سیاسی بی و من پر شەرم دکر ل وی دەمی سترانا ئەفینی بیژم . و د ھەمان دەم دا شەفگیر قی یەکی ئینکار دکەت کو وی جارەکی ب تەنی سترانا خو بو پارچەکا وولاتی گوتبیت بەلکو بو ھەموو وولاتی گوتیە .

سیلاف: د ناغا جەرگى دوژمنی دا تە ھیشی یەك ھەبی روژەك تو ئازاد ببی؟
ھیشییت من گەلەك بون ھەلبەت وەختی من دەستی خوہ ھاقتی سترانی، وولاتی من دەسپیکا ناقی سترانا من بو

و من بو وی وولاتی کارکرێه وب ھیشی یا ئازادکرنا وولاتی من سترانا خوہ گوتیە یەك روژی ئەز بی ھیشی نەبومە ھەر من دیتە کو دوی خەونا دەسپیکا زاروکینیا من دا وولاتەك ھەبت ناقی وی کوردستانە .

سیلاف: ل وی دەمی دا تە ل گەل کی ژبلی ئارام تیکرام و محمد شیخو ستران گوتینە؟

شەفگیر: د وی دەمی دا (محمد تەیب تاھر) ھەبو ئەز ئیک ژ وان کەسا بوم کو پبھتر د چوانیا خوہدا داخباری وی بومە . باندورا (تەحسین و محمد شیخو) ژى گەلەك لمن کرێه لی (محمد تەیب) ھەری کاریگەرەکی مەزن بو لسەر من .

سیلاف: عیسی بەرواری نەیی سەر دەمی تەبی یان تە نەدیتیه؟

شەفگیر: نەخیر من نەدیتیه من ژ کەسی گەلەك حەس کرێه ئەو دیستانى مەنە (محمد عارف، حسو جزراوی، سعید ناغا) وان ئەم چیکرنە .

سیلاف: سترانەك تە ب ھەلبەچە ژى را گوتیە؟

شەفگیر: ھیرو شیما کوردایە ھەلبەچە

سیدیا من یا چار بناقئ وئ یه . و تا نوکە ژى خوهدی ۱۳ سیدیامه . و ل دوور پهیڤ و ئاوازان ژى دیبژیت: پیرانیا وان بیټ منن ئەز ھەلبەستئ ژى دنقئسم و نیزیکی ۲۷ ھونەرماندا ھەلبەستئ من گوتینه ھندەك ژى ژ باشوور ھەنە گوتینه ھونەرماندا نەخیر ھەمی نەبیټ منن (۵ تا ۶) ھەلبەست بیټ جەگەر خوینی من گوتینه و (۲) بیټ مەلایئ جزیری و (۱) یا نالبەندی یه من گوتی (ناخ و فیخان ئەفروکەنە) ئەز نھا تومار دکم ئەز دئ بیژم نیزیکه دئ دەرکەفت . بیټ (سابر سندی) من گوتینه یئ دەفەرا و ھیه (خالد سلیمانە) خەلکئ زاخوہ (سبری سلیمانە) و (کەمال سلیمانە) من گوتینه . و ل سەر سترانا سیاسی ژى ھاتیە گرتن و ب فی رەنگی باس ژى دکەت: ل سالا ۸۷ دا ھاتم گرتن ل نەوروژا کیشکئ لسەر سترانا (ئیدریس بارزانی) من گوت نیزیکی ۲۰۰۰۰۰ دووسەد ھزار کەسان یان پتر ژى ئامادەبون ئیستیخباراتی لسەر دەپئ شانویئ ئەز گرتم و فیدیو ژى تومارکریە و ئەز برم نیزیکی ۳ ھەیفان ل ھەلبەبئ ھاتم گرتن و ب واستا ھاتم بەردان و ئەز گەلەك ئیشاندەم . و وی د زیندانئ دا گەلەك ھەلبەستا فەھاندینە و ب فی رەنگی باسئ فی ژیانئ دکەت و دیبژیت: من ھەلبەست ھەنە د زیندانئ دا و من مەوال گوتیه (زیندانئ رەش) یەئنی دیبژن زیندان جەئ دزایە لئ ژبوی قەھرمانان ژى لاندکا شیرایە من مەوال ب وی رەنگی گوتیه . ھەر ھوسا ل سالیئ ۸۲ دا ئەز بومە بەرپرسی کوما نارین یا ب سەر پارتی دیموکراتی کورد ل سوریی تا سالیئ ۸۸ ئ ل وی دەمی دا ئەز بەرەف ئەوروپا چوم سوئدی پشٹی ھەلبەجە من سیدیا ھەلبەجە ژى ل سوریی تمام کر ناقئ سیدیا من (ھیرو شیمما کوردایە ھەلبەجە) گەلەك جار ئەز یئ ھاتیە گرتن سئ روژ دەه روژ پینجی روژ بەلئ چ جار ئەز بئ زار نەبویمە ژکاری خوہ .

ھەر ھوسا باس ژ چاوانیا تیکدانا دەواتا ھونەرماندەكئ ھەقالئ خو دکەت و ب فی رەنگی دەھیتە ئاخفتئ: د ۸۷ دا داووتەکا ھونەرماندەكئ چئ بوو ئەفە ژى خالەك گەلەك گرنگە دژیانان من دا ئەو ژى یا ھونەرماندە (مەروان سەبری) بوو ھژمارەك ھونەرماندا تیدا بەشداربون مینا (محمد شیخو، سعید یوسف، صح رەسول) و گەلەكین دی و ل و ر فەقەرەکا من ھەبوو و من سترانین سیاسی گوتن ھژمارەك فیشەکا ھاتن من دا من بکوژن لئ من نزانئ ژ کیفە ھاتن و ھەتا نوکە ژى من نەزانیه ئەو کی بون دقیان من بکوژن ئەو داووت ھات راوہستاندن و زاقا ژى ھات گرتن سەرا من . ئەز ژبەر رژیما سوریا بەرەف ئەروپا چوم ئەگەر من چوجارا وەلاتئ خوہ نە دەھیلا . تەعدا پەکەكئ گەلەك و گەلەك پتر بی ژ یا رژیما بەعسا سوریی لسەر من .

سیلاڤ: ل وی دەمی تو بەرەف ئەوروپا فە چوئی چ ھەستەكئ دی بوته چئ بی، ژیانان ئەوروپا جوداھیک ھەھیه؟

شەفگیئ: ئەز ھاتم ئەوروپا ھەر وەك تەھیرەك ژ ھیلینا خوہ فەقەتی و پەریشان دبی بیزار دبی لال دبی بئ تاقەت دبی غەریبی مرنە ئەز وەسا پئ ھەسیام و تو دەھیدانەكئ دابئ و ئەو مەیدان نەیا تە بیت وەك وارەكئ نەوارئ من وەك دیبژن وار نە ئەو وارە و بەار نە ئەو بەارە و دار نە ئەو دارە یار نە ئەو یارە لئ چارا من ھەر فەگەرە . ئەفە سترانەکا منە .

سیلاڤ: تە بەحسا ھاریکاریئ کر ژبلی کوئەم بیژین باری ئابوری و ھتد چەند کەنالیئ ھونەری ل ئەوروپا ژى ھەنە نھا و ئقیری ژى ھەنە تو بیژئ ئەفە بەسن و شیا بن پشتمەفانیا ھونەرماندا بکەن ددروستکرنا کلیپئ دا یەئنی د واریت ھونەری دا؟ تە خوہ کیشایە وان کەنالا و چ بوته نەکری؟

شەفگیئ: ئەز یەكئ بی شەنسەم ژ راگەھاندنئ ۴۰ سالە دناڤا ھونەری دامە ب ھەسکرەك مەزن و بئ منەتی یەئنی

ناکە منەت ژى خزمەتا خوہ ھەر من یا خوہ دیتی خادمئ گەلئ خوہ و ھونەری، لئ دیارە وەك خوہ ئەز بیژم بئ شەنسەم دراگەھاندنئ دا کەسەكئ بومن تشتەك چئ نەکریە ئەز بیژم ھەتا نھا یەك سەتەلایەتئ کلیپەك جوان بومن دروست نەکریە سالا ۲۰۰۰ کوردستان تی فی (۲) کلیپ بومن دروست کرن سوپاسیا وان دکم فی تالیئ ئەو گەرافیک و ئەو تشت ھاتن گوھورین و کلیپئ خوہ ھەمی من چیکرینە ب کەدا خوہ من دانە تەلەفزیونا بئ پەرە ھەتا نھا یەك کلیپ ژى پارە من وەرنەگرتیە ھەر من دانە وان و من تشتەك ژى وەرنەگرتیە .

سیلاڤ: یەئنی دەزگەھەك ھەبیت خوہ ئتە بکەتە خودان و بیژت دئ کلیپەكئ بوته چیکەین ل وی دەمی تو رازیئ؟

شەفگیئ: بەلئ ئەز رازی مە و ئەزئ سوپاسیا وان ژى بکەم و چاقئ وان ژى ماچی دکەم نھا ل ھەولیری دوو کلیپئ من چیکرن جارا یەکەمینە سەتەلایەتا ھەولیر تی فی ئەوا ژنوو دەرکەتی و کەتی پەخشی دوو کلیپئ من لسەر کەرکوکئ نە بو من چیکرن و ل نیزیك خلاس بین و فین تی فی ژى سوز دایە من، من کلیپ بەلاش دانئ و وان دەه سوز دانە من کلیپەكئ یان دووا بو من چیبکەن لسەر تیکلیا کو کاریئ من یەئنی ھونەرماندەكئ سیاسی خوہ دینم لئ ئەز نە دژى ھونەرماندئ ئەفینیی مە حورمەتا من ژھەمی رەنگئ ھونەری نە ھونەرا کلاسیك یا نوێژەن و ھەلبەستا کلاسیك و یا نوێژەن ھەمی لدەف من ب بەانە .

سیلاڤ: وەکو تو ھونەرماندەكئ سیاسی، سیاسەتئ چەند رولئ خوہ ھەھیه و ئەم چەند پیدفی نە نھا؟

شەفگیئ: نھا ۱۰۰٪ ھەھیه ئەم پیدفی نە و بیھتر ژى یەئنی بیھتر گەلەك ھونەرا نشیمانی وەرە گوتن و چەند دقیت یادبژی وەرئ گوتن لئ پرانی دقیت یا سیاسی بیت .

بی هوشکهر و زیانین وان

د. ناستی عهبدلحه کیم

(۳-۳)



د خهلهکا بووری دا ئەز لسهر زیانین ساخلهمی بین بی هوشکهران پهیشبووم، و نوکه دی بهردهوامی ب بهسکرنا وان زیانان ئینم:

*لسهر خوینی: بی هوشکهر هندەك ژههرن دهینه بهردان دناف خوینی دا و زفروکا وی تیک دمن و نه‌دویره راوه‌ستین و خودان بمريت. دیسان بی هوشکهر خوینا مروقی کیم دکەن ژبه‌ر کیم خوارنی و سستیا میژتتا که‌رسته‌یین خوارنی دناف ده‌زگه‌هی هه‌رسکرنی دا. دیسان سو‌رخروک و سپی خروکین خوینی دشکین و کارتیکنی لسهر خوینبه‌ران ((شرایین)) دکەن و نه‌رمیا وان ناهیلان و کونین وان ته‌نگ دکەن و نه‌دویره ب خه‌تمن و مروقی تووشی جه‌لتا دلی یان مه‌ژی بییت. دیسان بی هوشکهر هاریکاریا تو‌شبوونا خودانی ب نه‌ساختا ئیدز دکەن وه‌ك ئە‌نجامه‌ك بو ب کارئینانا سرنجین پیسبووی ب قایروسی.

*لسهر که‌زه‌بی: که‌زه‌ب ((کبد)) ئیکه ژ ئە‌ندامین سه‌ره‌کی د له‌شی دا و ب هه‌ژماره‌کا کارین گرنگ رادبیت و ئیک ژوان پارزینا له‌شی ژ ژه‌راهه و به‌رده‌وام مه‌زاختا بی هوشکهران باری که‌زه‌بی گران دکەت و نه‌دویره تووشی ژکار که‌فتنی یان دا‌فدا‌قبوونی بییت. ریژه‌یا دا‌فدا‌قبوونا که‌زه‌بی ل وان که‌سین بی هوشکهران یان مه‌یی ب کاردئینن هه‌فت جارکی پتره ژ که‌سین دی.

*لسهر دفن و گو‌ه و گه‌روی: ب کارئینانا بی هوشکهران ب ریکا دفنی ((هه‌لکیشانا برنیتا وان)) زیانا وی پتره ژ مه‌زاختا وان ب ریکا خوینی چونکی ئە‌و په‌ردا ته‌نک ئە‌وا

دفنی دنخیت یا تژی موی ده‌مارین خوینی یه و هه‌لکیشانا بی هوشکهری ب دفنی وی که‌رسته‌ی هیدی هیدی فه‌دگوه‌یزیه دناف خوینی دا، له‌وا ژی گه‌له‌ك که‌سین مودمن هه‌زدکه‌ن جارکێ یان دوو جارن بی هوشکهری هه‌لکیشن ل شوینا وی گه‌له‌ك جارن وه‌رگرن ب ریکا ده‌رزیکا و خوینی.

زیده‌بار هه‌لکیشانا بی هوشکهری یا نه‌ینتیره ژ ده‌رزیا. ئە‌ف کریاره هه‌که‌ر به‌رده‌وام بوو په‌ردا دفنی فه‌دروژیت و ده‌لینیت و ناقبراً دفنی کون دکەت و دفنی کریت دکەت وه‌نده‌ك تیقل دناف دفنی دا په‌یدا دبن کو هه‌که‌ر هاتنه سه‌لخاندن دبیته هویی خوین به‌ربوونی. دیسان هه‌ستا مروقی ب بیه‌نا نامینیت و شکه‌فتا دفنی ده‌رچقیت و بیه‌ن هه‌لکیشان دفنی را ئاسی دبیت و کاری دفنی د پاراستا گه‌رم و شه‌ین سه‌قای دا سست دبیت، له‌وا ژی خودان هه‌ست ب زوها‌بوونا گه‌روی و هه‌ودانین به‌رده‌وام ل گه‌روی دکەت ب هه‌فرا دگه‌ل گه‌روونا ده‌نگی و زنگزنگا گو‌هان و تیکدانا زفروکا خوینی ل گو‌هان و دئه‌نجامدا هه‌سکرن ب ئیلنجی و گیژبوون و هه‌لنگشتنی ل ده‌می ب ریقه‌چوونی.

*لسهر ده‌روونی: فه‌کوله‌ر دیاردکه‌ن کو ئیدمان و نه‌ساختین ده‌روونی هه‌فکویفین ئیکن و ژیده‌ری وان ئیکه و ئە‌و ئە‌گه‌را که‌سه‌کی تووشی نه‌ساخته‌کا ده‌روونی دکەت که‌سه‌کی دی تووشی ئیدمانی دکەت. ل هه‌مان ده‌م ئیدمان دبیته هویی پیشیلین ده‌روونی ل خودانی ژبه‌ر ژه‌هراویبوونا وی ب بی هوشکهران. هندەك بسپور و نوژدارین ده‌روونی دبیرن دیارده‌یا ئیدمانی ب خو

نه‌ساخته‌کا ده‌روونی یه و باشترین ناف ل ئیدمانی به‌یته‌کرن ((په‌نجه‌شیرا هزری)) یه چونکی چاوا په‌نجه‌شیر به‌لاف دبیت و خانه‌یین له‌شی مروقی دخوت بی هوشکهر ژی هیرشا دبه‌نه سه‌ر مه‌ژی و هزر و بیرین خودانی و وی دکەنه نیقه‌مروقی.

۲-زیانین جفاکی:

ب کارئینانا بی هوشکهران یا بوویه ئاتافه‌کا مه‌زن کو گه‌فان ل ساخله‌میا هه‌می جفاکین جیهانی دکەت، چونکی بی هوشکهر گرفتاریه‌که ب سه‌ری خودانی و مالباتا وی وه‌لاتی وی ده‌یت. مروقی مودمن ریژه‌یه‌کا باش ژ درافی خول په‌یداکرنا بی هوشکهران دمه‌زیخیت و دئه‌نجامدا باری تابوری یی خیزانی تیک دچیت و گه‌له‌ك ژ پیدقیین وی ناهینه دابینکرن کو نه‌دویره به‌ری خودانی بده‌ته هندەك ریکین نه‌دروست ژبو په‌یداکرنا درافی وه‌ك خازوکی و دزی و له‌شفروشی کو هه‌می ژی ئاریشه و ده‌ردین جفاکی نه‌. چونکی ژی خودان دبیته نمونه‌یه‌کا خراب بو خیزانا خو به‌ری ئە‌ندامین وی دکه‌فیته کارین کریت و نه‌ ژره‌نگ. دیسان فه‌رقه‌شه و دووبه‌ره‌کی دمانی دا مشه دبن و هه‌قه‌به‌ندیا ژن و میران لاواز دبیت کو نه‌دویره دووماهیا وی بیته ژیکفه‌بوون و به‌ردان ب هه‌فرا دگه‌ل قاریبوونا زاروکان.



ديسان ب كارئينانا بى هوشكهران ديبته نه گهره كا بهرچاڤ بو كه رب و كينان دناڤه را خودانى و ههڤال و هوگر و خهلكى دهور و بهر دا، چونكى كه سى مودمن بى مهژى دمينيت و نكاريت رهفتاره كا دروست بكهت يان ناخفتين دجهى خو دا بكهت و دلى خهلكى ژى دمينيت. هندهك جاران مروفين مودمن توند وتيز دبن و نه دويره بهرى وان بكهفته قوتان و كوشتن و شكندن و فهيتكرن و شه لاندنا ههڤوله لاتيان.

ل دوماهيى ژى ديپترم كو به لاقبوونا بى هوشكهران نه گهره كه بو پهدابوونا هندهك ثايشه و نه ساخيىن جفاكى وهك بهرتيل خوارن و دزى و قاريبوون و سستكرن د كارى دا و درمو و ته شقه له و بى بهختى و له شفروشى و جفاك بهر هه رفتنى دچيت.

۳-زيانين ئابورى:

چاوا بى هوشكهر له شى مروفى د پهلخين وهسا درافى وي پويچ و په لچه دكهن كو دئه نجامدا مالى خودانى بهرزه دبیت و دهستكورت و هه ژار دبیت، چونكى بى هوشكهر بهر ويكين خودانى قالا دكهن و پتريا داهاتىي خول كرنا وان دمه زيخيت.

ديسان بى هوشكهر زيانه كا مه زن ب ئابورى وهلاتى دئىخن، چونكى گه لهك كه سان بى بزاف و زمقه ر دهيلن و بهر هه مى وهلاتى كيم دكهن ژبه ر فان نه گهران:

۱- به لاقبوونا بى هوشكهران هه ژمارا پوليسان و كارمه ندين گرتيخانان و دادگه هان و خهسته خانان زيده دكهن و نهڤه هه مى ژى بارگرانيه كى دئىخنه لسهر ملين حكومه تى.

۲- ب كارئينانا بى هوشكهران ديبته هويى مه زاختنا درافه كى مه زن لسهر دمه زگه هين خوپاراستن و چاره كرن و نه هيلانا وان، ديسان لسهر وان گرتيخانان نه وين تاوانبارين مه زاختن و فروتننا بى هوشكهران تيدا هاتينه دهسته سه ركرن.

۳- نهو درافى ژيهاتى و نهو ره نجا مه زن يا دهيته مه زاختن لسهر زهڤيىن چاندنا بى هوشكهران بادله هوا دچيت و هه كهر نهو زهڤى مفا ژى هاتبا وهرگرتن بو كاره كى ب وهج دا داهاتىي ههڤوله لاتيان و دهوله تى زيده بيت.

۴-زيانين سياسى:

مه ترسيين بى هوشكهران روژ بو روژى بى زيده دبن هه تا وي رادهى كو لبه ر سينگ گرتنا وان بوويه شه ره كى توند و دژوار نه خاسم دگهل بازرگانين وان ل وهلاتين پاشكهفتى ل ئاسيا و نه فريقيا و نه مريكا باشور. نهڤ شه ره نه ب تنى دگهل كه سان دهيته كرن بهلكو گه لهك جاران ريكخراوين مه زن ل پشت هه نه و خودان چه كه كى گرانن و هنده كا ژوان سوپاينن تاييه ت هه نه وهك ريكخراوين دهوله تا كولومبيا و مه كسيكى. گه لهك جاران ئارمانجين سياسى بين چه پهل ل پشت رهواجه كرن و مشه كرنا بى هوشكهران رادوهستن و هندهك لايين سياسى هاندانا به لاقبوونا بى هوشكهران دكهن دناڤ كورين لايه كى دى دا ژبو ته په سه ركرن و ل ناخى دان و مراندنا وان.

ل دووماهيى ديپترم كو هه رچه نده

كوردستان ئيك بوو ژ وهلاتين هه تا رادهيه كى باش يا پاقر ژ بى هوشكهران تيكه ليا مه دگهل وهلاتين ههڤسوى هه بوون و به لاقبوونا بى هوشكهران دناڤ گه نجين مه دا هيدى هيدى يا بهرچاڤ دكهت و پيدفى يه لسهر حكومه تا هه ريما كوردستانى سزايين ئيكجار مه زن دانسته لبه ر بازرگانين بى هوشكهران.

ژيده ر:

- ۱- محمد نجيب الملا □ ح، الادمان على المخدرات، القاهرة، ۱۹۸۳.
- ۲- ابراهيم ابو العجين، انواع المخدرات، ۲۰۰۷.
- ۳- عبدالرحمن مصيقر، الشباب و المخدرات فى دول الخليج العربى، الكويت، ۱۹۸۵.
- ۴- عبدالعزيز احمد شرف، المكيفات، دار المعارف، ۱۹۷۴.
- ۵- ابراهيم نافع، كاربه الادمان، مركز الاهرام للترجمه و النشر.
- ۶- عبدالحميد سيد احمد منصور، الادمان- الوقايه والعلاج، الرياج، ۱۴۰۶ هجرى.

نووچه یین زانستی

دویر نینه دهلیقه یی توشبوونا وان ب په نجه شیرا پروستاتان ئاشکرا بکته. د قی قه کولینی دا هاته زانین کو تهو زهلامین تبلین وان یین شه هدی ددریژ بن کیتر توشی قی په نجه شیرا دبن. ئەف چهنده دیاربوو پشتی کو ۱۵۰۰ زهلامین توشبووی ب قی په نجه شیرا هاتینه هه مبه رکن دگهل ۲۰۰۰ زهلامین ساخه م.

قه کوله ر دبیژن هه فریشبوونا بچویکی د زکی دای دا ب ریژه یه کا کیم ژ هورمونی تیستوستیرون ((هورمونی نیراتی)) بهری ژدایکبوونی دبیت دریژاها تبلا شه هدی زیده بکته و دئه نجامدا دهلیقه یی توشبوونا وی ب په نجه شیرا پروستاتی کیم دبیت ل پاشه روژی. هه لبته ئەف قه دیتنه پینگا قه کا مهزنه به رهف زوی دهستنی شانکرنا قی جور یی په نجه شیرا.

بو زانین په نجه شیرا پروستاتی دووهم به ربه لاقتیرین په نجه شیرا دناف زهلامان دا و هه رسال ۲۵۰ هزار که سان ل جیهانی دکوژیت.



مليونین مروغان ته ماشه ی

تاریبوونا هه یقی کر

مليونین مروغان لسه رانسه ری جیهانی ته ماشه ی تاریبوونا ب ئیکجاری یا هه یقی کر. ئەو تاریبوون هیدی هیدی دهستیگر هه تا کو ل دووماهی هه یقی لبه ر چاقین وان به رزه بووی پشتی بوورینا ده مژمی ره کی. هه یقی تاریبوونا قی جاری ژ هه میان دریژتره د ماوه یی ۱۱ سالاندا.

بو زانین هه یقی تاری دبیت ده می ئەرد دکه فیه به رسینگ وئ و نه هیلیت چاقی روژی لی بدته.

چاندنا سه روچاقین ژنه کی ل

ئه مریکا

کومه کا نوژدارین ویلایه تین ئیکگرتی نشته رکاریه ک بو ژنه کی کر کو مه یونیکه کا شه میانزی سه روچاقین وئ په رتاندبوون ل سال ۲۰۰۹. قی ژنی شه میانزیه ک کر بوو هه قالا خو به لی جار ه کی هیرشه ک بره سه ر و دئه نجامدا دفن و لیف و چاف و دهستین وئ

په رتاندن. دقئ نشته رکاری دا ۲۰ که س پشکداربوون و دبته سیه م نشته رکاری بو سه روچاقان دهیته ئە نجامدان ل ویلایه تین ئیکگرتی. هه ژی گوئی یه کو دوو دهست زی بو نه ساخی هاتبوونه دانان به لی نوژدار نه چاربوون جار ه کا دی ژیق هه کن پشتی هه وداین و نیژیک بوو بینه هو یی ژهه ر او یبوونا خوینی.

تبلا شه هدی ریژه یا توشبوونی ب په نجه شیرا پروستاتی ئاشکرا دکته قه کولینه کا زانستی دیارکر کو دریژیا تبلا شه هدی ل زهلامان





دگهل نه ئاراميه كئ ل دهمئ خوارنئ و پهرچقينا زكى پشتى خوارنئ و ئيلنجيان .

۳-هندهك جاران ژى ههودانهك ل زراقى روى ددمت كو دببته ئهگهرا ژانين دژوار و ئيلنجى و دلرابوون . دهستيشانكرن:

ئاميرئ سونهرى دكاريت ب سانههئ بهركين زراقى ئاشكرا بكهت .

دوژهنك:

۱-ههودانين دژوار ل زراقى .

۲-لقينا بهركان دناف جوكين زهرداقئ دا كو دببته ئهگهرا خهتمينا وان جوكان و دئهنجامدا مروف تووشى زهركى دببته و نهدويره تووشى ههودانا دژوار ل شيلاقئ ((پهنكرياس)) بببته ، ئهقه ژى حالهتهكئ مهترسيداره ههكهر زوى نههپته چارهكرن .

۳-هندهك جاران ئهداق دناف زراقى دا كوم دببته و نهدويره ب پهقبت و خودان بكهفبته دمهترسيهكا مهزن دا .

چارهكرن:

نشتهركاريهك دقبت بو نهساخى بهپتهكرن و زراف بهپته ژيكرن .

جاران دبنه دردهم و لسهرئيك كوم دبن و دبنه بهرك .

بهركين زراقى پتر پهيدا دبن ل فان مروشان: ژنان پتر ژ زهلامان، مروقين قهلهو پتر ژ بين زمعيف، پشتى ژيئ ۴۰ ساليئ پتر ژ گهنگان . ئهگهر:

۱-زيدهبوونا تيراتيا زهرداقئ ژبهر كيم قهخوارنا ئاقئ يان سستى و خاقى د كارئ زراقى دا .

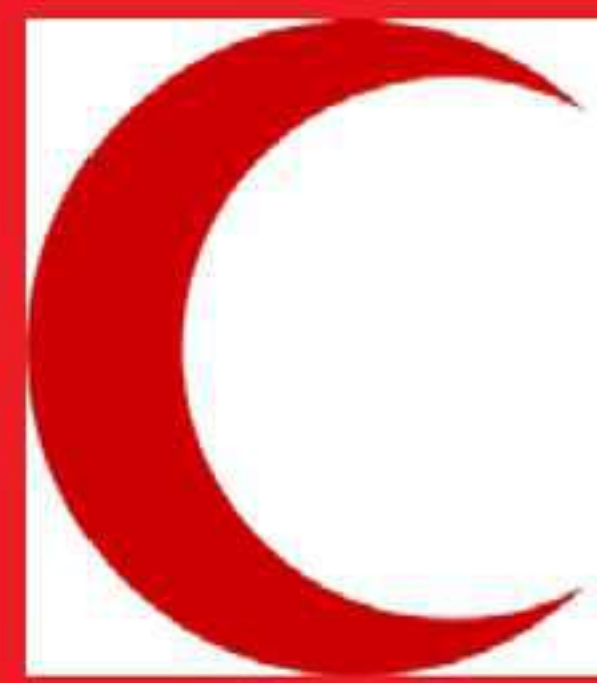
۲-ههودانا جوكين زهرداقئ ب جوړهكئ بهكتريا .

۳-نهساخين خونئ ئهوين دبنه هوئى زيده شكهستا سوخرخووكين خونئ وهك نهساخيا باقلكا و تالاسيميا .

۴-حهبين ريگريا زكداريئ ئهوين هورمونئ ئيستروجين دناقدا مشه هاريكاريه پهيدا بوونا بهركان دكهن . نيشان و بهرژهنك:

۱-هندهك جاران خودانئ بهركين زراقى ههست ب چ نيشانان ناكهت و چ ئاريشهبين ساخلهمى نين و تهقهزا دهپته ئاشكراكرن ب ريكا سونهرى .

۲-هندهك جارين دى خودان ههست ب ژانان دكهت ل سهري زكى ژلايئ راستئ قه ب ههقرا



نوژدارئ سيلاق



بهركين زراقى

د.ئاشتى عهبدلحهكيم

زراف توپرکهکه دکهفبته دبن کهزهبي ((كبد)) دا و كارئ وئ ئه مبارکنا زهرداقئ يه ئهوا هاريكاريه گوداستنا ((تحليل)) روين و چهقریان دكهت . هندهك خوئ دناف زهرداقئ دا ههنه كو هندهك

چهند پرسيارهك ژ رونالدو

كه م كو نهز گه لك حهش ليدانين راسته وخو دكه م .

* كاديننا كوب: يانا ريال مه دريد بزاقين مه زن دكه ت بو بده سقه ئينانا هاولاتين ته و ياريكه ري يانا به نفيكا (كوينتراو)؟
* رونالدو: نه و ياريكه ره كه دكاريت گه لك جهان دناف ياريكه هين دا ياري بكه ت، نه و ياريكه ره كي خودان شيانه، باشتريين به لگه ژي (كوينتراو) بو باشتريين ياريكه ر د خولا پورتوگال دا بو وهرزي (2010-2011).

ژيدمر / www.hi4arab.com



دي د ريالي دا ياري ب ئي كجاري هيلي؟

* رونالدو: به لي، من دقيت تا (10) ساليين دي دناف ري زين يانا (شاهانه) دا ياري بكه م و پشتي هينگي ب ئي كجاري ياري بهيلم .
* كاديننا كوب: يانا مه نچيسته ر سيتي هه قبه سته كا ئاشوپي ب بهايي (200) مليون يورويا و موجي هه يقانه (26) مليون يورويا پيشكيشي ته كر، نه ري تو ناييژي هه قبه سته كا مه زن بو؟

* رونالدو: به لي هه قبه سته كا مه زن بو، به لي نه ز هه مي پشته قانين خو پشت راست دكه م كو نه ز چ جارا ري زين يانا ريال مه دريد ناهيلم و چ جارا پاره و ناف و دهنكي بو من نه يي گرنگه نه گه ر نه دا وي هه قبه ستي وهرگرم .

* كاديننا كوب: نه ري تو دي بارا پتر خيره اتنا كيش ياريكه ري كه ي؟ نه گويرو يان نيمار؟

* رونالدو: هه ردووكان، چونكه هه ردوو ژباشتريين ياريكه رانه .

* كاديننا كوب: نه ري تو چ دبيژي بو هه قبه ستيين يانا بارشه لونا؟

* رونالدو: دگه ل ري زگرتين من بو يانا بارشه لونا، به لي هه قبه ستيين وي بو من نه دگرنگن .

* كاديننا كوب: نه ري تو دي ليدانين راسته وخو بو نوري شاهين هيلي؟

* رونالدو: نه ف چهنده يا ب راهينه ري فه گرديايه، هه ر تشتي مورينيو بيژيت دي ب سهر بلندي بجه ئينم، به لي من دقيت ديار

پشتي خوليين نافخويين هه ر وهلاته كي بدوماهيك هاتين هه ر ياريكه ره ك بو وهلاتي خو زقري ژبو هندي داكو به ينقه دانا خو يا هافيني ل وي ري ببورينيت، به لي بو هنده ك ياريكه را به ينقه دان نينه تانكو ل ده مي به ينقه داني ژي نه و ياريكه ر نه شي ت بدروستي بگه ريت نه و ژي ژبه ر ناف و دهنگيا وي، بو نموونه ستيرا پورتوگالي و يانا ريال مه دريد يا ئيسپاني (كريستيانو رونالدو) كو نه فه چهند روژه ناف وي مانشي تين هه مي كه نال و روژنامه و گوفا ر و سايتين جيهاني داگيركريه نه و ژي ژبه ر گرنكي پيدانا يانا (مه نچيسته ر سيتي) و نه و هه قبه سته ئاشوپي نه و پيشكيشي وي كري كو گه هشتيه وي راده ي ده زگايين راگه هاندني ب شه ف و روژ لدوي ف وي دگه ريان داكو دهنگو باسه كي ژفي چهندي بزنانن، (چهند پرسياره ك ژ رونالدو) ي ناف مانشي ته كي بو ژ ده زگه هين (كاديننا كوب) يي ئيسپاني كو هه قبه يقينه ك دگه ل ستيرا يانا ريال مه دريد (كريستيانو رونالدو) ي كرية، مه ژي وه ك گوفا را (سيلاف) باده كا وهرزشي چهند پرسياره ك ژ وي هه قبه يقيني وهرگيرايه بو زماني كورديين شرين .
* كاديننا كوب: دي چهند كه يف خوش بي تو و ميسي د ئيك يانه دا ياري بكه ن؟

* رونالدو: نه ز باوه رناكه م ميسي ري زين يانا بارشه لونا به يليت و نه ز ژي ري زين يانا ريال مه دريد بهيلم .

* كاديننا كوب: نه ري راسته تو

خه‌لاتي (ديستي‌قانو) بو جارا چواري هاته پيش‌کيش‌کرن

باش‌ترین ياري‌کهر د جيهاني دا، سټيرا يانا بارشه‌لونا (ليونيل ميسي) سال بو سالي ناستي وي بلندتر لي دهيت و ل سهر شکاندنا نمریت پي‌قايي يي بهره‌وامه و دقي وهرزي دا شيا ل سه‌رجه‌مي هه‌مي قاره‌مانیادا (۵۲) گولا تومار بکته.

بينه قاره‌ماني خولا (لا ليگا) يا ئيسپاني و قاره‌ماني خولا يانين نه‌وروي قاره‌ماني خولا کوب (چامپيونسليگ) يا ناسراوه، و هه‌روه‌سا بهي‌زترین پاليوراوه بو وهرگرتنا (ته‌پا زيري) نه‌وا دهيتته پيش‌کيش‌کرن بو

وه‌کي يا ديار گه‌له‌ک ياري‌کهرين هه‌ين ده‌مي ياريا ته‌پاي ب ئي‌کجاري ده‌يلين نافي وان وه‌ک سټيره‌کا هه‌ره گه‌ش ل ته‌سماني ته‌پاي يا جيهاني هه‌رو هه‌ر دمينيت گه‌ش، بو نمونه سټيرا هه‌لبزاري ته‌رژمنتين و يانا (شاهانه) يا ئيسپاني (ديستي‌قانو) کو خزمه‌ته‌کا مه‌زن بو يانا (ريال مه‌درید) کريه و دگه‌ل يانا (ريال مه‌درید) دا چهندين ده‌سکفت بده‌سخوفه ئينايه و ده‌مان يانه دا ياريا ته‌پاي ب ئي‌کجاري هيلايه و ژبه‌ر هه‌ژي‌کرن وي يا مه‌زن بو يانا (شاهانه) تا نها زي ل مه‌دریدا پايته‌خي ئيسپانيا زيانا خو دبورينيت.

روژناما (مارکا) يا ئيسپاني کو ني‌زي‌کترین ده‌زگه‌هي راگه‌هاندني يه بو يانا (شاهانه) وه‌ک ري‌زگرتن بو سټيرا خو (ديستي‌قانو) ي خه‌لاته‌ک ده‌رئ‌ي‌خسته ي و نافي خه‌لاتي زي کريه (ديستي‌قانو) کو نه‌ف خه‌لاته يي تاييه‌ته بو باش‌ترین ياري‌کهر د خولا ئيسپانيا دا، خه‌لاتي (ديستي‌قانو) بو جارا ئي‌کي ل سالا (۲۰۰۸) ي هاته پيش‌کيش‌کرن کو د وي سالي دا ياري‌کهر يي به‌ري يي يانا (ريال مه‌درید) يا ئيسپاني و ياري‌کهر يي نها يي يانا (شالکي) يا ته‌لماني (رائول گونزالس) نه‌ف خه‌لاته بده‌سخوفه ئينابو و ببو باش‌ترین ياري‌کهر د خولا ئيسپانيا دا بو سالا (۲۰۰۸) ي، و پشتي هينگي و بو ماوي دوو سالا سټيرا هه‌لبزاري ته‌رژمنتين و يانا (بارشه‌لونا) يا ئيسپاني (ليونيل ميسي) نه‌ف خه‌لاته بده‌سخوفه ئينا و پاشان نه‌ف ساله زي هه‌ر هه‌مان ياري‌کهر و بو جارا سيي لدويف ئيک نه‌ف خه‌لاته بده‌سخوفه ئينا.

ياري‌کهر يي بناف و ده‌نگ (ميسي) د نه‌ف ساله دا ناسته‌کي سه‌رنج راکيش پيش‌کيش‌کر و شيا دگه‌ل يانا (بارشه‌لونا)



ترس و دوودلی و زاروک

مستەفا عبدالرحمن ئەرهەدنی

پشکا دووی

دناڤ وان شه‌پرزەییڤ مروف تیدا دژیت ترس و دوولیه ، وترس دەیتە هژمارتن ژ هەمیان بەربەلاف تر، وکاریگەریەکا بەرچاڤ هەیه ل سەر مروفی ، ترس یا جورە وجورە ژ هوشداریڤ و شه‌پرزەییڤ دەست پیدکەت و هەتا دگەهیتە ترسیڤ ، وترس ئیک ژوان هیزانە ییڤ کو مروفی ژناڤ د بەت یان ژێ کەسایەتیا مروفی ئاڤا دکەت . پرایا بسپور وشارەزاییڤ تاییەتمەند ب زاروکان قە دەهڤ رانە کو ترس ل جەم مروفی پەیدا دبیت هیشتا دزکی دەیکا خۆدا واتە ئەم دشین بیژین زاروک ژ دایک دبیت وترسا دگەلدا، و قەکولینیڤ نوی وەسا دایە خویاکرن کو ترس پستی شەش هەیقیڤ دەست پیدکەت، و ئەقە دیار دبیت ژ ئەنجامیڤ دەنگیڤ بلند ونەمانا هەقسەنگیا زاروکی .

پیشی دایک بوونیڤ ، ترس ل دەڤ مروفی هەیه وقوناغ قوناغ دگەل مروفی مەزن دبیت ،وتشەکیڤ ئاساییە کو ترس ددل و دەرونی مروفی دا هەبیت بەلێ نەگەهیتە ریزەکا وەسا کو مروفیڤ ترسناک ونەویژ ژێ دروست ببیت .

ل دەست پیکا سالیڤ بەراهیڤ ژ تەمەنی مروفی ژ هەمی تەمەنی مروفی گرنگرە و دەیتە هژمارتن پالپشەکا بنەرەتی ژبو ژیا نا مروفی ، وکەسایەتیا مروفی یا دەرونی وجفاکی ل سەر ئاڤا دبیت، ودقی قوناغی دا دەیتە زانیڤ ئایا مروفی دئ ب نمرەکا باش دناڤ ئارامیڤ و باوهریڤ دا مەزن ببیت ، یان ژێ دئ ئاستەنگ و دوودلیا دەرونی

وترس هەڤالینیا مروفی کەن ، چونکە ئاستەنگ وئیش وئازاریڤ دەرونی ویزدانی ژبو مروفی دقەشارتینە ویا خویایە مروفی دزاروکیڤا خودا توشی چ بویە هەمی دەیتە تومارکرن دھزرو بیرین مروفیدا ، ودبیت دەمی مەزن دبیت بی هەست و حەزکرن مروفی ئەو رویدان بەیتە بەرچاڤیڤ مروفی و هەست بترسیڤ بکەت .

ترس پارچەکا سروشتیە دژیانیڤ دا ، و هەر زاروکی جورەکی ترسیڤ ل جەم پەیدا دبیت ، و هەندەک ژوان ترسا هاریکاریا زاروکی دکەن ژبو خۆ ئاڤاکرنیڤ و زاروکی پالدمن کو خۆ ژ گەلەک تشتیڤ ترسناک بەتە پاش ییڤ گریڤای ب وی ترسا بو چیبوی ، ودبیت ئەو ترس بنیاتیڤ فیرونا هەندەک کاریڤ نوی بن ژبو زاروکی .

لی ترسا بەربەلاف و دووبارەکری ییڤ گریڤای ب رەوشتەکیڤ سنوردارکری قە مینا قیریڤ و گریڤ و قەکیشانێ و بەردەوام داخوازکرن هاریکاریڤ ، ئەقە دگەل رەوشتیڤ خوگر وکەسیڤ هەقسەنگ ناگونجیت ودبیت ئەقە ترسە ببیتە ئاستەنگ دریکا و مەرارکرن تەندروستیا زاروکیدا .

پیناسەکرنا ترسیڤ

گەلەک پیناسیڤ ترسیڤ هەنە : ترس ئامازەکە پەیدا دبیت و ئارمانج ژێ کونترولکرنە ل سەر خو پاراستن و چاڤدیری و هەبونا مروفی، ئەو ژێ بریکا شیانیڤ فسیولوجی ییڤ مروفی و دبنە هاریکار بو مروفی کو خۆ ژ گەلەک تشتیڤ ترسناک بپاریزیت .

ترس کاردانەو هەکا سروشتیە هەمی زیندەوهریڤ زیندی د هەندەک هەلوستاندا هەست پیدکەن ، وب گەلەک رەنگان ونمرا ترس دیار دبیت ژ هوشداریڤ و شه‌پرزەییڤ و ترسانەکا مەزن .

ترس کاردانەو هەکا بەیژە ویا نەخوشە و ژ ئەنجامیڤ ترسیڤ ، هەستکرنەک ل دەڤ مروفی رویدەت دەمی مروفی دکەڤیتە دەمەترسیڤ دا .

ترس دەیتە هژمارتن ئامازەک ژبو خویاراستنیڤ و مانا مروفی و بریکا تریکرن شیانیڤ فسیولوجی، وترس دەست پیدکەت ژ هەندەک وئینیڤ میشکی و ئەو وئینە هوشداریڤ ددەنە دەماران ئەو دەمار ژێ هوشداریڤ ددەنە دەڤەریڤ دینیڤ لەشی .

ترس وژیڤ زاروکی :

زانا ل سەر هندیڤ دەهڤرانە کو دسالا ئیکێ دا ژ تەمەنی زاروکی ، دەنگیڤ بلند ژ نیشکیڤە زاروکی دترسین ب تاییەتی ئەگەر دایک یا ژێ دویر بیت ، ودگەل مەزن بونا زاروکی ئەگەر ییڤ ترسانیڤ وجوریڤ وی دگەل مەزن دبن . دسالا دوویڤ و هەتا پینچ سالیڤ ، دبیت زاروک ژ کەسیڤ بیانی ویاڤ ژێ ژ جەین بەرز و بلند یان گیانەو هەرا یان بالندیڤ نە دیتین بترسیت، ودیسان ژ وان سەریورا دترسیت ییڤ تیدا بوری وەکو چارەسەریا تەندورستی یان نشتەگەریا، دیسان ژ وان تشتا دترسیت ییڤ کو مەزن ژێ دترسن ، چونکە ئەو ژێ زارڤەکرنا وان دکەت لەوما کارتیکرنیڤ ل سەر زاروکی دکەت بلا ئەو



تشتی ترسی دروست دکهت نه دراست و
ههلامهت بن یان ژی ئەندیشهی بن .
دناقبهرا دوو سالیی وچوار سالییدا
زاروک ژ گیانهوهران وتاریاتی وبیانیا
دترسیت

د سێ سالییدا زاروک ژ تاریاتی
دترسیت و دخوازیت جهی وی یی رون
بیت ، دبیت ئەف ترسه یا سروستی
بیت .

ود ژیی چوار تا شەش سالییدا
ترسا هزری ژ ههلامهتا و هوقا ل
چەم زاروکی مهزن دبیت پاشی پشتی
هینگی ئەو ژی بهرزه دبیت . ۹۰٪
ژ زاروکان پیش شەش سالیی ترسهکا
سنوردارگری ل جهم دیار دبیت وب
رهنگهکی سروشتی بهرزه دبیت .

ب رهنگهکی گشتی هندەك زاروک
ترسناکن ، وهندەك ژی تا رادهکی
ترس ل چەم ههیه وژ تشتەکی یان
دوو تشتان دترسن ، پرانیا قهکولینا
وهسا ددەنه دیار کرن کو چ جوداهین
مهزن دناقبهرا ترسا کچ وکوراندا نینه
، وپتر ژ نیقهکا زاروکان ترسا وان
وهکو ئیکه وژسا وتاریاتی وههلامهتا
وهوقا و گیانهوهرا دترسن و ۱۰٪
ژوان ترسانهکا مهزن ل دمف ههیه
ژ ئیک دوو تشتان دترسن لی ئەف
ترسه د پینچ سالیی دا کیم دبیت و
پشتی هینگی بهرزه دبیت ، سههرپرای
هندی کو ترسا زاروکان گورانکاری ب
سهردا دهین دگهل پیشقهچونا دهمی
، لی د ههمی بواراندا ترس دهیته
هژمارتن بنیاتا پهیدابونا رویدانهکی
یان تشتەکی بترس نه چاقهری کری
، ئەو ژی جوداهیهک دناقبهرا وان دا
ههیه ، ئەو ترسا ههی بشیوهکی گشتی
یا سنوردارگریه ، و ژههژی گوتتی یه
تشتەك بتی نینه کو ترسی ل چەم
زاروکی پهیدا دکهت لی گهلهك هوکار

ههنه وی چەندی دورست دکهن
، زاروک ل دهمی وهراری دا
فیر دبیت کا تیکههلیا چ بکهت
و یا چ نهکەت وچ ترسناکه
وچ نه ، ترسا ژ تشتین راستی
(حقیقی) وهکو قهبالغی یان
ژی لقینین ژ نیشکی قه یان
بیانیا و ههلوستین ترسناک ،ب
بورینا تهمهنی کیم دبن ، بهلی
ترسا ژ سروشتی تپهر دمینیت
وهکو ترسا تاریاتی خهونین
نهخوش ودزیکهرا وزیندهوهرین
ئەندیشهی و جهین رویدان لی
پهیدا دبن ئەفه دگهل تهمهنی
مروقی زیده دبن ، لی گری
وحلکهحک و ترسان و قهکیشان
و قیری ئەفه دگهل تهمهنی
زاروکی دکیم دبن چەند مهزن
دبیت .

ناریشا گهلهك دهرکهتنا ههڤژینی ژ مال

جیهان کوره مارکی

ئهف ناریشه یا ل زوربهی مالان هه ی و هندهك ئەگەر هه نه زهلامی ژ مال دهردئێخن و شهقبیریا بکهت ژ دهرڤه ی مال . . یان ژ بهر کارتیکرنا ههڤژینی ب قوناغا گهنجینی و گریدانا وی ب ههقلین وی فه یان چ رحهتیی ل مال نابهت، و هندهك ئەگه رین دی ژ ی هه نه، ل ڤیره چارهسهری خانما هیژا ئەوه تو ههستین چهژژیکرنا وی بو ته نوی کهیهفه، و وسواس و هزرین رهش ژ سهری خۆ بکه دهری، و ئەو تنگژیاته دی دلێ ته پهقینیت. هه ر و سا کومه کا چارهسهریا هه نه ژ وانا:

۱. هوشیار به پیشوازی ههڤژینی خۆ نه که ب دیمهکی گرتی و مریته کا شین، ئەگەر رحهتی ل مال نه دیت دی فهستا ههقلین خۆ کهت . . هزر نه که ههردهم ههڤژینی دی ته رازی کهت زهلام چهژژی کونترولی ناکهت چ دهمهکی بیته مال و چ دهمهکی دهرکهڤیت، ئەڤجا پیشوازی ههڤژینی خۆ بکه ب گرنژین و کهشهکی گونجایی بو دابین بکه .

۲. گهلهك فهکولینا دگهل ههڤژینی خۆ نه که تو کیڤه چوویی و ته چ کر . . !!؟؟ بئ دنگ به دی بینی ئەو بخۆ دی بیژیته ته و ئەگەر نه گوتو ته ناریشه نینه ئاخفتین جوان ههلبژیره و دان و ستاندنی دگهل بکه ژیان یا پری بابهته . .

ههول بده ههڤژینی ته پیتهی ب چ دمت و مژویلی چ چی یه ئەو ب ڤی چهندی بهختهوهر دبیت و ههست ب چهژژیکرنا ته دکهت و تو یا نیژیکی وی و ههست ب وی دهمی دریز ناکهت یی بوراندی ل مال.

۳. پت پت و گازندا بده لایهکی، و ل شوینا وان ئاخفتین جوان بکارینه و بلا ههڤژینی ته ههست بکهت کو یی ب کهیفا خویه، لی مافی ته یه درهنگ نه ئیته مال ب تایبهت ئەگەر روژانه بیت، دیسان مافی تهیه ژفانهکی ب دانیت بو زفرینا خۆ داکو پیشوازی وی بکهی، و دهمی پرسیارا هاتنا وی دکهی ب شیوازهکی جوان پرسیار ژی بکه نهك ب دژایهتی دا و ههست بکهت تو یا وی گریدهی و برهڤیت ژ مال.

۴. خۆ دویر که ژ دووباره بهسکرنا ناریشا هه ر دهمهکی ئانکو بهردهوام خهلهتیین ههڤژینی خۆ بدهیه بهرچاڤ . جاروبارا زهلام چهز ناکهت دان پی دانئ ب خهلهتیا خۆ بکهت لی ئەگەر دیت ههردهم ته دووباره کر داخازا لیپورینی ناکهت و دی یی بهردهوام بیت لسه ر وی خهلهتیی .

۵. ئەگەر ههڤژینی ته تو دهرئێخستی ب ترومبیلئ، بیژی تو گهلهك یا کهیف خووشی ب ڤی چهندی، دی ئەو ژ ی دووباره و دووباره ته دهرئێخیت لی بشیوهکی باشتر و خووشترین جهین تو چهز دکهی.

۶. هوشیار به ئیزعاجا وی نه که ب نامین موبایلئ و گهلهك تیلهفونی نه که دهمی دگهل ههقلین خۆ بیت. ئیک دی شهرم کهت و دوو دی تنگژی لدهف پهیدا بیت .

۷. گومان . . ئەگەر چوو دناف پهیوهندیی دا دناقبهرا ههڤژینا هوشیار به چارهسهر بکه ب گوتنا راستیی. بهری کو مهزن بیت گومان دلئ بهختهوهر دکوژیت و پاشان یا ب زحمهته چارهسهریا وی .



حهزا کوران کچیت رهش ئەسمەرن یاکچان ژى کورین بهژن بلند و لاون

دیره لوک: دلگە ش سینهی

دا ئاخفتا خو و تهکهز لسه ر وئ چهندي
ژى کر کو پیدفی یه کچهکا جوان بیت
سه رهنجا زهلامی رابکیشیت، ههردهم خو
نازدار بکهت.

شلوڤه کچهکا ۲۰ سالی یه ل قوناغا
ئامادهی دبیژیت: ((ژلای روخساری قه
کورهکی ب دلی منه کو زور یی سپی
نه بیت و بهژنهکا ناڤنجی هه بیت، چاف
و برییت وی زور رهش بن، بهلی ژلایهکی
دیقه من پیخوشه یی دل پیس و رهزیل
نه بیت زور ئەز خوش بقیم)).

ئازاد هه مید کورهکی بهژن بلند و
رهنگ سوره، ئەو ل سهر روخساری پیقه ری
دهست نیشانکرنا کچی دبیژیت: ((کچهکا
ئەسمەر و بهژن بلند بیت، ههرگاڤ یا
شه رمین و نازدار بیت، گرنگی بخو بدت
و بهلی زور میکیازی ب کار نه تینت و
په رده پوش بیت، پیدفی یه یا ب رهوش
بیت و سه رکول نه بیت، ریژی لمن و کهس
و کاریت من بگریت، زانیاریت تقاف ل
سه ر زهواج و مومارسا سیکسی هه بن،
بزانیت من چ دڤیت و دمن بگه هیت)).

سینه م خان کچهکا دیتره و دبیژیت:
((ئەو کوریت ژلای قه من زور جوان،
ئەون ییت بهژن بلند، ژلای روخساری
قه سپیهکی ناڤنجی بیت و چاقیت وی
رهش و مه زن بن، کهسهکی ریژدار و
که سایه تیهکا بهیژ هه بیت دناڤ خه لکی
دا و ژ بنه مالهکا ناڤه دان و بناڤ و دهنگ
بیت، ههر دیسان ناڤبری گوت: ((زور
حهز دکهم کورهکی دل پیس نه بیت و
ئازادیا من ژمن زهبت نه کهت، زور حهز
دکهم یی دهوله مه ند بیت و ههر داخازیهکا
ژى دکهم بو من ئیکسه ر جیه جی بکهت
مینا زیر و خانی و ناڤمالیهکا خوش)).

وی په یوه ندیا ب لایه نی له شی قه هه ی،
به شه کی دن په یوه ندیا ب لایه نی دهرونی
قه هه ی. کومه لناس و دهرونی ل
سه ر بنه مای قی وینه یی یی ل زهنا
ههر تاکه کی دا وه سا ددن خویاکرن کو
قی وینه ی په یوه ندیهکا بهیژ یا ب وی
کومه لگه هه ی قه هه ی ئەوئ ئەو تیدا
دڤیت. ههر ژبه ر قی یه کی مه ب
فه ر زانی بیر و بوچوونین هنده ک کور
و کجان وه ربگرین، کا ئەو پیقه ر چنه
بو هه لبرارتنا هه قڤینی ۹۹داکو بو
خانده قانین گوڤارا سیلاڤ بدمین بهر
چاف.

نازدار کچهکا دڤی ۲۵ سالی دا
یه و تا نها پروسیسا هه قڤینی پیک
نه تینایه دبیژیت: ((من پی خوشه ئەو
که سی دبیته هه قالی ژیا نا من، بهژنهکا
ناڤنجی هه بیت رهنگیت چاقیت وی
زه ربن، ههر دیسان ناڤبری زور ته کهز ل

سه ر وی یه کی کر کو روخساری
زه لامی زور گرنگ نینه ل دهڤ
وی، بهلی ب گرنژین قه ژى
گوت: ((زور خوشه ئەگه ر
زه لام پیچه ک یی جوان بیت، دا
شه رم نه کهت ل دهڤ هه قالیته
خو)).

هونه ر محهمه د ل سهر
پیقه ری هه قڤینی دبیژیت:
((حهز دکهم ئەو کچه دبیته
هه قڤینا من یا سه رهنج راکیش
بیت و بهژن بلند و ئەسمەر
بیت، ههرگاڤ گرنژین ل
سه رلیقا بیت، ژبلی قی چهندي
ژى کچهکا رهوش پاڤر بیت و
یا هشیار بیت ل سهر پروسیسا
هه قڤینی. ئەفی کوری دریزی

پیقه ری هه لبرارتنا هه قڤینی ل
کومه لگه هه کی بو کومه لگه هه کی دن،
جهه کی بو جهه کی دن، گورانکاری ب
سه ردا دهیت، هه تا کو کهسه کی بو
کهسه کی دن دهیته گوهارتن. ل سه رده می
بووری دا ههر ئیک ژ کور و کچان کومه کا
پیقه ران هه بوون بو هه لبرارتنا هه قڤینی،
بهلی ئەو پیقه رین گه نجین ئەڤرو هه ی
زور جیاوازن ژ پیقه رین باب و کالین
وان، به شه ک ژ کومه لناس و دهرونیسان
ته کهزی ل سهر وی یه کی دکهن ئەگه ر
کور یان کچه گه هشته ژبی □ خونیا سینی
وینه یه کی زه نی ل سهر ره گهزی به رامبه ر
په یدا دبیته، ئەڤ په یوه ندیه به شه که ژ



د بارودوخین بهرتنگ و نهخوش دا دی چ کھی؟

دژوار تاهر

دناقبهرا بریاردانئ دا کا ئهري سلاڤ بکهمی یان نه، دقیت بی دوودلی هزرا خو ئیک لایه ن بکهی و سلاڤ بکهمی چونکی د ههر دوو حاله تان دا تو یی مفاداری ژبه رکو ئه گهر یی نیاس بیت ئهغه ته مافی وی لسهر خو راکر و ئه گهر نه یی نیاس ژی بیت سلاڤ ههر سلاڤه و دیت په یوه ندیه کا هه قالینی یا جوان دناقبهرا هه وه دا په یدا بییت. دیسان ئه گهر ئهغه چنده دریکئی داییت تو دشیی بهس سلاڤ بکهمی، لی ئه گهر ل دوکانه کی فه یان ل داواته کی یان ههر جهه کی دی بیت تو دشیی خو بو بدیه نیاسین و جوړی کاری خو هنده ک پیزانینان لسهر خو بدیهی داکو ئیکسهر بیرا وی ل ته بهیت ئه گهر هات و کهسه کی نیاس بیت.

ئه گهر تو کهسه کی بنیاسی و بو ماوه کی ب ناقه کی شاش گازی بکهمی کو ناقی وی یی دروست ئه و نینه و ددویشدا تو ناقی وی بزانی داخازا لیپورینی ژی بکه تا بارودوخ دووباره ئاسایی دبیتهغه و ئه گهری وی چهندي ژی بو دیار بکه کو ته ب خهله تیغه ناقی وی یی زانی یان ل دهمی هه قنیاسینا ئیکئی هوسا ناقی ته یی چوویه گوهرین وی و ئیدی قی چهندي دووباره نه کهغه.

روینن خاری و ته چ ئاخفتن نه بن دگهل بابته کی گهنگه شه بکهی یانژی هه ما ژبني ته نه قیت دگهل باخمی، ئهغه ب ههر ریکه کا هه بیت تو بشیی وی لابه دی بو جهه کی دی یان دهف کهسه کی دی بی کو ئه و ههست پی بکهت ئهغه ریکه کا گهله ک باشه، لی ئه گهر دقئی ریکئی دا سه رنه کهفتی دقیت هزرا خو باش بکهی و بابته کی فه دوزی بو هندي دگهل شروهغه بکهی خو هه که چهند بابته کی دوی رو سهیر ژی بیت داکو ههست ب کیماتیئ نه کهت بهرامبه ری ته.

ل وی دهمی دگهل برایه کی خو یان هه قاله کی خو یی نیزیک بهرهف بازاری بچن بو کرینا هنده ک جلو بهرگان، دهمی ئه و وی جلکی دقیت بکریت تاقی دکهت و یی جوان نه بوو یان ژ وی نه هیئت، پیدقی ناکهت تو بیژیی تو ب قان جلو بهرگان گهله ک یی نه ریک و پیکی یان نه شیرینی، بهلکو ل شوینا وان تو دشیی ئاریشی بو مودیلا جلکی بزقرینی و بیژیی هند د جوان نینن و تو ژ هه ژی هنده کین جوانتری و ناییت جوانیا بهژن و بالا خو دقان جلکان دا بهرزه بکهی.

ئه گهر ته کهسه ک دیت و دیمی وی بو ته نه یی سهیره کا ئایا یی نیاسه یان نه و بکهغه

ههر کهسه ک ژمه د ژیانا خو یا روژانه دا توشی چهندين حاله تین نهخوش و زحمهت دیت و نزانیت کا چهوا دی سه رده ریی دگهل قان کاودانان کهت و ب ریکه کا گونجایی بریارا دروست دهت. دهر بازبوون و چاره سه رکرنا قان بارودوخین نهخوش پیدقی ب هیزه کا پیلایی هه یه ژبو قورتالبوونی ب کیمترین زیان، ئهغه هنده ک ژ وان بارودوخین نهخوشن بین گهله ک ژمه روژانه تووش دبنی:

دهمی تو ژ نیشکه کیغه ب ریکا تیله فونی تووشی هه قپه یقین و ئاخفتین نهخوش دبی دگهل کهسه کی نیزیک و خوشتی کو ته نه دقیا ئاریشا ته بگه هیته وی راده ی لی ژبه ر شاشیه کا بچویک یان تیکنه گه هشتی ئهغه چنده په یدا بوو، ناییت ب ریکه کا نه جوان بهرسقا وی بدهی و بیژیی ته ته له فون یا کری و ژ قهستا خو یا ماندی کری ژبه رکو دی هزرکهت ژ راستا چ بها و ریزل دهف ته نینه و ته یی پشت گوهره هافیتی، بهلکو دقیت گرنزینی بیخیه سه ر لیقین وی و بیژیی ئهز پیخوشحالبووم بو په یوه ندیا ته یا تیله فوونی و ته هزرا من کری.

دهمی تو و هه قاله کی خو پیگفه ب ریکئی بچن یان دگهل ئیک

گوهورینن کەسایهتی دیاردهکا زانستی یه و نیشانا پیشکەفتنی یه

ئەحمەد ئەدنی

گوهورین بویه رهکا تەندورستی یه
پیشکەفتنه و هیژهکا قەشارتی یه دناف
هەر کەسهکی دا دەمینیت و دیبێژنی
هیژا گهورینی ب کار ئینانا وی دبیته
ئەگهرا پهیدابونین کەسایهتیین جودا
جودا دناف گوند و کومه لگهه و وهلاتان
دا .

هاشم عبدالرحمن ماموستا
دیبێژیت ئەفه هیژهکا ئەزەلی یه دناف
هەر کەسهکی دا یا هه ی لئ دبیت
ئەف هیژه دناف هندهک کەسان دا
یا د خهو بیت ، بهشیار بونا وی دئ
خودانی وی خوشیی بزیانی ببهت کو
تو بیژی شنو ئەو کەس ژ دایک بویه
لئ هندهک هوکار هه نه دبنه ئاستهنگ
و ئەف هیژی دورپیچ دکهن و ریکی
نا دهنه خودانی وی بشیت ئەف هیژی
بکار بینیت و مفای ژئ وهرگریت ،
چاره ئەو کو تو بزانی ئەف هیژا
دناف ته دا یا هه ی ، و ته باوهریهکا
موکوم ب خوه هه بیت کو دئ شی وی
هیژی بدست خوه ئینی ، ئەگهر ئەفه
چهنه هاته کرن ئەفه تو گه هه شتیه
نیقا ریکی ژبو گهورینی . و دئ شی
باوهری بدست خوه قه ئینی و دقیت
تو کەساتیا خوه رازی کە ی کو تو دئ
هییه گهورین ، ب هه ولدانیت بهردموام
دئ گه هیه ئارمانج و مه رمین خوه و
ژیانهکا نو یا خوشتر بو ته و خیزانا
ته دئ دست پی کەت .

جهمال ره مه زان دیبێژیت گه لهک
کەس هه نه نا هینه گهورین و چ
ژ هیژا گهورینی نزانن ئەوا دناف

ئەنجام دان دا پی بگه هیه ئارمانجا
خوه ، هرقلیتس فه یله سوفهکی یونانی
یه دیبێژیت گهورین یاسایا هه بونی یه
و راوهستان مرنه یان نه مانه ، یا وهکی
ئاقا روبری لئ کری کو هندی ئاف
دناف روبری دا بچیت یا پاقش و
زەلاله لئ گاڤا راوهستا دئ ژ قه خارن
کەفت و گه نی بیت واته گهورین ژیا نه
و پیشهفتنه .

خالد ئوسمان دهر و ناس دیبێژیت
گهورین ئەوه کو کەسهک ژ کاودانهکی
بهرف ئیکی دیقه بچیت ژ ئالی رول
و ئەرک بیر و هزران و داب و
نه ریتین خوه ئەقجا کەساتیا وی
ژ ئالی جفاکی قه ب ئیک جاری
دهیته گهورین ئەفه دم پی دقیت تا
گهورینی ئەنجام بدن ، ئەف چهنه
ئالی باشی و خرابیی بخوه قه دگریت
، پرانیان زانیان وهسان هزر دکهن کو
گهورین دیاردهکا زانستی یه و نیشانا
پیشکەفتنی یه کو ئەفی کەسی روحا
پشکەفتنی یا د کویرتیا وی دا هه ی لهو
ما گهورین تیدا پهیدا بو و بو کەسهکی
پیشکەفتنی د ناف کومه لگهه ی دا ،
گورینا کەسایهتی هند بنه ما کار تیکرنی
دکهنه سهر ئەنجام دان جیاوازیا
جور و چهنه دیا وی ئەوژی ئالی ژیی
کەسی و ره گزی قه ، ژ ژیهکی بو
ئیکی دی گهورین جیاوازیا خوه هه یه
ئەگهر گهورین هاته سهر جفاکهکی
بی گهنج دئ پتر ئەقان رهنگه گهورینا
بخوه قه دگریت ژ کەسه کی دی دژی
پیراتی دا ئەگهر تو نیرینهکی لسه ر
داب و نه ریتان بکه ی دئ بینن پرانیان

کویراتیا وان دا هه ی ، و دئ مینن
خودان کەسایهتیهکا نه گور و ژینا وان
ل ئاستهکی دئ بریقه چیت ، دئ بینن
کەسهک شقانی پهزی یه بدریژاهیا
ژیانا خوه ، ئیک دی کاری دارتاشیی
دکەت ئیک ئاسنگه ره ، دبیت هند
جاران ئەو کار نه بیته ژیدهری ژیارا
وی وهک پیتمی لئ چونکو هزر د
گهورینی دا نه کریه باوهری نینه کو
دئ شیت کارهکی دی ئەنجام دمت و
گهورینی دژیانا خوه دا کەت ، هزر
نه کریه ئەگه ر کارهک دی بکەت دئ
ژیانهکا خوشتر بدست خوه قه ئینیت
د ئاستهکی ژیانن یی بلندتر دا ژیت .

محمد تاهر کومه لناس دیبێژیت
گهوریا کەسایهتی دیاردهکا دئ ژ
کەسهکی بیه ئیکی دی، چ دمال دا
یان دناف کومه لگه ی دا یان دناف دام
دهزگه هان دا بیت ، چ ئەو گهورین د
ئهرینی یان نه رینی بن ، گورینن
کەسایهتی دیاردهکا گشتی یه و یا
بهردموامه ب کارینانا میشکی دئ
کەسایهتیین جودا جودا پهیدا کەت و
هندهک کەسان دئ کەته داهینهر و
هندهکان کەته هونه رمه ند و سه رکرده
و زانا و هنده کین دی دئ دمو له مند
دکەته ، ههر ژ زاروکینی دئ بینن
زاروک دئ گهورینا د پرچی خودا کەت
دجلکین خودا کەت پاشی تا دبیته سنیله
و گهنج دئ هندهک دیاردین دی لدهف
پهیدابن وهک دریشکرنا ریه دیکا خوه
وشیوازهکی نو د پرچی سه ری جلکین
خوه دا ئەف رهنگه گهورینه هه می
ب چاقلیکرن یان ژ ی ب مه رم دهیته

دکهن دگهل وان گهورینان نینن و گهلهک جارن کچ یا بویه قوربانان وان داب و نهریتان ، تهغه ژئی فاکتهرهکی ب مهترسی یه تا تهفروکه بهیرهو دبیت .

ناریشن ژ تهگهرا گهورینان پهیدا دبن تهوژی ژیک فهبونا خیزانئ یه بو نمونه ژ جفاکی بهری دا خیزانهک خودان پهز و باغ و رمز بو بابئ سهرپهرشتی ل تهقان ژیدهران دکر و همیان ژ ژن کچ و کوران گهودانا بابئ دکرن ریژ ل بوچونیت وی دگرتن نوکه تهو یا بهرف نهمانئ دچیت ههر تاکهک د خیزانئ دا یئ بویه خودان داهاتئ ههر ئیک کارهکی جودا دکهت ئیدی ناخفتنا بابئ ب چ ناچیت تهف چهنده یا بویه تهگهرا ژ بهرئیک چونا خیزانئ دیسان ههر ژ بهر قان تهگهرا گهلهک جارن ریدانین ژن بهردانئ پهیدا دبن واته گهورین باشئ و هند جارن خرابی ژئی ههنه .

تهو کاودانین بسهرئ مه وهک مللهتئ کورد هاتین ژ سهر هلدان و کوچا ملیونئ شهرین نافخویی بونه هوکار کو ههر کهسهک گهورینان دخوه دا بکهت و تهف گهورینه د دیار و بهرچاقن ل ههریما کوردستانئ .

تهو فاکتهرین ریکی ل گهورینین جفاکی دگرن هندک ژوانا تهغهنه ، داب و نهریتیت کوردهواری ریکی نادهنه هندک کهسان کهورینا د خوه دا بکهن و دبنه ریگر بو پهیدابونا گهورینین کهسایهتی و دشیانیت ته دا نینه تو وان ناستهنگان بشکینئ چونکی دی بیه کهسهکی نهیی خوشتمئ د چاقین جفاکی دا تهفجا تو مهجبوری بمینی نهگورو دگهل گهورینان نهبی . دیسان جفاکی چینایهتئ د هندک جفاک و بنهمالان دا ناییت ژن ب مهرما شیکرنئ ژ وی بنهمالی دهرکهفیت ، دیسان چینا دهولهمهند و شیخ ناغا و بهگ تهغهژی خوه ژ جفاکی جودا

گهنجان تهف داب نهریتین جفاکی و کوردهواری ژ دهست داینه لی ژ ئالیئ دانعهمران فه ههر خوهوست ماینه ، دیسان ژ ئالیئ رهگهزی فه رهگهزی نیر پتر بهرف گهورینان دچیت و پهیرهو دکهت تهقان ئالیان ژئی هوکارین خوه ههنه ، فاکتهرین سهرهکی بو قان ئالیین ل سهری دیار چهند خالهکن یا ئیکی کوچکرن و زیدهبونا کهسین ئانجی دناف وی جفاکی دا تهوین د کومهلگههین مهزن دا دژین پتر کارتیکرنا گهورینئ لسهر ههیه ژ بین د گوند و کومهلگههین بچیک دا دژین ، دیسان فاکتهری هزری یا خویایه دوو ریکین هزری ییت د جیهانئ دا تهوژی هزرا کومانست و هزرا دیموکراسئ گهورین دناف قان ههردوو سیستهمان دا جیاوازی خوه ههیه ، دیسان فاکتهری ئاینئ بتاییهتئ دناف کهمهلگههئ کوردهواری دا کارتیکرناکه ههره مهزن ههیه هند جارن دبیته ریگر بو پهیدابونا گهورینین کهسایهتئ ، فاکتهری تهلکترونی تهف فاکتهره یئ رولهکی تهرینئ دگیریت بو تهنجام دانا گهورینا برهنگهکی زانستی و تهرینی ، فاکتهری ژینگه تهغهژی یئ گرنگه بو پهیدا بونا گهورینان دناف کهس و کومهلگههان دا بو نمونه ژینگهها تهفغانستانئ و ژینگهها کوردستانئ جهند جیاوازی ههیه ، فاکتهری ئابوری فاکتهرهکی زور گرنگه بو پهیدابونا کهورینا دناف ههمی رهگهز و ژیان دا ، تهگهر تهم نمونهکی بینین ما تهگهر باری ئابوری یئ خیزانهکی یئ باش نهبیت دی چاوان ژن یان کچ توربیلئ هاژوت و یانژی روژانه جورهکی جلکان کهته بهر خوه ، گهورین د بنیات دا پیشکهفته نوو بونه تهنورستی یه روناھی یه ، دیسان گهورینین سیاسی



ټهټه رنیت و تهنا بوونا جفاکی

ناسر منبهري

ټاماژه پيکري هه تا دمهک کو ههر دوو لايان خودان پيگه هشته کی جهسته یی، هزری، جفاکی و دهرونی بین هه فېشک نه بن، نه شين تیکه لیا وان ساخلم ب ناف بکه یی. بهر وی چهندي هه که لایه نهک ژ تیکه لیا سنيله بوو و تووشی زیانانین رهفتاری، دهرونی و جهسته یی ژ لایه نهکا دی بوو، ټهف رهوشه

ژیانی، ټهټه رنیت و ژورین گفتگو دشین ټامیره کی بن بو وان سنيله و گهنجین کو ب رهنگه کی سروشتی پیوستیا وان ب گفتگو و رینمایي و دان ستاندنان ل گهل مروفتین دی هه یه و ژبه ر ټه گهرین جوگرافی و که لتوری نه شين هه قدوو ببین. یان ژي ژبه ر هندهک ټه گهرین که سایه تی، پتر هه ز دکهن ب ریا ټهټه رنیت پی یوهندی ل گهل مروفتین دی بکه ن و ته نی بوونا خو ل گهل مروفتین دی پارقه بکه ن.

ټیک ژ کاره کته ر و توانائین ټهف ته کنولوژی ه ټهفه کو که سین جور به جور ژ که لتور، ره گه ز، ټابین، نه ژاد و تاخین جفاکی هه موو د جهه کی دا کوم دکه ت ب هه قدوو را دمه نیاسین.

لی به لی، بو وینه هه که ته نی ټیک ژ بکارئینه رین ټهټه رنیت تووشی ټیک ژ نه ساخین رهفتاری، دهرونی و یان جفاکی بیت، ژبه ر ټیمکانیه تا بکارئینانا ټهټه رنیت دشیت ب رهنگین جور به جور زیانان بگه هینیه بکارئینه رین ټهټه رنیت. گروپین به لاف کرنا ټهف جور رهفتارانه نه ته نی ژ لایي دهرونی فه خو تیر دکهن به لکو ژ لایي مادی فه ژي مفایه کی وهردگرن.

ل گور ټه نجامین فه کولینین زانستا دهروناسی، ټیک ژ ټه گهرین په یدا بوونا په یوهندی نه ساخلم، نه بوونا وه که ه فیا هه ردوو لایان د بریار گرتن سه باره ت ب چه وانیا چیکرنا تیکه لیانه. ټاسته نگین

مفایا ته کنولوژیا گریدای ب ټاستا زانیاری و رهوشته نبیریا جفاکی یه. ټیک ژ ټامیرین به ربه لاف بین ته کنولوژیا، ټهټه رنیته کو پشتی کیتر ژ ۱۵ خوله کان راهینان، ههر که سهک ژ ههر چین و تاخه کی جفاکی بیت، دشیت وی بکار بینیت و خو بگه هینیه جیهانهک ژ زانیاریان. ټیمکانیه تا گه هشتا زانیاریین جیهانی و چیکرنا په یوهندی ل گهل ناوه ندین زانستی، ټیک ژ ریازین گه شه پیدانا ټاستا رهوشه نبیریا که سایه ت و جفاکی یه کو دشیت هاریکارهک بیت بو بسپور و شاره زا کرنا جفاکی و هه روها بزافه کی یه بو هه فسه نگ و ههف ټاهه نگ کرنا ټاستا زانستی وی جفاکی د گهل جفاکین پیشکه فته بین جیهانی.

ژورین گفتگو بین ټهټه رنیت (چات رووم) جهه کی یه ژبو چیکرنا په یوهندی نافبه ری مروفتین جور به جور. دمه ژ ژوره کی (چات رووم) ی دهر باز دین بو مه دیار دبیت کو چ بابته کی پتر گه نگه شه ل سهر دهیته کرن و چ تشتهک پتر سهرنج راکیشه. ب ساناهی دشین دهر بازی ژورا تایه ت ب وان گفتگویان بین و ل گهل که سین کو ټه م نزانین کینه و چ نه دان و ستاندنان بکه یی. چیکرنا ههر جور په یوهندی کی چ ټه رینی و چ نه رینی ب ریا ژورین گفتگو بین ټهټه رنیت گه لهک ب ساناهی یه. ل گور پیوستین سروشتی یا



دهربازی کافیتريا، ديسكو و جهين جور به جور دبیت. ژنا ۴۱ سالی بازرگانه کی له شفروشه کو ب وی رنگی سنیله یه کی ۱۸ سالی تووشی شه به که یین له شفروشان دکهت و پارمیه کی زیده ژی قازانج دکهت. هه که ل چارچوقه یا کونوانسیون مافن زاروکان به ری خو بدهینه ئەف رودانه، مه زنتین ئازار و ئەشکه نجه و توند و تیژیه کو ل سهر زاروکه کی ب وی رنگی دهیته ب ریقه برن، و روژانه ل جیهانی گه له که حاله تین ب وی رنگی دهینه روودان.

نموونه یین چیرۆک و روودانین ب وی رنگی گه له کن و ئارمانجا مه ل قیری دهربرینا هه فسه نگیا ئاستا زانستی و هزریا مروشان ل گه ل چهوانیا بکار ئینانا ئامیره کی وهک ئەنته رنیته.

ئهم نه شیین پیشیا پیشکه فتنا ته کنولوزیایی بگرین. پیوستیین سروشتی یین ته مه نی سنیله یی ژی نه شیین ل بهرچاقا نه گرین. هه موو فه کولین و شروقه یین کو ل دور وی مژاری هاتینه ئەنجام دان بو مه دیار دکهن کو، بدهست خستنا زانیاریین باش و ئەرینی و بکار ئینانه کا دروست ژ ته کنولوزیایی ل قوناغین جوربه جور یین ته مه نی مروشان دا، پیشیا گه له که زیانین و مه ترسییان دگریت. ژلایه کی دن فه ژی ب پهروه رده کرن و گه شه پیدانا ئاستا زانستیا جفاکی، مه ترسیا زیان گه هاندنا گروپین ئەنته رنیتی ل سهر سنیله و گه نجین مه رادبیت.

ژیدمر: باشگاه اندیشه

تیکه لیه کی ناقه ری دو که سان دا هه بیت و لایه نه که ته مه نی وی بن ۱۸ سالی بیت، وهک په یوه ندیه کی نه ساخلام و نه وه که هف دهیته ب ناف کرن.

بهانه یا ئینانا ئەف نمونه ئاماره کرن ب نمونه یه که ژ تیکه لیه کی ئەنته رنیتی یه. سنیله یه کی کچ کو ته مه نی وی ۱۸ سالی یه ب رییا ژوره کی گفتگو (چات رووم) ل گه ل ژنه کی ۴۱ سالی ناس کرنا وان چن دبیت و پشتی دمه کی کورت پیوه ندیا وان ل (چات رووم) ی

دکه فیه چارچوقه یا ئازار و زیان گه هاندنا زاروکان. (د کونوانسیون جیهانی یا مافن زاروکان دا هه تا ته مه نی ۱۸ سالی زاروک دهیته پیناسه کرن). پیوسته بهیته گوتن هه تا ۱۸ سالی په یوه ندی ناقه ری به شی عه قلانی و ئیجساسیا می شک ب ته مامی ناهیه ته چیکرن، ئەفه ب خو ئیک ژ وان ئەگه رانه کو بریارین گرینگ سه بارهت ب قادین جوربه جورین ژیانن پشتی ۱۸ سالی وهک بریارین عه قلانی دهیته ب ناف کرن. ب واته یه کی دن هه که



بو ئاڦاڪرنا ڪه ساتيا زاروڪي

ٺهري تو دزاني

* ل ريڪهفتي ۱۹۶۲/۱/۲۹
 ٺيڙگي دهنگي ڪوردي ل بهغدا
 دهست ب ڪاري خو ڪريه .
 * ٺيڪه مين ههلبزارتئين گشتي
 ل ٺهريڪا ل ۱۷۸۹/۱/۷ هاتينه
 ٺه نجام دان .
 * ۱۹۴۲/۱۰/۲ شورهشا دوويي
 يا بارزان ب ري بهرتيا بارزانيي
 نهر هاتيه دهستيڪرن .
 * ل ريڪهفتي ۱۹۴۵/۵/۸
 شهري دوويي يي جيهاني بدوماهي

هندهڪ زاروڪ هه نه ڪو زويڪا بڪهين .
 فيري گوتئين نه ٿ ههڙي دبن
 و وان گوتان ب بهردهوامي ب
 ڪار دئينن لهورا يا فهره ڪو
 داڪ و باب باش چاڦديريا وان
 زاروڪان بڪهن و نه هيلن تيڪهلي
 ههمي ڪه سان و ب تاييه تي د ناڦا
 ڪولانان دا بين .
 ٺهگهر بيت و باس بڪهين و
 بيڙين ٺهڦ ههمو شاشيه بو
 چ فهدگهرن چيديت ههر ٺيڪي
 بهرسڦهڪ ههبيت لي يا فهره ڦان
 خالان ل بهر چاڦان ره دهرباس
 ۱-دهما ڪو داڪ و باب ل
 نڪ زاروڪي خو گوتئين خراب و
 ٺاخفتين نه ٿ ههڙي ديڙنه ٺيڪ
 ٺهڦه ديته پيشهنگهڪ بو وي ڪو
 زاروڪ ٿي فيري وان گوتان بيت
 و ب بهردهوامي ب ڪار بينيت .
 ۲-دهما ڪو زاروڪي ههوه
 تيڪهليي دگهل ڪه سين ڪريارين
 خراب ٺه نجام دهن ديته ٺهوه
 ٿي دي هيدي هيدي فيري وان
 ڪرياران بيت و پاشان دي فيري
 گوتئين ڪريته ٿي بيت .

پيڪه نين

روڙهڪي زاروڪهڪ داخازا ۵۰۰۰
 هزار ديناران ٿ بابي خو دڪهت،
 بابي وي ديڙيتي ڪورا ۴۰۰۰ هزار
 دينار بو چنه؟ باوهر ناکه م من
 ۲۰۰۰ هزار هه بن بهس چينه دي
 ۲۰۰۰ هزارا ده مه ته و تو ٿي باري
 ۱۰۰۰ ديناران بومن تشتا بڪره و
 ۱۰۰۰ ٿي بينه مال .
 روڙهڪي زهلامهڪ ري زمانا ڪوردي
 نيشا ڪوري خو دهت و ديڙيته ڪوري
 خو رستا (بابي من ناني دخوت)
 بڪه رابردوويا دوير، ڪور ٿي ديڙيته
 بابي خو (باپيري من نان دخار) .

دهمي هاڦيني و هزارا سي هه قالان

ڪاروان و سالار و ري باز سي
 هه قالن، و ههر دم ههزا وان ل
 سه رهندي بوو ڪو بخوينن و بنه
 قوتابيين پيشهنگ د پولا خودا و ل
 سهر ٺاستي قوتابخاني ٿي، پشتي
 مانديبونه ڪا زيده و دهما سالار
 خواندن ب دوماهي هاتي ڦان
 هه قالان شيان نمرين باش تومار بڪهن
 و ب سه ربلندي بچنه مال، بهلي
 د ريڍا سالار ديڙيته هه قالين خو
 ڪاني ٺه م چ بڪهين؟
 ڪاروان د بهرسڦا وي دا
 ديڙيت هه قالان وهرن ڊاڪو ٺهڦرو
 بيچهڪي بوخو ياريا ته پا پي بڪهين،
 لي ري باز ڦي چهندي رت دڪهت
 و ديڙيت:دڦيت ٺه م ڪارهڪي ديتر
 بڪهين چونڪي نوڪه ههمو زاروڪ ب
 ته ني ياريا ته پا پي دڪهن!!
 سالار بهري خوده ته ري باز و
 ديڙيتي باشه هه قال دڦيت ٺه م
 چ بڪهين؟ پشتي ڪو ري باز گهلهڪ
 هزارا خو دڪهت، ديڙيته ڪاروان و

سالار وهرن دا بچين بو خو ڪوڦارهڪا
 زاروڪان بڪرين و بخوينن، لي ڪاروان
 ڦي چهندي رت دڪهت و ديڙيتي
 ما نوڪه ٺهڦه بو چيه؟ لي سالار
 هزارا وي قه بيل دڪهت و پاشان ههر
 سي هه قال دچن دا ڪوڦارا زاروڪان
 بڪرن و پشتي دخوينن دا ڪول سهر
 ڪوڦاري پرسيارا ٿ ٺيڪ بڪهن و وان
 زانيارين دناف دا ٿ بهر بڪهن .



ههولیر



ههولیر ئیکه ژ باژیری گرنگین باشووری کوردستانی و پشتی سه رهلدانا پیروزا ۱۹۹۱ ی دبیته پایتهختی هه ریما کوردستانی و ل سهر سینگی فی باژیری په رله مانی کوردستانی و جقاتا وه زیرین کوردستانی هه نه .

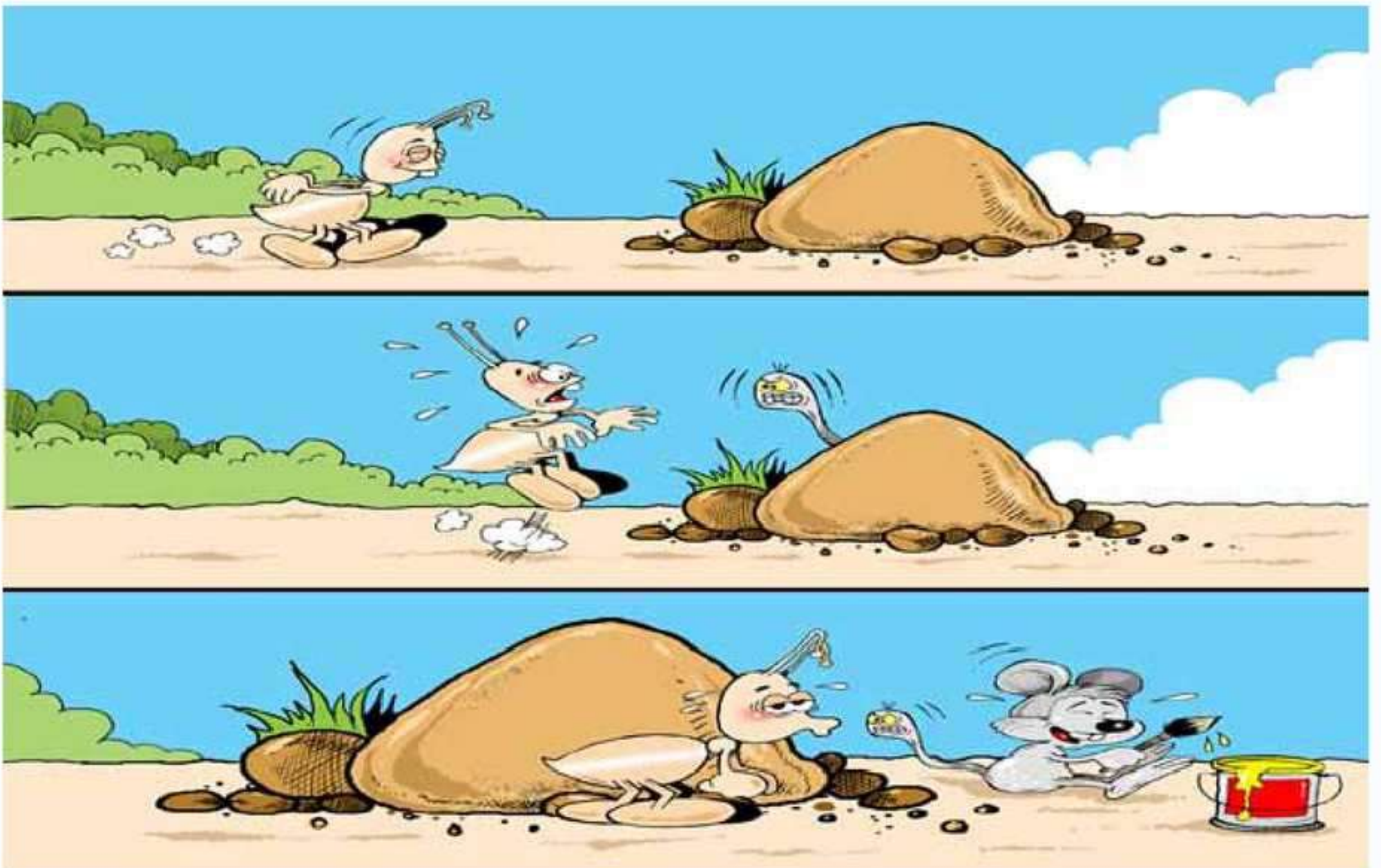
ههولیر خودان دیروکه که که قناره کو بو به ریا زاینی ب هزاران سالان فه دگهریت و یا پره ژ جهین شینواری بین که قنار کو یا هه ری به رچا ف قه لایا ههولیری یه کو د نا فا هه موو سه رده ماندا مایه سه ربلند و نا فا و چ جارن ل هه مبه ری دوژمن و داگیرکاران سه ر نه دانایه .

پشتی کو حکومه تا کوردستانی هاتیه ئا فا کرن ل وی ده می ههولیری هیما یی شارستانی هتا

سینگی فی باژیری مه زن ب ده مان که سین ژیهاتی ژ رهوشه نبیر و سیاسی و هونه رمه ند و بیرمه ندان هاتیه په روه رده کرن و شین تلین وان تا روژا ئه قرو ژی دیارن له ورا یا هه ژیه بیته پایتهختی کوردستانی .

نووب خوفه گرتیه و نوکه ب ده مان باله خانه و پارک و مول و سهیرانگه ل فی باژیری هه نه کو دبنه خوشترین جه بو فهحه واندا گه شتیاران .

ههولیر خودان نا فه کی مه زنه د دیروکا کوردستانی دا و ل سهر



هه‌لبه‌ست دهربرینی ژ وان هه‌ست و نازاران دکه‌ت یین کو د ناڤا دهروونئ من دا.

ژیلامه‌م: من رییا خو یا پیشکه‌فتنی دناڤا جفاکی دا یا دیتی و دی یا به‌رده‌وام بم.



ژ بوی گه‌هشتن ب راستیا ئەوا د دهروونئ خودا هه‌ی هنده‌ک کهس هه‌نه کو گه‌له‌ک ب پلانن و کار دکهن وئ یه‌کئ بزنانن لئ به‌لئ که‌سین هونه‌رمه‌ند و هونه‌ر دوست ب ته‌نئ ب رییا هونه‌ری هئ راستیی دیار دکهن، له‌ورا پتیریا وان هه‌لبه‌ستی بوخو دکهنه‌ری، هه‌لبه‌ستقانا سنیله (ژیلا مه‌م نه‌بی) هئ جارئ ل گوشا سنیله یا کوفارا سیلاف میه‌خانه.

ل ده‌ستیکی ژیلا ب هئ ره‌نگی خو ده‌ته ناسین و دی‌یژیت: ئەز ل سالا ۱۹۹۲ ژ دایک بومه و نوکه د ریزا ۱۲ئ دخوینم ل ئاماده‌یا هی‌توتئ و هی‌شت د ژیه‌کئ کیم دا بوم کو هه‌زا نقیسنئ ل نیک من په‌یدا بووی و ب تایبه‌ت نقیسنه‌یا هه‌لبه‌ستی کو ئەز ۱۲ سالی بوم. سیلاف: بوچی تو هه‌لبه‌ستا هه‌دهینی؟

ژیلا دی‌یژیت: ب راستی هه‌لبه‌ست دهربرینی ژ وان هه‌ست و نازاران دکه‌ت یین کو د ناڤا دهروونئ من دا و د هه‌مان دم دا ژئ ئیش و نازارین من ب دروستی دیار دکه‌ت. سیلاف: ژبلی هه‌هاندنا هه‌لبه‌ستی هه‌زا ته‌ل سه‌رچ جوهره هونه‌ره‌کئ دیتره‌یه؟

ژیلا: ژ بلی وئ هه‌زا مه‌زنا من هه‌ی ژ بوی هه‌هاندنا هه‌له‌ستی من گه‌له‌ک هه‌زا ل سه‌ر وینه‌کیشانی هه‌ی.

سیلاف: ده‌ما کو هه‌لبه‌سته‌کئ ل سه‌ر ده‌پی و ب ئاماده‌ بوونا ژماره‌کا زوورا خه‌لکی دخوینی ته‌چ هه‌سته‌ک هه‌یه؟

ژیلا: ل وی ده‌می ب راستی ئەز گه‌له‌ک هه‌ست ب خوشیه‌کا مه‌زن و ئارامیی دکهم. هه‌روه‌سا ل دوور پشکداری بوونا وئ ب رییا هه‌لبه‌ستان د ناڤا کور و قیسته‌قالان دا ژیلا مه‌م دی‌یژیت: من پشکداری د گه‌له‌ک قیسته‌قال و کورین هه‌لبه‌ست خواندنی دا کریه لئ جه‌ئ داخییه ب دروستی ژمارا وان پشکداریین خو نزانم.

سیلاف: مالبات و جفاک چه‌ندین هاریکارن دگه‌ل ته‌دا؟

ژیلا مه‌م: لدوور هاریکاری و پشته‌قانی ب راستی مالبات و جفاکئ مه‌ گه‌له‌ک یئ هاریکاره و سوپاسیا مالباتا خو دکهم و ب تایبه‌ت بابئ خو کو ئەز پالدایمه ده‌ست ب هه‌هاندنا هه‌لبه‌ستی بکه‌م و دهربارئ ژيانا منا د ناڤا جفاکی دا ژئ من رییا خو دیتی و دی بو

پیشکه‌فتنی یا به‌رده‌وام بم. سیلاف: هی‌قیا ته‌یا پاشه‌روژئ چیه؟

ژیلا بو پاشه‌روژئ دخوازیت ببیته نوژداره‌کا ژیهاتی و زیره‌ک دا کو ب هئ رییا خزمه‌تا گه‌لئ خوبکه‌ت لئ ئەو گه‌له‌کئ شه‌رمئ ژ ره‌خنه‌گران دکه‌ت ده‌ما کو ره‌خنئ ل هه‌لبه‌ستا وئ دگرن. و ئەو دی‌یژیت باشترین و خوشترین هه‌لبه‌ستا من ئەوه کو من ب بارزانی هه‌ هه‌هاندنی و گه‌له‌ک ژئ هه‌ز دکهم.

نهینیا جوانیا له‌میسئ

ئه‌و خاتینا پیشانده‌را جلکان یا تورکی، کو چه‌ند ساله ل سهرانسهری جیهانئ ناقوده‌نگیه‌کا مه‌زن وه‌رگرتیه، ئه‌وژی ب ریکا وئ زنجیرا جفاکی کو ل سهرانسهری جیهانئ دهیته پیشاندان، (توبا بایکستون) خه‌لکا وه‌لاتئ تورکیایه و ل ساله ۱۹۸۲ ژ دایک بوئه، ل روژه‌ه‌لاتی پتر ب له‌میس دهیته نیاسین، ئه‌وا سه‌یر بوونا وئ جوانیا ل سهر سهر وچاقیت وئ یه و ب به‌رده‌وامی جهئ بالکیشانئ یه، نهینیا جوانیا له‌میسئ ژ هیدی و سه‌رخویی و پیکه‌نینه‌کا جوان دهیته، تا نوکه دگه‌ل چ کوران ئه‌فینی نه‌کریه و هه‌رده‌م جوانیا خو د پاریزیت، جوانیا سهر وچاقیت وئ جوانیه‌کا سروشتی یه و ماکیازی کیم بکاردئینیت، و پتر شامپویا (بانتین) ب کاردئینیت و دگه‌ل پیلافتین بی چمک.



رهنگی پشت چاقا و لیقا، شیوازی ماکیازی ته دیاردکهن

شیوازیڼ ماکیاژا بهرهف گوهورینان دچن، دگهل پینگافین کارین ب ساناهی بو دهینه کرن، بهلی ل دهف خانمان پیدقی ب وهستیانی ههیه، د مودین ماکیاژی دا، تاییهتمهندی و فهکریی رولهکی بهرچاف دبینیت د دانانا رهنگ و شیواز و ستایلی ماکیاژی، ژبهرهندی چیدبیت مفای ژی وهربرگرین دهمی مودهک ژ ماکیاژهکی ژ فی جوری نهجام ددهین، د فیردها دی بهحس ل دوو لایهنا کهین، ئیک رهنگی پشت چاقانه، و یی دووی ژی رهنگی لیقایه .

سهبارمت ب رهنگی پشت چاقا، دقیت رهنگی پشت چاقا دگهل رهنگی دهورپشتی چاقی وهکی ئیک بیت، ل فییری دقیت رهنگهکی ساده بیت و رهنگهکی توخ نهبیت، ژ وانا رهنگی رساسی کو شیوازهکی ژ ههژی ب خوفه دگریت، دگهل بوونا رهنگهکی سپی بو تهیساندنا رهنگی پشت چاقا شیوهیهکی بالکیشه، ههروهسا بو رهنگی لیقا دقیت رهنگهکی ساده ب دانی کو دگهل ماکیاژی دا بگونجیت، ل فییری مفای ژ پیقازیی فهبوی وهربرگره، کو جانترین رهنگه بو لیقان، دگهل دانانا تهیسوکی بو تهیساندنی، نهفهژی جانترین ماکیاژه .

بورج

کافر: ۳/۲۲ - ۴/۲۰



ههمی کاودانین ته دقنی ههیقی دا گونجایی نه نهفه وی رادگههینیت کو دی ته دهلیقهیهکا باش یا شانس ههبیت.

گا: ۴/۲۱ - ۵/۲۱



ههست کرن ب خوشی ل دهف ته یا زوره نهفه دی پروژهکی باش بوته دروست کهت دقنی ههیقی دا و خوشیا ب ریکی شه.

جیمک: ۵/۲۲ - ۶/۲۱



ههفالینی رولهکی باش بوته دگیریت دژیانا ته یا فان روژان دا، خو ژ گریی بده پاش دا ههفال نزیکي ته ببن.

کیقراله: ۶/۲۲ - ۷/۲۳



دی هندهک کاودانین نه گونجایی بوته دروست بن ژ بهر سهرپیچی کرنا ته بو هندهک کاران کو ب مهترسینه ل سهر ژیاانا ته یا خیزانی.

شیر: ۷/۲۴ - ۸/۲۳



دی پشکدارینی دخوشیهکی دا کهیی سهرکهفتن دی بههرا ته بیت نهفه دی نابوری ته بلند کهت ئی هشیاری نهیارا بی.

کچ: ۸/۲۴ - ۹/۲۳



نهو گوهرینین تو هزر بو دکهیی زور دباشن بوته و خو دگهل خوشمی بگونجینه دی ته خوشیهکا باش ههبیت دگهل شانس.

ی تیوب ژی بو خودان کامیره



سایتی یو تیوب مه زنتین سایتی داگرتی و وهرگرتنا کورته فیلمایه، هوبن دشین کورته فیلمین خود د قی سایتی دا کوم بکن بو وی چندی خه لکی دی بهرهمیت ته بینن، نه وی شاره زایی بواری تینترنیی بیت، دزانت کو همی فایل ناچنه سهر سایتی، دقیت فیلم ب فورماتین خو بن، به لی کومانیه ک یا هاتی کامیره ک ب ناقی ۱۰۰ GZ-MS بهرهمینایه کو ب ریکا قی کامیری فیلم ژی د هیته هه لگرتن و دنیخیته سهر سایتی یوتیوب، تایبه تمه ندیا کامیری د وی چندی دایه کو گرته یا ۱۰ خوله کان کوم دکه ت، بو فریکرنا کورته فیلمان بو سهر سایتی یوتیوبی نه و بهسه کو دوکمه کی لی بدهی تاکو وینه ئیکسه ر بچنه سهر سایتی.

جوانیا رهنگی بنه فشی بو روژا دهواتی



روژا دهواتی پیدقی ب هه ژیتین مودهیه مه بهست ژ وی چندی ژی دانانا ئاههنگه کا تایبهت و فه کری بو وان خانمین دبنه شاهزاده بین ئاههنگی، نه فه ژی ب ریکا دیارکرنا که رهسته یان دبیت، وه دکه ت جانترین موده بیت، که رهستان ژی گرنگی یا خو هه یه د قی روژی دا، یان نه و رهنگین بو که رهستان د هه لبریری، دبیت ب ریکا رهنگا مضای وهر بگرین بو دانانا دیمه نه کی ژ هه ژی بو روژا دهواتی، دگه ل وی چندی دا که رهسته جهی جانی فه کرنی بن دروژا دهواتی دا.

رهنگی بنه فشی ئانکو مور، رهنگه کی بالکیشه، دیمه نه کی جان ددهت، دبیته ریکه ک بو جانی و رهنگه کی ژهه ژی بو جلکان و که رهستان ژی، ل قیری مفا هاتیه وهرگرتن ژ دانانا که رهستان ژ رهنگی مور بو روژا دهواتی، کو پیکهاتیه ژ گولا دهستی بویکی، که رهسته بین فه خوارنی، کیکا دهواتی، نه فه ژی جانترین دیمه ن ددهن بو وی چندی ئاههنگه کا جان و فه کری بیت.

پیرس نامیدی

گیسک: ۱۲/۲۳ - ۱/۲۰



ب سهرکهفتن ژ هنده ک کاودان و خه ونین نه خوش قورتال بووی نه فه دی بوته هنده ک دهرگه هین نوی بیت ژیانن فه که ت، هنده ک گوهرینین بچویک بکه.

سه تل: ۱/۲۱ - ۲/۲۲



گه له ک خه می ژ رابردوین خو نه خو دا هزر ل ژیانه کا نوی بکه ی نه فه دی پاشه روژه کا نه خوش بوته دروست که ت، مزگینه کا خوش دی گه هته ته.

نه هه نگ: ۲/۲۳ - ۳/۲۱



گه له ک فه لسه قی دناخفتنا خودا ب کارنه نینه چونکی ریگره بهرامبهری بابته تین نه فینداری و کوژکه بو رومانسیه تا ته.

ته رازی: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳



تو پیدقی ب هنده ک رینمایانی بو قی هه یقی چونکی دی سروشتی ته هیته گوهارتن لی نه ترسه دی ب خوشی بیت بو ته.

دو پيشك: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳



لومه کرن بو ته جهریه کرنه هشیاری هنده ک ناخفتنا بی نه دباشن زور ب کاربینی، دهرافی نه فینداری بابته تین جفاکی ب هیز دنیخیت.

کفان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲



بهیوهندین خو دگه ل هنده ک که سان نه فه فه تینه دا ب سهر که قی چونکی باشتین هاریکارن بوته، ناشت بونه فه دهرمانی زور ناریشانه.

ښځې ستيرا جيهانې بنياسه

پيرس ناميندې

مادونا

ښځې هژماري دا يو وهين هيژا دي به حسا ستيرا نافدارا جيهانې و يا نهمريكي كهين نهوژيك «مادونا» به كو ناقې وي يې درست «مادونا لويس كيكون ريتشي» به ژ داك بوويا ((۱۶-۸-۱۹۵۸)) به كول بايسيتي ميشيگان هاتيه ل سهر دونيايي و ههرژ زاروكينيا خو قهستا باژيري نيوپوركي كويه بو خاندنا خو و بو كارين خوب تاييهت بو هونهري سهايي. مادونا دهيتت نياسين ب سترانيژرهكا گهلهك يا نافدار ب ستايلينت خو بيت « راپ و هيپ هوپ و روك پوپ» كو دهستيكا وي بو كارين هونهري ل سالا «۱۹۸۲» يې بوو، ل دهستيكي د كومهكا گروپين موزيكي دا كار كويه وهكي « Breakfast Club و Emmy » و شيا بو نيكه م جار شيا هه بوونا خو ديار بكهت وهك سترانيژر ل سالا «۱۹۸۲» يې بوو پشي كو نهلبوما خو يا نيكي ب ناقې خو به لاف كړي، مادونا شيايه نافدار بيت ب ستايلن خو يې سكسي . نافبري ل سالا «۱۹۹۲» يې شيا كومپانيهكا ترفهيه دامه زرينيت ب ههفكاريا گروپهكي موزيكي و ناقې كومپانيي ژي ناقې وي بوو و ل سالا «۲۰۰۴» يې دهست ژ كاري كومپانيي كيشا ژ بهر خرايبا باري به رههم نينانا كارين موزيكي . سه بارهت كاري هونهري بيت كار تيدا كړي نهو ژي « زارقه كرن و دهرهيتان و ژهنيار و لهيريكس» دقان ههمي دهزگه هان دا سهركه فتنه كا باش ب دهست خوقه نينايه وتا نوكه نزيكي «۲۰» نهلبومين سترانا هه نه و پتري «۲۰» فلمان رول تيدا وهرگرتي به ووبونه جهې سهركه فتنې. نهو خه لاتين مادونايي ب دهست خو نيخستين هژمارا وان گهلهكه بو ههمي كارين خو خه لاتين جيهانې و بيت نهمريكيايي و بيت نهو روپي وهرگرتينه د بوارين جودا جودا دا، كو هه فركيه كا مهزن دگهل دهاته كرن ژلايي هونه رمه ند و نه كته رين نافدار فه .

وېنه د نا خوبيته



حامد الزعبي
www.aljazeera.net

<http://www.qurtobah.org/pics/7110011234624988.jpg>

SILAN

Hijma 162 Xiziran 2011

Kovareka heywane ya rewsenbiri giştiye li Amédîyê derdikevî

سىلاقا گە ئىيى بېشىلى

فوتو: ئەحمەد ئەدنى